

คู่มือ

การฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ
หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

จัดทำโดย

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คู่มือ

การฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ
หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือด้านภ้ยยาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนิยม

กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดนโยบายขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สองมีเป้าหมาย คือ คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างเด็ก ให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีความสามารถ สนับสนุนการแข่งขันของประเทศ และอยู่ร่วมกัน ในสังคมได้อย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของความเป็นไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งเสริม การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งดูแล การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย มีแนวทาง การพัฒนาผู้เรียนเพื่อสร้างเด็กให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีความสามารถ ความเป็นพลเมือง และห่างไกลยาเสพติด โดยบูรณาการกับวิชาการของลูกเสือ เพื่อปรับใช้ตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการเสริมสร้างทักษะชีวิตของผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3 ด้าน คือ ยึดมั่นประชาธิปไตย มีคุณธรรมความเป็นไทย และห่างไกลยาเสพติด โดยให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนในวัยเสี่ยงให้มีภูมิคุ้มกันในตนเอง ชุมชน และสังคม ซึ่งบุคลากรทางการลูกเสือในสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ลูกเสือต้านภัยยาเสพติด และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือต้านภัยยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาลูกเสือให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ คำนิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยยึดมั่นในการปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ใช้ชีวิตให้ห่างไกลยาเสพติด

ขอชื่นชมและให้กำลังใจบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการดำเนินการ จัดทำคู่มือการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายที่ร่วมดำเนินการจัดทำคู่มือการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ 2562 ตามแนวทางที่กำหนด ด้วยความเสียสละ อดทนและมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน จนประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ซึ่งจะส่งผลให้ได้คู่มือการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือต้านภัย ยาเสพติด เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบุคลากรทางการลูกเสือ เด็กและเยาวชนของชาติต่อไป

ขออำนาจพรให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำคู่มือการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับ ลูกเสือต้านภัยยาเสพติดและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์ มีกัลยาณมิตรที่ดี ร่วมเป็นพลังอันสำคัญในการพัฒนากิจการลูกเสือสืบไป

ดร.สุเทพ ชิตยวงษ์

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งได้ให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหายาเสพติด โดยกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วน ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขยาเสพติด แต่แนวโน้มปัญหา ยาเสพติด ยังทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ความคาดหวังของประชาชนที่ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดควบคุม ป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพเพื่อความมั่นคงและปลอดภัยในการดำรงชีวิต ด้วยเหตุนี้การจัดทำแผน ยุทธศาสตร์เพื่อใช้เป็นทิศทางในการดำเนินการแก้ไขและป้องกันยาเสพติดจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์เชิงคุณภาพมีการแก้ไขอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยมีความมุ่งหวังว่า “สังคมไทยเข้มแข็งและรอดพ้น จากยาเสพติดด้วยภูมิคุ้มกัน และมาตรการลดผู้ค้าผู้เสพ” จึงนำไปสู่การทำยุทธศาสตร์หรือแนวทางการแก้ปัญหา ยาเสพติดอย่างชัดเจน เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหวังดังกล่าวข้างต้น

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายให้มีโครงการเสริมสร้างคุณธรรมในระบอบการศึกษไทย เน้น การจัดการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เน้นการบ่มเพาะ กล่อมเกลา ปลุกฝังและปลูกจิตสำนึก ให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง สังคม ชุมชน และประเทศชาติ ดำเนินกิจกรรมที่มุ่งเน้น ด้านประชาธิปไตย คุณธรรมจริยธรรม การต้านภัยยาเสพติด รวมทั้งค่านิยมของคนไทย 12 ประการ โดยยึดมั่นในการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยใช้กระบวนการลูกเสือเป็นช่องทางหนึ่งเพื่อเสริมสร้าง ความเข้มแข็งในการต่อสู้กับภัยคุกคามด้านยาเสพติด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเกิดความร่วมมือในการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือต้านภัยยาเสพติด แต่ในปัจจุบัน ยังไม่มีคู่มือสำหรับใช้ในการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติดโดยเฉพาะ ซึ่งมีความจำเป็นที่ต้องใช้ในการจัดการ ฝึกอบรมให้เป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อขยายผลสู่ลูกเสือได้อย่างถูกต้อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคู่มือการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติดขึ้นและขอขอบคุณคณะทำงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือสนับสนุนด้านข้อมูล และการร่วมดำเนินการจัดทำคู่มือการฝึกอบรมบุคลากร ทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด จนสำเร็จเรียบร้อยเป็นอย่างดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือ การฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติดนี้ จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงาน สถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือ เพื่อใช้เป็นแนวทางการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือ ต้านภัยยาเสพติดที่มีคุณภาพมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของชุมชน สังคม และประเทศชาติสืบไป

นายพนัส บุญวัฒนสุนทร

ประธานคณะกรรมการจัดทำคู่มือการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ

หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

คำชี้แจง

คู่มือการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือด้านภัยยาเสพติดเล่มนี้ ปรับปรุงให้มีความต่อเนื่องจากคู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือด้านภัยยาเสพติด (เดิม) ซึ่งจัดทำขึ้นโดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ พ.ศ. 2553 ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นทั้งในด้านเนื้อหา วิธีการฝึกอบรม กิจกรรม และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ซึ่งประมวลจากประสบการณ์การดำเนินการฝึกอบรมของคณะผู้ให้การฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรม นำองค์ความรู้และกิจกรรมไปขยายผลในกองลูกเสือ มุ่งหวังให้คู่มือการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือด้านภัยยาเสพติดเล่มนี้ มีความทันสมัย ครบคลุม สามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือด้านภัยยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 หลักสูตรการฝึกอบรม ประกอบด้วย คำอธิบายเนื้อหาหลักสูตรทั้งหมดในหลักสูตร ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบแนวทางสำหรับการจัดฝึกอบรม

ส่วนที่ 2 วิชาการฝึกอบรม ประกอบด้วย รายละเอียดเนื้อหาแต่ละวิชาในหลักสูตร ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งแนวทางการจัดกิจกรรมและแนวทางการประเมินผลแต่ละวิชา

ส่วนที่ 3 กิจกรรมเสนอแนะ ประกอบด้วย การดำเนินการเพื่อขอรับเครื่องหมายพิเศษลูกเสือในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการจัดตั้งหน่วยลูกเสือในสถานศึกษา

ส่วนที่ 4 คำแนะนำทั่วไป

ส่วนที่ 5 สื่อ สารสนเทศ เพลง เกม วัสดุทัศน ที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม

คณะผู้ให้การฝึกอบรม ควรศึกษา ทำความเข้าใจคู่มือการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือด้านภัยยาเสพติดและแนวการจัดฝึกอบรมให้ถ่องแท้ เพื่อให้การฝึกอบรมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปขยายผล ในสถานศึกษา ครอบครัว และชุมชน ต่อไป

โครงสร้างหลักสูตรพู่กำกับลูกเสือต้นกล้ายาเสพติด

ลำดับ	ชื่อวิชา/กิจกรรม	เวลา (นาที)
1	ลูกเสือกับการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในการต้านภัยยาเสพติด	120
2	ลูกเสือกับการเรียนรู้เรื่องยาเสพติด	180
3	ลูกเสือกับการสร้างอุดมการณ์ต้านยาเสพติด	120
4	ลูกเสือกับทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด	120
5	ลูกเสือกับการป้องกันภัยยาเสพติด (กิจกรรมฐานต้านภัยยาเสพติด)	180
6	ลูกเสือกับการดูแลเยียวยาช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	60
7	ลูกเสือกับการชุมนุมรอบกองไฟ	120
8	ลูกเสือกับการจัดทำโครงการ/โครงงาน	120
9	ภารกิจลูกเสือต้านภัยยาเสพติด	60
10	คำปณิธานลูกเสือต้านภัยยาเสพติด	-
11	กิจกรรมของลูกเสือต้านภัยยาเสพติด	-
12	การขอรับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัย ยาเสพติด	-
รวม		1,080

หมายเหตุ เวลาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

สารบัญ

หน้า

คำนิยม

คำนำ

คำชี้แจง

ความเป็นมา	1
กำหนดการฝึกอบรม (หลักสูตร 3 วัน).....	3
กำหนดการฝึกอบรม (หลักสูตร 4 วัน).....	6
คำแนะนำทั่วไป 1 คณะผู้ให้การฝึกอบรมและงานในหน้าที่.....	10
คำแนะนำทั่วไป 2 พิธีเปิดในห้องประชุม	12
คำแนะนำทั่วไป 3 คำตอบของจุฬาราชมนตรี (ประเสริฐ มะหะมัด).....	14
คำแนะนำทั่วไป 4 การถวายราชสดุดีพระบรมรูปรัชกาลที่ 6	18
คำแนะนำทั่วไป 5 พิธีมอบเสาธงในตอนเช้าระหว่างการฝึกอบรม	20
คำแนะนำทั่วไป 6 การใช้คำบอกก่อนการร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีในการฝึกอบรมลูกเสือ	22
คำแนะนำทั่วไป 7 การตรวจในตอนเช้าของการฝึกอบรมลูกเสือ	23
คำแนะนำทั่วไป 8 กิจกรรมยามว่าง.....	24
คำแนะนำทั่วไป 9 การฝึกอบรมโดยระบบฐานและวิธีการปฏิบัติ	25
คำแนะนำทั่วไป 10 การเปิดประชุมกอง.....	27
คำแนะนำทั่วไป 11 การปฐมนิเทศ.....	29
คำแนะนำทั่วไป 12 ตัวอย่างการกล่าวปราศรัยของผู้อำนวยการฝึกอบรม	31
คำแนะนำทั่วไป 13 การประชุมนายหมู่ในการฝึกอบรม วิชาผู้กำกับลูกเสือด้านภัยยาเสพติด	34
คำแนะนำทั่วไป 14 การเลือกประธานรุ่น.....	35
คำแนะนำทั่วไป 15 ใ้ใบให้คำปรึกษา	36
คำแนะนำทั่วไป 16 กิจกรรมยามคำคืน.....	37
บทเรียนที่ 1 ลูกเสือกับการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข.....	38
บทเรียนที่ 2 ความรู้เรื่องยาเสพติด	44
บทเรียนที่ 3 การสร้างอุดมการณ์ด้านภัยยาเสพติด	52
บทเรียนที่ 4 ลูกเสือกับทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติด	71
บทเรียนที่ 5 ลูกเสือกับการป้องกันภัยยาเสพติด	85
บทเรียนที่ 6 การดูแลเยียวยาช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	105
บทเรียนที่ 7 ลูกเสือกับการชุมนุมรอบกองไฟ.....	113
บทเรียนที่ 8 การจัดทำโครงการ (กิจกรรมด้านภัยยาเสพติด)	126
บทเรียนที่ 9 ภารกิจผู้กำกับลูกเสือด้านภัยยาเสพติด.....	139
บทเรียนที่ 10 คำปรึกษาผู้กำกับลูกเสือด้านภัยยาเสพติด.....	151
บทเรียนที่ 11 กิจกรรมของผู้กำกับลูกเสือด้านภัยยาเสพติด.....	157
บทเรียนที่ 12 การจัดตั้งหน่วยลูกเสือด้านภัยยาเสพติด.....	159

และขอรับเครื่องหมายลูกเสือด้านภัยยาเสพติด

ความเป็นมา

ในสังคมปัจจุบันปัญหายาเสพติดมีผลกระทบและเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ เป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศชาติ รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี จึงได้กำหนดเป็นวาระสำคัญของชาติ โดยใช้กลไก “ประชารัฐ” ที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันเพื่อดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนที่จะเติบโตเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต เป็นกลุ่มที่มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติดได้ง่าย เนื่องจากเป็นวัยที่เสี่ยงต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งปัจจัยจากตนเอง กล่าวคือ เป็นวัยที่ต้องการเรียนรู้ อยากรลอง ต้องการเรียกร้องความสนใจ ต้องการค้นหาและสร้างตัวเอง สร้างการยอมรับ มีแรงผลักดันทางอารมณ์สูง กล้าทำสิ่งที่ทำนาย นอกจากนี้ผู้ค้ายาเสพติดต่างมองว่าเยาวชนส่วนใหญ่มีเงินจึงมีความมั่นใจว่าการค้ายาเสพติดกับเยาวชนจะทำให้มีลูกค้าอยู่เสมอ จากสถิติการค้ายาเสพติดพบว่าเด็กและเยาวชนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เริ่มมีอายุน้อยลง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้วิธีป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชนเพื่อจะได้ร่วมมือกันป้องกันเด็กและเยาวชนจากปัญหายาเสพติด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 5)

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ เกี่ยวกับการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา กำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงพิษภัยของยาเสพติด รู้จักวิธีปฏิเสธหลีกเลี่ยงยาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่น มั่วสุมกับยาเสพติดและอบายมุข ตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงมีนโยบายขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง มีเป้าหมาย คือ คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างเด็กให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีความสามารถ สนับสนุนการแข่งขันของประเทศ มีความเป็นพลเมือง (Civic Education) และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างยั่งยืน บนพื้นฐานของความเป็นไทย มุ่งเน้นให้ความสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันภัยจากยาเสพติด โดยการปลูกฝังให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เกิดการคิดดี ทำความดี มีทักษะชีวิตที่ดี ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและสิ่งมอมเมาทุกชนิด พร้อมมีส่วนร่วมในการสอดส่องเฝ้าระวังไม่ให้ยาเสพติดเข้ามาแพร่ระบาดในสถานศึกษา ชุมชน และครอบครัวของทุกคน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คือสร้างคุณภาพทุนมนุษย์สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และเห็นว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยเฉพาะกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้นำเพื่อประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการเป็นอย่างดี เพราะกิจกรรมลูกเสือมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า อีกทั้งกิจกรรมลูกเสือยังเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในสถานศึกษาซึ่งจะเป็นแนวทางในการช่วยแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้โดยตรง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำโครงการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ 4 ภูมิภาค หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือด้านภัยยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ 2562 เพื่อให้ผู้กำกับลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมตามนโยบายเพื่อสร้างองค์ความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ให้ลูกเสือ มีความรู้ มีความสามารถ มีประสบการณ์ และมีทักษะการดำรงชีวิตที่เกิดจากการฝึกหัด สามารถใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง และเป็นการบ่มเพาะ กล่อมเกลา ปลูกฝัง

และปลูกจิตสำนึก เพื่อให้ลูกเสือมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม เกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ เพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ผู้กำกับลูกเสือ จึงมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมสนับสนุนลูกเสือ อย่างเหมาะสม โดยการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด ซึ่งเป็นไปตามนโยบาย และอุดมการณ์ของลูกเสือ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงดำเนินการจัดทำคู่มือการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด เพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรทางการลูกเสือ ในสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือต้านภัยยาเสพติด และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือต้านภัยยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาลูกเสือให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ 8 ประการ และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยยึดมั่นในการปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และใช้ชีวิตให้ห่างไกลยาเสพติด

(หลักสูตร 3 วัน)

กำหนดการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือด้านภัยยาเสพติด

วันที่/.....

ระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ณ. ค่ายลูกเสือ.....

วันที่ 1 ของการฝึกอบรม

เวลา	07.30 น.	รายงานตัว
	08.30 น.	ปฐมนิเทศ
	09.00 น.	พิธีเปิดในห้องประชุม - ประธานจุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย และพระบรมรูปรัชกาลที่ 6 - ถวายราชสดุดี - กล่าวรายงาน - ประธานกล่าวปราศรัยเปิดการฝึกอบรม
		พิธีเปิดรอบเสาธง - ชักธงขึ้น - ปฏิบัติศาสนกิจแต่ละศาสนา - สงบนิ่ง - ผู้อำนวยการฝึกอบรมกล่าวปราศรัย
	10.00 น.	ลูกเสือกับการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในการต้านภัยยาเสพติด (120 นาที)
	12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 น.	ลูกเสือกับการเรียนรู้เรื่องยาเสพติด (180 นาที)
	16.00 น.	ประชุมคณะวิทยากร
	18.00 น.	ชักธงลง รับประทานอาหารเย็น
	19.00 น.	ลูกเสือกับการสร้างอุดมการณ์ต้านยาเสพติด (120 นาที)
	21.00 น.	ปฏิบัติศาสนกิจแต่ละศาสนา - นอน

วันที่ 2 ของการฝึกอบรม

เวลา	05.00 น.	ตื่นนอน
	05.30 น.	กายบริหาร ภารกิจส่วนตัว
	07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
	07.30 น.	ตรวจเยี่ยม
	08.00 น.	พิธีมอบเสาธง
	09.00 น.	ลูกเสือกับทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด (120 นาที)
	11.00 น.	ลูกเสือกับการดูแลเยียวยาช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (60 นาที)
	12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 น.	ลูกเสือกับการป้องกันภัยยาเสพติด (180 นาที) (กิจกรรมฐานต้านภัยยาเสพติด)
	16.00 น.	ลูกเสือกับการชุมนุมรอบกองไฟ/กิจกรรมยามค่ำคืน (ภาคทฤษฎี) (30 นาที)
	16.30 น.	ประชุมคณะวิทยากร
	18.00 น.	ซักธงลง รับประทานอาหารเช้า
	19.00 น.	ลูกเสือกับการชุมนุมรอบกองไฟ/กิจกรรมยามค่ำคืน (ภาคปฏิบัติ) (120 นาที)
	21.00 น.	ปฏิบัติศาสนกิจแต่ละศาสนา - นอน

วันที่ 3 ของการฝึกอบรม

เวลา	05.00 น.	ตื่นนอน
	05.30 น.	กายบริหาร ภารกิจส่วนตัว
	07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
	07.30 น.	ตรวจเยี่ยม
	08.00 น.	พิธีมอบเสาธง
	09.00 น.	ลูกเสือกับการจัดทำโครงการ/โครงงาน (120 นาที)
	11.00 น.	ภารกิจลูกเสือต้านภัยยาเสพติด คำปณิธานลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (60 นาที)
	12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 น.	อภิปราย ชักถามปัญหา สรุป และประเมินผล
	14.00 น.	พิธีปิดการฝึกอบรม - ผู้แทนผู้เข้ารับการฝึกอบรมกล่าวความรู้สึก - ผู้อำนวยการฝึกอบรมประกาศผลการฝึกอบรม - มอบวุฒิบัตร - ผู้อำนวยการฝึกอบรมกล่าวปราศรัยปิดการฝึกอบรม - ทบทวนคำปฏิญาณ พิธีปิดมอบเสาธง - ปฏิบัติศาสนกิจแต่ละศาสนา/ซีกธงลง - ร้องเพลงสามัคคีชุมนุม
	15.00 น.	เดินทางกลับ

- หมายเหตุ
1. กำหนดการอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม
 2. นัดหมายกิจกรรมยามค่ำคืน ให้อยู่ในดุลพินิจของพิธีการประจำวัน
 3. รับประทานอาหารเช้าและเครื่องดื่ม เวลา 10.30 น. - 10.45 น. และ 14.30 น. - 14.45 น.

(หลักสูตร 4 วัน)

กำหนดการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
รุ่นที่ /ระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ณ. ค่ายลูกเสือ.....

วันที่ 1 ของการฝึกอบรม

เวลา	12.00 น.	รายงานตัว
	13.00 น.	ปฐมนิเทศ
	14.00 น.	พิธีเปิดในห้องประชุม - ประธานจุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย และพระบรมรูปรัชกาลที่ 6 - ถวายราชสดุดี - กล่าวรายงาน - ประธานกล่าวปราศรัยเปิดการฝึกอบรม
		พิธีเปิดรอบเสาธง - ชักธงขึ้น - ปฏิบัติศาสนกิจแต่ละศาสนา - สงบนิ่ง - ผู้อำนวยการฝึกอบรมกล่าวปราศรัย
	15.00 น.	ลูกเสือกับการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในการต้านภัยยาเสพติด (120 นาที)
	17.00 น.	ประชุมคณะวิทยากร
	18.00 น.	ชักธงลง รับประทานอาหารเย็น
	19.00 น.	ลูกเสือกับการสร้างอุดมการณ์ต้านภัยยาเสพติด (120 นาที)
	21.00 น.	ปฏิบัติศาสนกิจแต่ละศาสนา - นอน

วันที่ 2 ของการฝึกอบรม

เวลา	05.00 น.	ตื่นนอน
	05.30 น.	กายบริหาร ภารกิจส่วนตัว
	07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
	07.30 น.	ตรวจเยี่ยม
	08.00 น.	พิธีมอบเสาธง
	09.00 น.	ลูกเสือกับการเรียนรู้เรื่องยาเสพติด (180 นาที)
	12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 น.	ลูกเสือกับทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด (120 นาที)
	15.00 น.	ลูกเสือกับการชุมนุมรอบกองไฟ/กิจกรรมยามค่ำคืน (ภาคทฤษฎี) (60 นาที)
	16.00 น.	ประชุมคณะวิทยากร
	18.00 น.	ซักธงลง รับประทานอาหารเช้า
	19.00 น.	ลูกเสือกับการชุมนุมรอบกองไฟ/กิจกรรมยามค่ำคืน ภาคปฏิบัติ (120 นาที)
	21.00 น.	ปฏิบัติศาสนกิจแต่ละศาสนา - นอน

วันที่ 3 ของการฝึกอบรม

เวลา	05.00 น.	ตื่นนอน
	05.30 น.	กายบริหาร ภารกิจส่วนตัว
	07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
	07.30 น.	ตรวจเยี่ยม
	08.00 น.	พิธีมอบเสาธง
	09.00 น.	ลูกเสือกับการป้องกันภัยยาเสพติด (180 นาที) (กิจกรรมฐานต้านภัยยาเสพติด)
	12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 น.	ลูกเสือกับการดูแลเยียวยาช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (60 นาที)
	14.00 น.	ลูกเสือกับการจัดทำโครงการ/โครงการ (120 นาที)
	16.00 น.	ประชุมคณะวิทยากร
	18.00 น.	ซักธงลง รับประทานอาหารเช้า
	19.00 น.	งานเลี้ยงสังสรรค์ (120 นาที)
	21.00 น.	ปฏิบัติศาสนกิจแต่ละศาสนา - นอน

วันที่ 4 ของการฝึกอบรม

เวลา	05.00 น.	ตื่นนอน
	05.30 น.	กายบริหาร ภารกิจส่วนตัว
	07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
	07.30 น.	ตรวจเยี่ยม
	08.00 น.	พิธีรอบเสาธง
	09.00 น.	ภารกิจลูกเสือต้านภัยยาเสพติด และการให้คำปรึกษาลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (120 นาที)
	11.00 น.	พิธีปิดการฝึกอบรม <ul style="list-style-type: none">- อภิปราย ชักถามปัญหา- ผู้แทนผู้เข้ารับการฝึกอบรมกล่าวความรู้สึก- ผู้อำนวยการฝึกอบรมประกาศผลการฝึกอบรม- มอบวุฒิบัตร- ผู้อำนวยการฝึกอบรมกล่าวปราศรัยปิดการฝึกอบรม- ทบทวนคำปฏิญาณ
		พิธีปิดรอบเสาธง <ul style="list-style-type: none">- ปฏิบัติศาสนกิจแต่ละศาสนา/ซีกธงลง- ร้องเพลงสามัคคีชุมนุม
	12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 น.	เดินทางกลับ

-
- หมายเหตุ**
1. กำหนดการอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม
 2. น้ดื่มเครื่องดื่มยามค่ำคืน ให้อยู่ในดุลพินิจของพิธีการประจำวัน
 3. รับประทานอาหารเช้าและเครื่องดื่ม เวลา 10.30 น. - 10.45 น. และ 14.30 น. - 14.45 น.

คณะผู้ให้การฝึกอบรมและงานในหน้าที่

ผู้อำนวยการฝึกอบรม

หน้าที่ของผู้อำนวยการฝึกอบรมมีดังต่อไปนี้

- จัดสถานที่ฝึกอบรมที่เหมาะสมพร้อมอุปกรณ์การฝึกอบรม
- คัดเลือกคณะผู้ให้การฝึกอบรม
- ชี้แจงวัตถุประสงค์และมอบหมายงานให้คณะผู้ให้การฝึกอบรม
- ควบคุม ดูแล การฝึกอบรมนั้นได้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยวิธีการอันเหมาะสม
- ลงนามในวุฒิบัตรมอบให้ผู้ผ่านการฝึกอบรม
- รายงานผลการฝึกอบรม

วิทยากร

เป็นผู้สอนบทเรียนต่าง ๆ วิทยากรต้องเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมที่สุด เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของบทเรียนนั้น

วิทยากรประจำกลุ่ม

มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้ประเมินตนเองว่าได้ประสบผลสำเร็จตามความต้องการของเขาหรือไม่ วิทยากรประจำกลุ่มแต่ละคนต้องอยู่ประจำกลุ่มของตนตลอดเวลาการฝึกอบรมและเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่วิทยากรประจำกลุ่ม จะต้องอยู่ตลอดเวลาการฝึกอบรม

วิทยากรประจำกลุ่ม จะต้องมีความรอบรู้ในเรื่องการฝึกอบรมสามารถให้ความรู้ในเรื่องการฝึกอบรมให้ความกระจ่างแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในหัวข้อต่อไปนี้ (ในกรณีที่มีปัญหาในบทเรียนใด ให้สอบถามจากวิทยากรเจ้าของวิชาหรือผู้อำนวยการฝึก)

- วัตถุประสงค์ทั่วไปของการฝึกอบรม
- วัตถุประสงค์ วิธีสอน และบทบาทของวิทยากรประจำหมู่ของแต่ละบทเรียน
- ความจำเป็นที่วิทยากรประจำกลุ่ม ต้องอยู่กับหมู่ตลอดเวลา
- การช่วยเหลือให้คำแนะนำในโอกาสต่าง ๆ
- เรื่องพิเศษเฉพาะผู้เข้ารับการอบรมบางคน (ถ้ามี)
- การบริหารการฝึกอบรมอย่างละเอียด วิทยากรแต่ละท่านควรรับผิดชอบงานเพียงด้านเดียวเพื่อให้เกิด

ประสิทธิภาพในการฝึกอบรม

วิทยากรสนับสนุน (ผู้รับผิดชอบโครงการ)

มีหน้าที่ให้บริการเกี่ยวกับการฝึกอบรมตามที่คณะผู้ให้การฝึกอบรมต้องการและบำรุงรักษาเครื่องอุปกรณ์การสอน วิธีนี้จะช่วยให้การฝึกอบรมดำเนินไปอย่างเรียบร้อย เปิดโอกาสให้ผู้ให้การฝึกอบรมมีโอกาสช่วยผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มากขึ้น

การแต่งกาย

ผู้อำนวยการฝึกอบรม มีหน้าที่ควบคุมดูแลการฝึกอบรมตลอดเวลา ฉะนั้น ต้องอยู่ในเครื่องแบบครบตลอดเวลาจนกว่าจะเสร็จสิ้นการฝึกอบรมประจำวันและใช้ผ้าผูกคอทิลเวลล์

วิทยากรประจำกลุ่ม ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลและนำกลุ่ม ให้แต่งเครื่องแบบครบจนกว่าจะเสร็จสิ้นงานประจำวันและใช้ผ้าผูกคอทิลเวลล์

วิทยากรสนับสนุน ให้แต่งเครื่องแบบครบจนกว่าจะเสร็จสิ้นงานประจำวันและใช้ผ้าผูกคอทิลเวลล์

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

แต่งเครื่องแบบ

- ในพิธีการเปิด - ปิดการฝึกอบรม
- ในพิธีการชุมนุมรอบเสาธง (ตอนเช้า)
- ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ชักธงลงในตอนเย็น
- ขออนุญาตออกนอกบริเวณค่ายฝึกอบรม (มีระบุจำเป็น)
- ป้ายชื่อติดที่เหนือกระเป๋าเสื้อด้านขวา

ชุดลำลอง

- เสื้อที่สุภาพมีแขน
- กางเกงขายาว
- รองเท้าหุ้มส้น (ห้ามสวมรองเท้าแตะ)
- ป้ายชื่อติดที่หน้าอกเสื้อด้านขวา
- ผ้าผูกคอ (ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการฝึกอบรม)
- หมวกลูกเสือ

พิธีเปิดในห้องประชุม

การฝึกอบรมลูกเสือ-เนตรนารีของไทยเรานั้นมักจะมีพิธีทางศาสนาพุทธเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่ด้วยเสมอ เช่น พิธีเปิดการฝึกอบรม ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการถือปฏิบัติที่ถูกต้องในแนวเดียวกัน จึงมีข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดโต๊ะหมู่บูชา

การจัดโต๊ะหมู่บูชามีจุดประสงค์เพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป พร้อมเครื่องบูชาตามคตินิยมของชาวพุทธศาสนพิธีต่าง ๆ ทางพระพุทธรูปศานานิยมอัญเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐานไว้ในพิธีด้วยเพื่อให้พระรัตนตรัยครบบริบูรณ์ การอัญเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐานนั้น ควรทำสถานที่ประดิษฐานให้เหมาะสม ในปัจจุบันถือเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย พร้อมทั้งวัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญ กลายเป็นมรดกของชาติส่วนหนึ่ง การจัดโต๊ะหมู่บูชาโต๊ะหมู่มีจำนวนโต๊ะที่แตกต่างกัน คือ หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 7 หมู่ 9 แต่นิยมใช้กันคือหมู่ 5 หมู่ 7 หมู่ 9 การใช้โต๊ะหมู่ขนาดใดขึ้นอยู่กับพื้นที่ และอุปกรณ์ที่มีอยู่เป็นสำคัญ

เครื่องบูชาที่ใช้ในการตั้งโต๊ะหมู่บูชา คือ พานพุ่มหรือพานดอกไม้ แจกันดอกไม้ กระจ่างรูป เจึงเทียน โดยมีปริมาณที่มากน้อยแตกต่างกันไป ตามจำนวนของโต๊ะหมู่ที่ใช้ โดยมีหลักเกณฑ์การจัดที่สำคัญ คือ การจัดตั้งเครื่องบูชาทุกชนิด จะต้องไม่สูงกว่าพระพุทธรูปที่ประดิษฐานที่โต๊ะหมู่บูชา การจัดโต๊ะหมู่บูชาในพิธีของราชการ (ที่ไม่ใช่เกี่ยวกับนานาชาติ) มักนิยมตั้งธงชาติ พระบรมฉายาลักษณ์หรือพระบรมฉายาธิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวร่วมกับโต๊ะหมู่บูชาเพื่อให้ครบทั้ง 3 สถาบัน คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีหลักในการจัด คือ ตั้งโต๊ะหมู่บูชาไว้ตรงกลาง ตั้งธงชาติทางด้านขวาของโต๊ะหมู่ และตั้งบรมฉายาลักษณ์หรือพระบรมฉายาธิสลักษณ์ไว้ทางด้านซ้ายของโต๊ะหมู่

2. การแสดงความเคารพของผู้เป็นประธาน ณ ที่บูชาและร่วมพิธี

เมื่อประธานในพิธีลุกจากที่นั่งเพื่อไปบูชาพระรัตนตรัย ผู้ร่วมพิธียืนขึ้น เมื่อประธานเริ่มจุดธูป เทียน ผู้เข้าร่วมพิธีประนมมือเสมอออก ประธานในพิธีจะรับเทียนชนวนและจุดเทียนเล่มทางซ้ายมือของประธานก่อน จึงจุดเทียนเล่มทางขวามือ เมื่อจุดเทียน 2 เล่ม แล้ว จึงจุดธูป เมื่อประธานในพิธี จุดธูปเทียนเสร็จแล้วจะลงนั่งคุกเข่า และเตรียมกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ ในกรณีประธานในพิธีเป็นชาย นั่งคุกเข่าปลายเท้าตั้ง นั่งบนส้นเท้า มือทั้งสองวางบนหน้าขาทั้งสองข้าง (ท่าเทพบุตร) ในกรณีประธานในพิธีเป็นหญิง นั่งคุกเข่าปลายเท้าราบ นั่งบนส้นเท้า มือทั้งสองวางบนหน้าขาทั้งสองข้าง (ท่าเทพธิดา)

การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์

จังหวะที่ 1 (อัญชลี) ยกมือขึ้นประนมระหว่างอกปลายนิ้วชิดกัน ตั้งขึ้นแนบตัวไม่กางศอก

จังหวะที่ 2 (วันทนา) ยกมือขึ้นพร้อมกับก้มศีรษะ โดยให้ปลายนิ้วชี้จรดหน้าผาก

จังหวะที่ 3 (อภิวัต) ทอดมือลงกราบ ให้มือและแขนทั้งสองข้างลงพร้อมกัน มือคว่ำ ห่างกันเล็กน้อย พอให้หน้าผากจรดพื้นระหว่างมือได้

ชาย ให้กางศอกทั้งสองข้างลง ต่อจากเข่าขนานไปกับพื้นหลังไม่โก่ง

หญิง ให้ศอกทั้งสองข้างคร่อมเข่าเล็กน้อย

ทำสามจังหวะให้ครบสามครั้งแล้วยกมือขึ้นจบ โดยให้ปลายนิ้วชี้จรดหน้าผากแล้วปล่อยมือลง การกราบไม่ควรให้ช้าหรือเร็วเกินไป

เมื่อประธานกราบผู้ร่วมพิธียกมือที่ประนมขึ้นให้นิ้วชี้จรดหน้าผาก พร้อมทั้งก้มศีรษะเล็กน้อย การจัดที่บูชาพระรัตนตรัยสำหรับประธานในพิธีที่เป็นสามัญชนไม่นิยมตั้งแท่นสำหรับกราบพระ แต่อาจใช้พรมปูกับพื้นที่หน้าโต๊ะหมู่บูชาสำหรับประธานเท่านั้น

เมื่อประธานบูชาพระรัตนตรัยเสร็จแล้ว จะยืนขึ้นถอยหลัง 1 ก้าว ยืนตรง คำนับครั้งเดียวตรงโต๊ะหมู่บูชา ซึ่งถือได้ว่าเคารพต่อธงชาติและพระบรมฉายาลักษณ์ไปพร้อมกันแล้วให้ประธานปฏิบัติเช่นเดียวกันนี้ทั้งชายและหญิง ทั้งที่อยู่ในและนอกเครื่องแบบ

หมายเหตุ การเสนอข้อปฏิบัติให้ประธานคำนับครั้งเดียว ณ ที่บูชา มีเหตุผลหลายประการดังนี้ คือ

1. ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ให้ถือว่าวันพระราชสมภพเป็นวันเฉลิมฉลองของชาติไทย ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2503 ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 77 ตอนที่ 43 วันที่ 24 พฤษภาคม 2503 หน้า 1452

จึงถือได้ว่าพระมหากษัตริย์ไทยและชาติไทยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การคำนับครั้งเดียวจึงเป็นการเคารพทั้งชาติไทยและพระมหากษัตริย์โดยนัยดังกล่าว

2. การคำนับครั้งเดียว เมื่อต้องการแสดงความเคารพสิ่งที่ตนยกย่องบูชาเกินจำนวน 1 ขึ้นไป ซึ่งประดิษฐาน ณ ที่ใกล้เคียงกันนั้น ได้ปฏิบัติกันอยู่แล้วในบางโอกาส เช่นการคำนับครั้งเดียว ณ ที่บูชา เมื่อเข้ารับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ นอกจากนั้นยังมีตัวอย่างในกรณีอื่น ๆ อีก เช่น ในพิธีบรรพชาอุปสมบทผู้ขออุปสมบทจะทำความเคารพบิดามารดา และผู้มีอุปการะคุณด้วยการกราบเพียงครั้งเดียว หรือในที่ประชุมผู้ที่เข้าไปในภายหลังจะทำความเคารพผู้เป็นประธานเพียงครั้งเดียว ซึ่งถือได้ว่าทำความเคารพผู้อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด

3. การคำนับเพียงครั้งเดียว สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้มีหนังสือที่ ศธ 0303/5541 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2531 เรื่องขอหารือเรื่องการแสดงความเคารพ ณ ที่บูชา ไปยังเลขาธิการพระราชวัง ซึ่งสำนักพระราชวังได้มีหนังสือตอนที่ พร 001/3735 ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2531 โดยสำนักพระราชวังได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการแสดงความเคารพโดยการคำนับเพียงครั้งเดียว เป็นการถูกต้องแล้ว

เอกสารอ้างอิง

1. ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย และกรมศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ การจัดโต๊ะหมู่บูชา; หน้า 6 - 7 และ 19, หสน.อาทรการพิมพ์, 2535
2. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, มารยาทไทย; หน้า 33 - 35 และ 46 - 48 โรงพิมพ์การศาสนา, ม.ป.ป.

หมายเหตุ

1. พิธีเปิดการฝึกอบรมในห้องประชุมจัดได้ 2 แบบ คือ
 - 1.1 จัดแบบมีพิธีทางศาสนา
จัดให้มีโต๊ะหมู่บูชา พร้อมพระพุทธรูป ตั้งอยู่หน้าห้องประชุม ตั้งธงชาติ ด้านขวาของพระพุทธรูป และพระบรมฉายาลักษณ์ / พระบรมฉายาลักษณ์ไว้ทางด้านซ้ายของโต๊ะหมู่
 - 1.2 จัดแบบไม่มีพิธีทางศาสนา
ตั้งธงชาติ อยู่ด้านขวาของพระบรมฉายาลักษณ์/พระบรมฉายาลักษณ์
2. การประกอบพิธีทางศาสนาอื่น ให้ปฏิบัติตามศาสนพิธีของศาสนานั้น ๆ

คำตอบจุฬาราชมนตรี (ประเสริฐ มะหะหมัด)
เกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งในด้านศาสนาอิสลาม
จากการรวบรวมโดย ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)

ปัญหาที่ 1

ในพิธีการต่าง ๆ ซึ่งประธานจะต้องจุดธูปบูชาพระรัตนตรัย ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมจะต้องลุกขึ้นยืนตรงในขณะที่ประธานลุกขึ้นไปจุดธูปเทียนนั้น ชาวพุทธจะต้องประนมมือ ส่วนมุสลิมจะต้องยืนตรง การยืนตรงเช่นนั้น จะขัดกับหลักการศาสนาอิสลามหรือไม่

คำตอบ

การยืนขึ้นขณะประธานทำพิธีดังกล่าว ขัดต่อหลักการศาสนาอิสลาม

ข้อเสนอแนะ

ควรให้มุสลิมนั่งอยู่กับที่ตามเดิม และถ้าจะเป็นการยืน ก็ควรยืนในขณะที่ประธานเดินเข้าสู่ห้องประชุมเท่านั้น เพื่อเป็นเกียรติแก่ประธานฯ

ปัญหาที่ 2

การเชิญผู้นำอิสลามเข้าร่วมในพิธี ควรกำหนดบทสวดให้แน่นอน ท่านคิดว่าควรใช้บทสวดใด

คำตอบ

บทสวดในศาสนาอิสลามไม่มี มีแต่บทขอพรซึ่งศาสนาอิสลามมิได้กำหนดไว้ตายตัว สุดแต่ผู้รู้ในท้องถิ่นจะนิยมปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

ให้อยู่ในดุลยพินิจ ของผู้รู้มุสลิมในท้องถิ่นนั้น ๆ บทขอพรที่ส่วนใหญ่ปฏิบัติกันอย่างกว้างขวางทั่วไปคือ

1. การอ่านอัลกุรอาน
2. การซอลาวัต
3. การขอดูอา

ปัญหาที่ 3

การร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี จะขัดต่อหลักการศาสนาอิสลามหรือไม่ และเนื้อร้องมีความหมายอย่างไร
คำอธิบายเกี่ยวกับ การร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี

1. **ข้าวยุทธเจ้า** คำสรรเสริญตามหลักภาษานั้น ไม่มีการแปลตามมูลภาษา หากใช้ในการแทนตัวผู้พูด เรียกว่าบุรุษที่ 1 หรือผู้ฟัง เรียกว่าบุรุษที่ 2 หรือผู้ถูกกล่าวถึง เรียกว่าบุรุษที่ 3 ดังนั้น เมื่อภาษาไทยใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 ต่อพระมหากษัตริย์ว่า **ข้าพระพุทธเจ้า** ก็มีได้หมายความว่าตามมูลเดิมของภาษา หากหมายความว่า เป็นบุรุษสรรพนามที่ 1 ที่ตรงกับคำธรรมดาคือ **ฉัน, ผม, ข้าพเจ้า** นั้นเอง ดังนั้นการใช้สรรพนามดังกล่าว จึงไม่ถือเป็นความผิดตามบทบัญญัติอิสลาม

- อนึ่ง ถ้าจะแปลกันตามมูลเดิมของภาษาจริง ๆ คำว่า **ข้าพระพุทธเจ้า** ก็สามารถแยกการแปลได้ดังนี้
- ข้า .. สรรพนามบุรุษที่ 1 บ่าว, คนรับใช้, ทาส
 - พระ .. ใช้เป็นคำนำหน้านามพระเจ้าแผ่นดิน หรือเจ้านายชั้นสูง หรือผู้มีคุณธรรมดี ฯลฯ
 - พุท .. ผู้รู้, ผู้ตรัสรู้, ผู้ตื่นแล้ว
 - เจ้า .. ใช้เติมท้ายคำเรียกผู้ที่นับถือ ฯลฯ

จะเห็นว่า การแยกแปลออกมาตามมูลเดิมทางภาษา ก็หายไปเป็น “คุณลักษณะ” กลาง ๆ ซึ่งไม่จำกัดว่าจะเป็นผู้ใด ในพจนานุกรม คำว่า “ข้าพระพุทธเจ้า” ให้ความหมายไว้ว่า “สรรพนามบุรุษที่ 1 ใช้พูดกับเจ้าหน้าที่ชั้นสูง หรือพระเจ้าแผ่นดิน มีความหมายเท่ากับ “ข้าพเจ้า” การใช้คำพูดไม่ว่าจะเป็นภาษาใดก็ตาม ย่อมขึ้นอยู่กับเจตนาของผู้พูดเองว่าจะหมายความคำพูดนั้นอย่างไร เพราะคำพูดเป็นสื่อของความหมาย ที่สะท้อนจากความรู้อารมณ์นึกคิดของเรา ดังนั้น เมื่อพจนานุกรมและผู้พูด พูดคำว่า “ข้าพระพุทธเจ้า” ในความหมายของ “สรรพนามบุรุษที่ 1” ก็ไม่ถือว่ากล่าวคำพูดที่ผิดต่อหลักการอิสลามแต่ประการใด ๆ อนึ่ง หลักภาษาไทย แบ่งการพูดออกเป็น 2 ลักษณะ คือ คำพูดสามัญธรรมดา กับราชาศัพท์ เมื่อเราจะพูดภาษาไทย ก็ต้องใช้หลักภาษาไทย ให้ถูกต้องและคำว่า “ข้าพระพุทธเจ้า” ก็คือคำว่า “ข้าพระพุทธเจ้า” นั้นเอง

- วร .. ตี, วิเศษ, ยอดเยี่ยม, มีค่า, ประเสริฐ

2. เอมโนและศิระกราน หมายความว่า เอาใจและศิระชนะอบน้อมถวายบังคมพระเจ้าอยู่หัว **นบพระภูมิบาลบุญดิเรก** พระเจ้าอยู่หัว ผู้มีบุญญาธิการ คำว่า มโน .. ใจ, ศิระ .. ศิระชนะ ทั้งใจและศิระชนะได้นอบน้อมต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งการนอบน้อมก็ยังมิได้ มีความหมายเจาะจงลงไปว่าต้องกราบ เพราะคำว่า - กราน .. ตามพจนานุกรม หมายถึง นอบ, ไหว้, นอบน้อม ดังนั้น การแสดงความนอบน้อมต่อพระมหากษัตริย์ที่ใช้คำว่า “ถวายบังคม” จึงมิได้จำกัดเฉพาะว่าจะต้องเป็น “การกราบ” ซึ่งผิดบทบัญญัติศาสนาอิสลาม เพราะการกราบนั้น ศาสนาอิสลามสอนไว้ให้กระทำเฉพาะต่อพระองค์อัลเลาะห์ ตาอาลา เท่านั้น จะกระทำต่อสิ่งอื่นหรือบุคคลอื่นไม่ได้ การถวายบังคมจึงขึ้นอยู่กับหลักความเชื่อและหลักศาสนาของผู้กระทำ สำหรับผู้ไม่ได้นับถือศาสนาอิสลาม ก็อาจหมายถึง การกราบ การหมอบลงไปต่อหน้าพระพักตร์ ซึ่งเป็นท่าทางอันแสดงออกทางกิริยา อนึ่ง คำว่า “ถวายบังคม” แยกแปลได้ดังนี้

- ถวาย หมายถึง มอบ, ให้, ให้ดู, ให้ชม
- บังคม หมายถึง ไหว้, มีความหมายเท่ากับ “กราบ” ด้วย เมื่อผู้นับถือศาสนาอิสลาม ไม่สามารถ

จะถวายบังคมด้วยการกราบได้ ก็กระทำได้ด้วยกริยาอื่นตรงการแสดงความนอบน้อมเพียงเท่าที่กล่าวมานี้ มิได้หมายความว่า ผู้นับถือศาสนาอิสลามจะขาดความเคารพนอบน้อม ต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็หาไม่ แท้จริงแล้วในจิตใจของผู้นับถือศาสนาอิสลาม ก็คงเปี่ยมด้วยความเคารพนอบน้อม และจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เหมือนกับชายไทยที่นับถือศาสนาพุทธนั่นเอง

3. เอกบรมจักริน ทรงเป็นกษัตริย์สืบราชวงศ์จักรีอันประเสริฐ ทรงเป็นเอกในประเทศไทย **พระสยามินทร์**

4. พระยศยิ่งยง เย็น ทรงมีพระเกียรติคุณงามมาก ประชาชนมีความร่มเย็นเพราะพระองค์ปกป้องศิระ เพราะพระบริบาล คุ่มครอง คำว่า “บริบาล” เป็นคุณลักษณะซึ่งแสดงถึงการปกป้องคุ้มครองดูแล ซึ่งเป็นไปได้ตั้งแต่บิดา มารดา จนถึงพระผู้เป็นเจ้า และตรงกับพระนามของพระผู้เป็นเจ้าที่แปลว่า **อภิบาล** หรือ **บริบาล** คือว่า **ร็อบบ** พระนามของพระผู้เป็นเจ้านั้น นักวิชาการแบ่งออกเป็น 2 คือ

1. พระนามแห่งอาตมัน
2. พระนามแห่งคุณลักษณะ

พระนามแห่งอาตมันั้น จะนำไปใช้กับบุคคลอื่นไม่ได้ นอกจากจะต้องเพิ่มคำว่า “ข้า” ลงไป แต่พระนามแห่งคุณลักษณะนั้น สามารถจะใช้ร่วมโดยบุคคลอื่น ๆ ได้ และคำ ๆ นี้ก็เป็นหนึ่งในจำนวนพระนามแห่งคุณลักษณะ หากนำไปใช้โดยเจาะจง เป็นคุณลักษณะของพระผู้เป็นเจ้าของ ก็ต้องหมายถึงพระองค์จะนำมาใช้กับบุคคลอื่นไม่ได้ และต้องเพิ่มคำว่า “ข้า” ลงไป ถ้าหมายความไม่จำกัดเจาะจงว่า เป็นคุณลักษณะของพระองค์ ก็สามารถนำมาใช้กับบุคคลอื่น ๆ ได้โดยทั่วไป

5. ผลพระคุณรักษา ด้วยผลแห่งความดีที่พระองค์ทรงปกป้อง ค้ำครองให้ประชาชนได้มีสุขสำราญปวงประชาเป็นสุขสันต์ นั้น

6. **ขอบันดาล ๖ ประสงค์ใด** ขอพระคุณนั้น จงบันดาลสิ่งที่พระองค์ต้องพระราชประสงค์จําหมายจงสถิตย์ตั้งหวังวรฤทัย จงสำเร็จสมพระราชฤทัยหวัง ดังที่ได้ร่อนเกล้าฯถวายพระพรชัย **ดุจถวายชัย ชโย** ประโยคท่อนท้ายนี้ เป็นการถวายพระพรแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยอ้างถึงความดีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้การคุ้มครองต่อประชาชนจนเป็นสุข ขอความดีของพระองค์ได้บันดาลให้พระองค์ สำเร็จสมพระราชฤทัยหวังเป็นประเพณี การถวายพระพรชัยมงคล ซึ่งมักจะอ้างแบบนั้น หากจะหมายความตรงตามตัวอักษร ตามหลักการอิสลามแล้วถือว่าผิด เพราะความดีนั้น ไม่อาจบันดาลสิ่งใดได้ ผู้บันดาลคือพระองค์อัลเลาะห์ตาอาลา คำพูดทำนองนี้ มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ เพื่อเน้นถึงความเคารพในพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้น้ำหนักยิ่งขึ้น มิได้มีความหมายที่เป็นจริงในทางรูปธรรม เมื่อคำพูดในเชิงเปรียบเทียบเช่นนี้ การจะตัดสินนัยยะแห่งคำพูดก็ต้องพิจารณาถึงเจตนาของผู้พูด และเจตนาของผู้พูดประโยคเหล่านั้น จะวัดกันที่หลักยึดมั่นในจิตใจเป็นประการสำคัญ ซึ่งมีการแสดงออกเป็นกระจกสะท้อนถึงหลักยึดมั่นนั้น หนึ่ง สาเหตุที่ทางศาสนาอิสลามถือว่าสิ้นสภาพอิสลามมีอยู่ 3 สาเหตุคือ

1. การกระทำที่ทำให้สิ้นสภาพอิสลาม
2. ความคิดที่ทำให้สิ้นสภาพอิสลาม
3. คำพูดที่ทำให้สิ้นสภาพอิสลาม

คำพูดที่แสดงถึงเจตนาว่า จะปฏิบัติกรกระทำที่ทำให้สิ้นสภาพอิสลาม โดยไม่ได้กระทำจริงตามนั้น ยังไม่ถือว่าสิ้นสภาพอิสลาม แต่ถ้าจิตใจ คิดที่จะเลิกจากสภาพอิสลาม หรือจะนับถือศาสนาอื่น เพียงแต่มีความลังเลในหัวใจต่อความคิดนั้น ก็ทำให้สิ้นสภาพอิสลามได้แล้ว ถ้าสมมุติจะยึดตามบางคน ที่แปลบทเพลงไปตามความหมายที่นิยมตามหลักศาสนาอื่น ๆ เมื่อมุสลิมนำมาใช้โดยไม่มีเจตนาที่จะทำและมีได้กระทำ เช่น อาจจะไม่แปลคำ กราน เป็นกราบหรือ นบ เป็น กราบ หรือ บังคม เป็น กราบ คำพูดก็เป็นเพียงคำพูดซึ่งยังไม่มีการกระทำ จึงไม่ถือเป็นคำพูดที่ทำให้ขาดสภาพอิสลาม เพราะการกราบผิดตรงการกระทำ แต่เมื่อนำมาเป็นคำพูดก็ยังสามารถจะแปลออกไปได้อีกตามเจตนาของผู้พูดเอง ดังกล่าวไว้แล้ว

ปัญหาในพิธีสดุดีลูกเสือ ในการประกอบพิธีสดุดีลูกเสือ นักเรียนจะต้องนั่งคุกเข่าทำความเคารพพระบรมรูป ร.6 ซึ่งถ้านั่งคุกเข่าดังกล่าวเหมือน กับท่านั่งละหมาด ใครขอทราบว่าการประกอบพิธีของมุสลิมในท่านั่งดังกล่าว จะขัดกับหลักศาสนาอิสลามหรือไม่

คำตอบ

การทำความเคารพต่อรูปปั้น ไม่ว่าจะโดยรูปแบบใด ๆ ก็ตาม ถือเป็นการขัดต่อบทบัญญัติศาสนาอิสลามทั้งสิ้น การกระทำดังกล่าวจึงผิดบทบัญญัติศาสนาอิสลามอย่างแน่นอน

ปัญหาที่ 4

ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดว่า เมื่อนักเรียนเข้าแถวเชิญธงชาติแล้ว ให้มีการสวดมนต์ไหว้พระ ซึ่งเรื่องนี้ นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามไม่สามารถจะปฏิบัติได้ และตามระเบียบไม่ได้กำหนดหรือชี้แนะไว้ว่าให้นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามทำอย่างไร เรื่องนี้ควรจะได้เสนอแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมแก่กระทรวงศึกษาธิการ

คำตอบ

สำหรับนักเรียนมุสลิม ควรทำดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนกล่าวทบทวนรুকอนอีมาน รุกอนอิสลาม
2. ให้นักเรียนอ่านดุอา เช่น ความว่า “โอ้อัลเลาะห์โปรดเปิดความรู้แก่พวกเรา และโปรดแผ่กระจายคลังแห่งเมตตาของพระองค์ แก่พวกเรา โอ้อัลเลาะห์ผู้ทรงเมตตา ยิ่งกว่าบรรดาผู้เมตตาทั้งปวง”
3. จบด้วยการขอลาหาวตแก่ท่านนบี (ซ.ล.)

ปัญหาที่ 5

ปัญหาเรื่องการทำความเคารพ พระบรมฉายาลักษณ์ การแสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในพิธีการต่าง ๆ จะขัดต่อหลักการศาสนาอิสลามหรือไม่ ใครขอทราบข้อเท็จจริงและความเห็น

คำตอบ

- การยืนตรงต่อหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ เพื่อระลึกถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่ขัดต่อบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม
- การก้มศีรษะไม่ถึงขั้นรุกัวะ ถือเป็นการกระทำที่ไม่บังควร (มักรูฮ)
- การก้มศีรษะถึงขั้นรุกัวะ บางทีศนะว่าต้องห้าม (ฮะรออม) บางทีศนะว่าไม่บังควร (มักรูฮ)

การถวายราชสดุดีพระบรมรูปรัชกาลที่ 6 พิธีเปิดในห้องประชุม

1. เครื่องบูชา จัดตั้งไว้หน้าพระบรมรูป ควรมีเครื่องทองน้อยและพานสำหรับวางพวงมาลัยหรือช่อดอกไม้ ถ้าไม่มีเครื่องทองน้อยให้จัดเครื่องบูชาดังนี้
 - ก. รูป 1 ดอก (วางด้านหน้าทางขวาของพระบรมรูป)
 - ข. เทียน 1 เล่ม (วางด้านหน้าทางซ้ายของพระบรมรูป)
 - ค. พานสำหรับวางพวงมาลัย หรือช่อดอกไม้ (วางด้านหน้ากึ่งกลางของพระบรมรูป)
2. พิธีกรเชิญประธานในพิธีจุดธูปเทียนถวายสักการะ ภายหลังที่ประธานได้จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยแล้ว
3. ประธานในพิธี
 - 3.1 เดินไปยังหน้าพระบรมรูป ถวายคำนับ (ตามระเบียบสำนักพระราชวัง) รับพวงมาลัยหรือช่อดอกไม้ จากเจ้าหน้าที่ ถวายไว้บนพานที่หน้าพระบรมรูป แล้วจุดเทียน จุดธูป ตามลำดับ
 - 3.2 เสร็จแล้วลงนั่งคุกเข่า ประนมมือ ถวายบังคม 3 ครั้ง แล้วลุกขึ้นยืนถวายคำนับอีกครั้งหนึ่ง
 - 3.3 ถอยออกมานั่งเตรียมถวายราชสดุดี ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าครึ่งก้าวคุกเข่าลง ตั้งเข่าซ้ายนั่งลง บนส้นเท้าขวา มือขวาแบคว่าวางลงบนเข่าขวา แขนซ้ายวางพาดบนเข่าซ้ายเอียงไปทางขวาเล็กน้อยเมื่อร้องเพลง ราชสดุดี ให้ก้มหน้าเล็กน้อยและให้เงยหน้าขึ้นตามเดิมเมื่อเพลงจบ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และแขกผู้รับเชิญอื่น ๆ ปฏิบัติ ดังนี้
 - 1) เมื่อประธานเดินไปจุดธูปเทียนบูชาพระบรมรูป ทุกคนยืนอยู่ในท่าตรง
 - 2) เมื่อประธานลงนั่งคุกเข่าถวายบังคม ให้ทุกคนนั่งลงในท่าเตรียมถวายราชสดุดี
 - 3) เมื่อประธานถอยมานั่งในท่าเตรียมถวายราชสดุดี พิธีกรจะนำถวายราชสดุดี ให้ทุกคนร้องพร้อมกัน
4. เมื่อจบบทถวายราชสดุดีแล้วพิธีกรจะสั่งให้ทุกคน “ลุก” ทุกคนลุกขึ้นยืน เมื่อประธานเดินไปนั่งยังที่นั่ง แล้วให้ทุกคนนั่งลง

การถวายราชสดุคิพระบรมรูปรัชกาลที่ 6 พิธีเปิดสถานที่นอกห้องประชุม

1. เครื่องบูชา จัดตั้งไว้หน้าพระบรมรูป ควรมีเครื่องทองน้อยและพานสำหรับวางพวงมาลัยหรือช่อดอกไม้ ถ้าไม่มีเครื่องทองน้อยให้จัดเครื่องบูชาดังนี้
 - ก. รูป 1 ดอก (วางด้านหน้าทางขวาของพระบรมรูป)
 - ข. เทียน 1 เล่ม (วางด้านหน้าทางซ้ายของพระบรมรูป)
 - ค. พานสำหรับวางพวงมาลัย หรือช่อดอกไม้ (วางด้านหน้ากึ่งกลางของพระบรมรูป)
2. พิธีกรเชิญประธานในพิธีจุดธูปเทียนถวายสักการะ ภายหลังที่ประธานได้จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยแล้ว
3. ประธานในพิธี
 - 3.1 เดินไปยังหน้าพระบรมรูป ถวายความเคารพ (วันทยหัตถ์) รับพวงมาลัยหรือช่อดอกไม้จากเจ้าหน้าที่ ถวายไว้บนพานที่หน้าพระบรมรูป แล้วจุดเทียน จุดธูป ตามลำดับ
 - 3.2 พิธีกรสั่ง “ถอดหมวก” ลูกเสือและผู้เข้าร่วมพิธีอื่น ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ถอดหมวก)
 - 3.3 ประธานในพิธีจุดเครื่องทองน้อย (ถ้าประธานในพิธีสวมหมวกให้ถอดหมวก แล้วส่งให้กับลูกเสือที่รองรับ (ด้วยมือ) เสร็จแล้วประธานในพิธีนั่งคุกเข่าถวายบังคม (3 ครั้ง) ระหว่างที่ประธานในพิธีนั่งลงคุกเข่า พิธีกรสั่งลูกเสือ “เตรียมถวายราชสดุคิ, นั่ง”
 - 3.4 เมื่อประธานในพิธีถวายบังคมเสร็จ ให้ลุกยืนขึ้น (รับหมวกคืนจากลูกเสือ) สวมหมวก แล้วถวายความเคารพ (วันทยหัตถ์) อีกครั้งหนึ่ง
 - 3.5 ประธานในพิธีถอยออกมาเว้นระยะไว้พอสมควรเตรียมถวายราชสดุคิ (ถอดหมวก นั่งเตรียมถวายราชสดุคิ โดยก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าครึ่งก้าวคุกเข่าลง ตั้งเข่าซ้าย นั่งลงบนสันเท้าขวา มือขวาแบคว่าวางลงบนเข่าขวา แขนซ้ายวางพาดบนเข่าซ้ายเอียงไปทางขวาเล็กน้อย เมื่อร้องเพลงราชสดุคิ ให้ก้มหน้าเล็กน้อยและให้เงยหน้าขึ้นตามเดิมเมื่อเพลงจบ ให้ปฏิบัติตามคู่มือระเบียบแถวของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ)
 - 3.6 พิธีกรนำร้องเพลงถวายราชสดุคิ “ข้าลูกเสือ..... (ทุกคนร้องรับ). “เชื้อไทยใจเคารพ” (จนจบเพลง)
 - 3.7 จบเพลงถวายราชสดุคิ ประธานในพิธีลุกขึ้น พิธีกรสั่งลูกเสือ “ลุก” “สวมหมวก” ทุกคนลุกขึ้นยืน สวมหมวกและอยู่ในท่าตรง
4. เมื่อจบบทถวายราชสดุคิแล้วพิธีกรจะสั่งให้ทุกคน “ลุก” ทุกคนลุกขึ้นยืน เมื่อประธานเดินไปนั่งยังที่นั่ง แล้วให้ทุกคนนั่งลง

พิธีรอบเสาธงในคอนเสิร์ตในระหว่างการฝึกอบรม (ไม่มีอาวุธประจำกาย)

การประชุมรอบเสาธง สำหรับการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ ให้มีพิธีกรคนหนึ่งซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการฝึกเป็นผู้ดำเนินการ และให้มีการปฏิบัติในการชักธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาตามลำดับดังนี้

1. ให้พิธีกรยืนอยู่หน้าเสาธง ห่างประมาณ 3 ก้าว
2. ใช้คำสั่งเรียก “กอง” ใช้สัญญาณมือเรียกแถวครึ่งวงกลม
3. ให้หมู่แรกอยู่ทางซ้ายมือของผู้เรียกเสมอ ทุกคนจะต้องจัดแถวโดยการสับหน้าไปทางขวามือ ระยะเคียงระหว่างบุคคลภายในหมู่ 1 ช่วงศอก โดยให้ใช้มือซ้ายทาบสะโพกและดันศอกซ้ายให้เป็นแนวเดียวกับลำตัว ระยะเคียงระหว่างหมู่ 1 ช่วงแขน โดยให้รองนายหมู่ยกแขนซ้ายขึ้นวัดระยะแล้วเอาลง
4. ให้หมู่ถัดไป เข้าแถวจัดระยะเคียงต่อจากหมู่แรกเรียงกันไปตามลำดับจนครบทุกหมู่ เป็นรูปครึ่งวงกลม ให้หมู่สุดท้ายอยู่ทางขวามือของผู้เรียกตรงกับหมู่แรก คือ รองนายหมู่ของหมู่สุดท้ายจะต้องยืนตรงกับนายหมู่ของหมู่แรก
5. เมื่อพิธีกรเห็นว่าจัดรูปแบบแถวเรียบร้อยแล้ว จะสั่ง “นิ่ง” ทุกคนสับหน้ากลับและคนที่ยกศอกซ้ายมือทาบสะโพกก็ลดมือซ้ายลง ยืนอยู่ในท่าตรง ระวังอย่าให้วงกว้างเกินไป จะทำให้ได้ยินเสียงพูดไม่ชัดเจน
6. เมื่อทุกคนพร้อมแล้ว พิธีกรสั่ง “ตามระเบียบ-พัก” นัดหมาย ตัวแทนกลุ่มบริการ ผู้ทำหน้าที่ชักธงชาติ นำร้องเพลงชาติ และนำสวดมนต์ เสร็จแล้ว พิธีกรสั่ง “กอง-ตรง ตัวแทนกลุ่มบริการชักธงชาติ” ในขณะเดียวกัน พิธีกรกลับไปเข้าแถวกับวิทยากรอื่นที่เข้าแถวอยู่หลังเสาธง เมื่อจะออกคำสั่งทุกครั้งให้ก้าวไปข้างหน้า 1 ก้าว สั่งเสร็จให้กลับเข้าแถวตามเดิม
7. นายหมู่บริการหรือลูกเสือในหมู่บริการ รวม 2 คน วิ่งออกไปยืนห่างจากเสาธงชาติ ประมาณ 3 ก้าว
8. ทั้งสองคนทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน คนทางขวามือเดินเข้าไป 2 ก้าว (ก้าวเท้าซ้าย เท้าขวา ดึงเท้าซ้ายมาชิด) ยืนเท้าชิด แก้มชิดธงที่ผูกติดเสาธงออก ถอยหลังกลับไปยืนที่เดิม แยกเชือกธงเส้นที่จะชักขึ้น ให้คนอยู่ทางซ้ายมือไว้ ส่วนธงชาติ อยู่ที่คนทางขวา อย่าให้เส้นเชือกหย่อน ยืนเตรียมพร้อม แล้วพิธีกรสั่ง “กอง เคารพ-ธงชาติ”
 - ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน อยู่ในท่าตรง
 - ผู้ให้การฝึกอบรม ซึ่งยืนแถวหน้ากระดานอยู่หลังเสาธง ทำ วันทยหัตถ์
9. ลูกเสือตามที่กำหนดในหมู่บริการ นำร้องเพลงชาติ ลูกเสือทุกคนร้องเพลงชาติ พอเริ่มร้องเพลง ให้ผู้ชักธง “คนทางซ้าย” ค่อย ๆ สวสวายเชือกให้ธงขึ้นสู่ยอดเสาช้า ๆ ให้สายเชือกตึง ส่วนคนทางขวา ผ่อนสายเชือกให้ธงค่อย ๆ ขึ้นไป และคุมสายเชือกให้ตึงเสมอกัน ผู้ชักธงค่อย ๆ ดึงเชือก ให้ธงชาติเลื่อนขึ้นสู่ยอดเสา เมื่อร้องเพลงชาติจบพอดี เสร็จแล้วคนทางขวาเข้าไปผูกเชือกให้เรียบร้อย (ก้าวเท้าซ้าย เท้าขวา ดึงเท้าซ้ายมาชิด) แล้วถอยหลังกลับมา
10. ผู้ชักธงทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน ลดมือลง แล้วกลับหลังหันวิ่งไปเข้าแถวตามเดิม และอยู่ในท่าตรง (ผู้ให้การฝึกอบรมเอามือลงพร้อมกับผู้ชักธง)
11. พิธีกรสั่ง “ถอดหมวก ตัวแทนหมู่บริการนำสวดมนต์” ทุกคนถอดหมวก นำมาประกอบไว้ในท่าไหว้ (ประนมมือ) ให้ด้านในของหมวกหันมาทางซ้าย ทราคณะลูกเสือแห่งชาติ ที่หมวกทรงอ่อน (เบเรต์) หันเข้าหน้าตัว (หมวกปีก) หมวกมีกระบังหน้า หมวกกะลาสี ทราคณะลูกเสือแห่งชาติ หน้าหมวกหันขึ้นข้างบน ตัวแทนกลุ่มบริการ นำสวดบูชาพระรัตนตรัย (อย่างสั้น) สวดนำที่ละวรรค ทุกคนสวดตามจนจบ

12. พิธีกรสั่ง “สงบนิ่ง” ทุกคนรวมทั้งผู้ให้การฝึกอบรม อยู่ในท่ายืน โดยใช้มือขวาถือหมวก ลดแขนไปจนสุด ใช้ฝ่ามือซ้ายทับหลังมือขวา ก้มหน้าลงสงบนิ่ง 1 นาที แล้วเงยหน้าขึ้น
13. พิธีกรสั่ง “สวมหมวก” ทุกคนสวมหมวกและยืนอยู่ในท่าตรง
14. พิธีกรสั่ง “ตามระเบียบ-พัก”
15. พิธีกร หันหน้ามาทางผู้อำนวยการฝึกอบรม ทำวันทยหัตถ์ กล่าวว่า “ขอเรียนเชิญผู้อำนวยการฝึก ครับ/คะ”
16. ผู้อำนวยการฝึก เดินออกจากแถว เดินไปยืนหน้าเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว
17. พิธีกรสั่ง “กอง-ตรง” ทุกคนเคารพด้วยท่าตรง เมื่อผู้อำนวยการฝึกรับการเคารพแล้ว พิธีกร พิธีกรสั่ง “ตามระเบียบ - พัก”
18. ผู้อำนวยการฝึกกล่าวปราศรัย ดำเนินการเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน เช่น การรายงาน การตรวจให้โอวาท ตามขั้นตอน และถ้าเป็นวันที่ตรงกับวันคล้ายวันเกิด ของคณะผู้ให้การฝึกอบรม หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้อำนวยการฝึกอบรม กล่าวอวยพร มอบของขวัญ ร่วมกันร้องเพลงวันเกิด 2 จบ
 - กรณีที่วิทยากรที่เดินทางมาเพิ่มเติม ยังไม่ได้แนะนำตัว ให้มีการแนะนำตัวด้วย
19. จบพิธีการแล้ว พิธีกรสั่ง “กอง - ตรง” ผู้อำนวยการฝึกรับการเคารพ
20. พิธีกร สั่ง “ตามระเบียบ - พัก”
21. พิธีกรนัดหมายการปฏิบัติ โดยเฉพาะการกำหนดเวลา ต้องเป็นเวลาที่ปฏิบัติได้จริง แล้วสั่ง “กอง-ตรง แยก”

การใช้คำบอกก่อนการร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีในการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ

ในการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ จะมีการร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีอยู่เสมอ ก่อนจะมีการร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีนั้น ควรใช้คำบอกต่างกันดังต่อไปนี้

1. ในกรณีที่มีพระบรมรูปหรือพระบรมฉายาลักษณ์ ในที่ชุมนุมนั้นด้วย ให้ใช้คำบอกว่า “กอง - ตรง, ถวายคำนับ” ครั้นแล้วให้ตัวแทนหมู่/กลุ่มบริการนำร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี เมื่อร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีจบแล้ว ให้พิธีกรสั่ง “ถวายคำนับ”

2. ในกรณีที่ไม่มีพระบรมรูปหรือพระบรมฉายาลักษณ์ ในที่ชุมนุมนั้นด้วย ให้ใช้คำบอกว่า “ทุกคนหันหน้าไปทางทิศ..... (ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกำลังประทับอยู่)” ให้ใช้คำบอกว่า “กอง - ตรง, ถวายคำนับ” ครั้นแล้วให้ตัวแทนหมู่/กลุ่มบริการนำร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี เมื่อร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี จบแล้ว ให้พิธีกรสั่ง “ถวายคำนับ”

การตรวจในคอนเซ็ปต์ของการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ

เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ลูกเสือเกิดความคิดริเริ่ม และเกิดแนวความคิดในทางสร้างสรรค์ ในอันที่จะก่อให้เกิดพัฒนาเป็นรายบุคคล และการพัฒนาเป็นหมู่คณะในด้านความรับผิดชอบและสร้างควมมีวินัยในตนเองและหมู่คณะ เป็นการช่วยทำให้การฝึกอบรมบรรลุตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมได้ดังต่อไปนี้

1. แนวการตรวจ ควรตรวจในเรื่อง
 - 1.1 เครื่องแบบและการแต่งกาย
 - 1.2 ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในที่พัก
 - 1.3 หน้าที่หมู่บริการ
2. ผู้ตรวจประกอบด้วย
 - 2.1 หัวหน้าสายตรวจ มีหน้าที่ตรวจในเรื่องเครื่องแบบ การแต่งเครื่องแบบและความสะอาดของร่างกาย โดยเคร่งครัด
 - 2.2 ผู้ช่วยสายตรวจ มีหน้าที่ตรวจในเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในที่พัก ความสะอาด และการสุขาภิบาลโดยทั่วไป
 - 2.3 กำหนดวิทยากรคนหนึ่งคนใดให้เป็นผู้มีหน้าที่ตรวจหน้าที่ของหมู่บริการ
3. วิธีการตรวจ
 - 3.1 ตรวจตรงตามเวลาที่กำหนด
 - 3.2 ตรวจโดยเคร่งครัดในเรื่องเครื่องแบบและการแต่งกาย
 - 3.3 ตรวจในเรื่องความระเบียบภายในที่พัก ความสะอาดและการสุขาภิบาล
 - 3.4 ดำเนินการตรวจตามระเบียบและวิธีการกำหนด
 - 3.5 ไม่จำเป็นต้องให้มีคะแนนในการตรวจ (แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของผู้อำนวยการฝึกอบรม แต่ไม่มีการมอบธงเขียว)
4. การรายงาน
 - 4.1 การตรวจในวันแรกต้องรายงานทุกคน
 - 4.2 การตรวจในวันต่อไปควรกำหนดให้มีผู้แทนออกมารายงานเพียงสายละ 1 คน และควรจะเป็นหัวหน้าสายตรวจ
 - 4.3 ควรมีการสับเปลี่ยนสายตรวจตามความเหมาะสม
 - 4.4 ผู้มีหน้าที่ตรวจหมู่/กลุ่มบริการ ต้องรายงานทุกวัน
5. หน้าที่ผู้อำนวยการฝึกอบรม พิจารณาตั้งสายตรวจ กำหนดหน้าที่การตรวจให้เป็นไปตามระเบียบ โดยเคร่งครัด

กิจกรรมยามว่าง

เป็นที่ยอมรับกันว่า กิจกรรมยามว่างเป็นกิจกรรม ซึ่งเสมือนอุปกรณ์ในการฝึกอบรมอย่างได้ผลดีเพราะว่า

1. กิจกรรมยามว่าง ช่วยให้ผู้อำนวยการฝึกอบรมสามารถประเมินผลความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าได้รับความรู้ไปแล้วมากน้อยเพียงไร หากว่าเห็นอะไรยังบกพร่องจะทราบได้ว่าควรจะสอนอะไรเพิ่มเติมให้
2. ฝ่ายผู้เข้ารับการฝึกอบรมเอง ก็มีความประสงค์จะทดสอบความรู้ของตนเองว่า ได้รับความรู้ไปมากน้อยเพียงไรและมีโอกาสที่จะเสาะหาความรู้ ความเข้าใจจากวิทยากรในประเด็นที่ตนยังไม่เข้าใจ
3. กิจกรรมยามว่างเป็นจุดหนึ่งที่ทำให้ผู้ให้การฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรม เกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน
4. กิจกรรมยามว่างเป็นการสาธิตทางปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการทดสอบที่ดี และควรให้ผ่านการทดสอบด้วยผลงานที่คณะผู้ให้การฝึกอบรมทำไปเกี่ยวกับเรื่องนี้ ซึ่งจะสร้างความทรงจำที่ดีให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไปอีกนาน
ข้อควรระวังคือ เมื่อใดให้กิจกรรมยามว่างแก่ผู้รับเข้ารับการฝึกอบรมไปทำแล้ว ควรให้มีระยะเวลาเพียงพอที่ทุกคนจะได้ไปศึกษาหาความรู้ ทำความเข้าใจกับกิจกรรมยามว่างที่ให้ไปก่อน ครั้นแล้วจึงนัดหมายให้มาทำการทดสอบการทำกิจกรรมยามว่างนั้น เป็นเรื่องของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละคน ควรที่จะไปศึกษาหาความรู้ความชำนาญเพิ่มเติมด้วยตนเอง ถ้าหากสงสัย สามารถจะถามหรือขอคำแนะนำจากเพื่อนฝูงหรือวิทยากร ได้

กิจกรรมยามว่าง อาจจัดให้มีในวิชาต่อไปนี้

1. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
2. การฝีมือ, การสังเกตภาพ
3. ทักษะอย่างหนึ่งอย่างใดที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะเลือกเอง ซึ่งอันเป็นทักษะใหม่ (ไม่ใช่ทักษะที่ตนเคยรู้มาแล้ว)
4. กิจกรรมอื่นที่ผู้อำนวยการฝึกอบรม จะเห็นสมควร

การฝึกอบรมโดยระบบฐานและวิธีการปฏิบัติ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ทั่วถึงในเวลาอันจำกัด และได้ปฏิบัติในการเข้าเรียนเป็นฐานถูกต้อง

ระบบฐาน

เป็นวิธีการเสริมการให้ความรู้ในทางตรง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ คือ

1. ช่วยให้สมาชิกเข้าใจในแง่ปัญหาและเนื้อหาวิชาได้ดี
2. ช่วยให้สมาชิกได้ซักถามหรืออภิปรายได้อย่างอิสระ
3. ช่วยให้สมาชิกรับการถ่ายทอดความรู้อย่างกว้างขวางและเกิดทักษะ

การปฏิบัติเกี่ยวกับระบบฐาน

1. จัดวิชาให้เหมาะสม
2. ผู้ประจำฐานมีความรู้และมีการเตรียมล่วงหน้า
3. เครื่องมือ อุปกรณ์ ต้องพร้อมในสภาพใช้การได้ดี
4. ที่ตั้งฐานแต่ละฐานต้องเหมาะสม มีระยะทางเท่ากัน และมีพื้นที่พอเพียงในการจัดฐานเพื่อไม่ให้เกิดการรบกวนซึ่งกันและกัน
5. ต้องรักษาเวลาในการเข้ารับการฝึกอบรมตามฐานให้ตรงต่อเวลา

วิธีการเข้าฐาน

การฝึกอบรมได้แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นหมู่หรือกลุ่มอยู่แล้ว การเข้าฐานให้จัดสมาชิกแต่ละหมู่หรือกลุ่มได้หมุนเวียนไปได้ทุกฐานๆ ละ 1 หมู่ หรือกลุ่ม หรือ 2 หมู่ หรือกลุ่ม

ก. ผู้เข้าฐานมีอาวุธ (ไม้ง่าม) ทุกคน เมื่อได้ยินสัญญาณเริ่มการฝึกตามระบบฐาน (ใช้สัญญาณนกหวีดเป่ายาว 1 ครั้ง ไปเข้าฐานตามที่กำหนด เข้าแถวรูปหน้ากระดาน โดยนายหมู่ยืนอยู่หน้าวิทยากรผู้ประจำฐานห่างจากวิทยากรประมาณ 3 ก้าว เมื่อเข้าแถวเรียบร้อยแล้ว นายหมู่สั่ง “หมู่...ตรง” (บอกชื่อหมู่) “วันทยา - รุช” เฉพาะนายหมู่ เรียบอาวุธ แล้วก้าวไปข้างหน้า 1 ก้าว (ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า 1 ก้าว, เท้าขวาชิด) ทำวันทยา รุช และรายงาน “หมู่...พร้อมที่จะได้รับการฝึกแล้วครับ(ค่ะ)” จากนั้นนายหมู่ เรียบอาวุธ ถอยหลังเข้าที่เดิม (ก้าวเท้าซ้าย, ถอยหลัง 1 ก้าว, เท้าขวาชิด) ทำวันทยา รุช แล้วสั่ง “เรียบ - อาวุธ” “ตามระเบียบ, พัก” เริ่มฝึกอบรมในฐาน ตามคำแนะนำของวิทยากรประจำฐาน เมื่อหมดเวลาจะได้ยินเสียงสัญญาณนกหวีด (เป่ายาว 1 ครั้ง) ให้ทุกคนเข้าแถวให้เรียบร้อย เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณนกหวีดเป่ายาว 2 ครั้ง ให้นายหมู่สั่ง “หมู่...ตรง” “วันทยา - รุช” นายหมู่กล่าวขอบคุณวิทยากรผู้ประจำฐานด้วยคำว่า “หมู่...ขอขอบคุณครับ (ค่ะ)” (นายหมู่ไม่ต้องก้าวออกไปข้างหน้า) จากนั้นสั่ง “เรียบ - อาวุธ” “ขวา - หัน, ตามข้าพเจ้า” แล้วเคลื่อนไปฐานต่อไป

ข. ผู้เข้าฐานมีอาวุธเฉพาะนายหมู่ เมื่อนายหมู่ นำหมู่มาเข้าฐานและเข้าแถวหน้าวิทยากรประจำฐาน เรียบร้อยแล้ว นายหมู่สั่ง “หมู่...ตรง” นายหมู่ทำวันทยอาวุธ และเรียบอาวุธ แล้วก้าวไปข้างหน้า 1 ก้าวทำวันทยอาวุธ (การรายงานเช่นเดียวกันกับมีอาวุธทั้งหมู่) แล้วเรียบอาวุธ ถอยหลังเข้าที่เดิม ทำวันทยอาวุธแล้วเรียบอาวุธ และสั่ง “ตามระเบียบ, พัก” เริ่มฝึกอบรมในฐานตามคำแนะนำของวิทยากรประจำฐาน เมื่อหมดเวลาจะได้ยินเสียงสัญญาณนกหวีด (เป่ายาว 1 ครั้ง) ให้ทุกคนเข้าแถวให้เรียบร้อย เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีด 2 ครั้ง ให้นายหมู่สั่ง “หมู่... ตรง” นายหมู่ทำวันทยอาวุธ นายหมู่กล่าวขอบคุณวิทยากรประจำฐานด้วยคำว่า “หมู่ ขอขอบคุณครับ (ค่ะ) “ (นายหมู่ไม่ต้องก้าวออกไปข้างหน้า) นายหมู่ทำเรียบอาวุธแล้วสั่ง “ขวา- หัน ตามข้าพเจ้า” แล้วเคลื่อนไปฐานต่อไป

หมายเหตุ

1. ในกรณีที่เข้าฐานมากกว่าหนึ่งหมู่ให้มีการรายงานทุกหมู่
2. วิทยากรประจำฐานรับความเคารพโดยการทำวันทยหัตถ์ตอบโดยตลอด รอจนกระทั่งนาย หมู่กลับเข้าที่สั่งหมู่ เรียบอาวุธ

ค. ผู้เข้าฐานไม่มีอาวุธ

เมื่อนายหมู่ นำหมู่มาเข้าฐานและเข้าแถวรูปหน้ากระดานอยู่หน้าวิทยากรประจำฐานห่างจากวิทยากร ประมาณ 3 ก้าว เมื่อเข้าแถวเรียบร้อยแล้ว นายหมู่สั่ง “หมู่.....ตรง เฉพาะนายหมู่ทำวันทยหัตถ์ ลดมือลง แล้วก้าวไปข้างหน้า 1 ก้าว (ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า 1 ก้าว เท้าขวาชิด) ทำวันทยหัตถ์และรายงาน ว่า หมู่.....พร้อมที่จะได้รับการฝึกแล้วครับ (ค่ะ) จากนั้น นายหมู่ลดมือลง ถอยหลังเข้าที่เดิม (ก้าวเท้าซ้ายถอยหลัง 1 ก้าว เท้าขวาชิด) ทำวันทยหัตถ์อีกครั้งและลดมือลง แล้วสั่ง ตามระเบียบ พัก

เริ่มฝึกอบรมในฐาน ตามคำแนะนำของวิทยากรประจำฐาน เมื่อหมดเวลาจะได้ยินเสียงสัญญาณนกหวีด หรือประทัด (เป่ายาว 1 ครั้ง) ให้ทุกคนเข้าแถวให้เรียบร้อย เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณนกหวีดเป่ายาว 2 ครั้ง หรือเสียงประทัด 2 ครั้ง ให้นายหมู่สั่ง หมู่ ตรง นายหมู่ทำวันทยหัตถ์กล่าวขอบคุณวิทยากรผู้ประจำฐานด้วยคำว่า หมู่ขอบคุณครับ (ค่ะ) (นายหมู่ไม่ต้องก้าวออกไปข้างหน้า) จากนั้นนายหมู่ลดมือลง แล้วสั่ง ขวา - หัน ตามข้าพเจ้า แล้วเคลื่อนไปฐานต่อไป

หมายเหตุ

1. ในกรณีที่เข้าฐานมากกว่าหนึ่งหมู่ให้มีการรายงานทุกหมู่
2. วิทยากรประจำฐานรับความเคารพโดยการทำวันทยหัตถ์ตอบโดยตลอด รอจนกระทั่งนายหมู่กลับเข้าที่สั่งหมู่ เรียบอาวุธ หรือลดมือลงจากการทำวันทยหัตถ์ วิทยากรประจำฐานจึงเลิกรับความเคารพ

การเปิดประชุมกอง (ชักธง สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)

1. การเปิดกองลูกเสือ การเปิดผู้กำกับยืนอยู่ตรงหน้าเสาธงห่างจากเสาธงพอสมควรเรียกลูกเสือเข้าแถวครึ่งวงกลมโดยให้นายหมู่ที่ 1 อยู่ทางซ้ายมือของผู้กำกับและรองนายหมู่สุดท้ายอยู่ทางขวามือแต่ละหมู่ห่างกัน 1 ก้าว แต่ละบุคคลในหมู่ห่างกัน 1 คอก (โดยใช้มือซ้ายแตะตะโพก) เมื่อเข้าแถวเป็นที่เรียบร้อยแล้วผู้กำกับสั่งนั่งตามระเบียบพักผู้กำกับเตรียมหมู่บริการ ผู้กำกับนัดหมาย “ตัวแทนชักธงชาติ 2 คนยกมือ” (ตัวแทน 2 คนทำท่าตรงยกมือพร้อมกัน) ตัวแทนนำร้องเพลงชาติ 1 คนยกมือ (ตัวแทน 1 คน ทำท่าตรงยกมือ) ตัวแทนนำสวดมนต์ 1 คนยกมือ” (ตัวแทน 1 คน ทำท่าตรงยกมือ) เมื่อเตรียมหมู่บริการเรียบร้อยแล้วสั่ง “กอง - ตรง” (ผู้กำกับถอยหลังเฉียงไปทางขวามืออยู่ระดับแนวเดียวกับเสาธง)

2. การชักธงชาติขึ้น หมู่บริการ 2 คน ทำหน้าที่ชักธงชาติก้าวออกไปหน้าแถว 1 ก้าว แล้ววิ่งออกไปยืนห่างจากเสาธง 3 ก้าว ทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน ลดมือลงคนที่อยู่ทางขวาก้าวไป 2 ก้าวเท้าชิดแก้มเชือกธงก้าวถอยหลัง 2 ก้าวเท้าชิด ยืนเชือกธงอีกข้างหนึ่งให้กับอีกคนหนึ่งที่ยืนรออยู่ โดยให้ธงอยู่ทางคนที่อยู่ขวามือ ผู้กำกับสั่ง “ กอง - เคารพธงชาติ” ลูกเสือทุกคนยืนในท่าตรง หมู่บริการนำร้องเพลงชาติ ตัวแทนที่ชักธงชาติที่อยู่ทางซ้ายเป็นผู้ชักธงขึ้น จบเพลงธงถึงยอดเสา ตัวแทนที่อยู่ทางขวานำเชือกธงไปผูก (ก้าว 2 ก้าวเท้าชิด) อีกคนยืนรออยู่ไม่ต้องทำวันทยหัตถ์ ผูกเชือกธงเสร็จถอยหลัง 2 ก้าว กลับมาที่เดิมทำวันทยหัตถ์พร้อมกันลดมือลงกลับหลังหันวิ่งกลับเข้าที่ (ขณะนี้ลูกเสือในแถวครึ่งวงกลมทุกคนยังอยู่ในท่าตรง) ส่วนผู้กำกับและผู้บังคับบัญชาลูกเสืออื่น ๆ ลดมือลงพร้อมกับตัวแทนทั้ง 2 คน

3. พิธีทางศาสนาให้ปฏิบัติตามหลักศาสนา นั้น ๆ

3.1 การสวดมนต์ตามหลักศาสนาพุทธ ผู้กำกับสั่ง “ ถอดหมวก ตัวแทนหมู่/กลุ่มบริการ นำสวดมนต์” ลูกเสือใช้มือเอาถอดหมวกใช้มือซ้ายมาประกบทำประนมมือ ผู้แทนหมู่บริการที่เตรียมไว้ นำสวดมนต์ที่ละวรรคจนจบ

3.2 กรณี ผู้เข้าการฝึกอบรมนับถือศาสนาใด เป็นส่วนใหญ่ ให้ปฏิบัติตามหลักศาสนา นั้นก่อน แล้วจึงปฏิบัติตามหลักศาสนา อื่น ๆ โดยยึดหลักสำคัญ คือให้ได้ปฏิบัติโดยเท่าเทียมกันทุกศาสนา

4. การสงบนิ่ง ผู้กำกับสั่ง “สงบนิ่ง” ทุกคนอยู่ในท่าที่สงบนิ่งโดยมือขวาจับที่ปีกหมวกเหยียดแขนลงแล้วนำมือซ้ายทับหลังมือขวาก้มศีรษะ (1 นาที) ผู้กำกับสั่ง “ สวมหมวก ” ลูกเสือทุกคน สวมหมวกเสร็จอยู่ในท่าตรงผู้กำกับสั่ง “ตามระเบียบ - พัก”

5. การตรวจ ให้ตรวจความสะอาด ตามที่ได้นัดหมายไว้

วิธีการตรวจ ตามปกติผู้กำกับจะให้รองผู้กำกับตรวจมีขั้นตอนในการตรวจคือ รองผู้กำกับทำความเคารพผู้กำกับแล้วกลับหลังหัน เดินไปยังหมู่ลูกเสือที่จะทำการตรวจหยุดตรงหน้านายหมู่ ห่างจากหมู่ 3 ก้าว นายหมู่สั่งสมาชิกในหมู่ “หมู่.....ตรง ทุกคนในหมู่ทำท่าตรง นายหมู่ทำวันทยหัตถ์ ลดมือลงก้าวเท้าออกไปข้างหน้า 1 ก้าว ทำวันทยหัตถ์ กล่าวคำว่า “หมู่..... พร้อมทั้งจะได้รับการตรวจแล้วครับ” ลดมือลงถอยหลังกลับเข้าที่ ทำวันทยหัตถ์ รองผู้กำกับ ก้าวไปข้างหน้า 1 ก้าว ตรวจนายหมู่ก่อน แล้วก้าวปางขวา 1 ก้าว แล้วผายมือซ้ายออกด้านข้างให้นายหมู่ออกมายืนทางซ้ายมือของผู้ตรวจ ห่างจากผู้ตรวจ 2 ก้าวโดยประมาณ แียงไปข้างหลังเล็กน้อย สืบเท้าไปด้านข้างตามผู้ตรวจไปที่ละก้าว ผู้ตรวจเดินตรวจทีละคน ขณะที่ตรวจลูกเสือคนใดไม่เรียบร้อย ผู้ตรวจจะเตือนผ่านนายหมู่ เพื่อให้ นายหมู่ได้นำไปแนะนำให้ลูกเสือได้ปฏิบัติให้เรียบร้อยและถูกต้องต่อไป เมื่อตรวจครบทุกคน นายหมู่เดินกลับเข้าที่เดิม

พร้อมผู้ตรวจเดินกลับไปหัวแถว นายหมู่ทำวันทยหัตถ์ กล่าวคำว่า “หมู่.....ขอขอบคุณครับ” ผู้ตรวจเอามือลงพร้อมกับลูกเสือ จากนั้นนายหมู่สั่ง “ตามระเบียบ - พัก”

รองผู้กำกับเมื่อตรวจเสร็จจะรายงานผลการตรวจให้ผู้กำกับรับทราบ รองผู้กำกับท่านใดตรวจเสร็จก่อนให้รายงานก่อน (โดยยื่นรายงานที่หน้าหมู่ที่ตนเองตรวจ) เมื่อรายงานเสร็จให้กลับเข้าที่

6. การแยก ผู้กำกับออกคำสั่งว่า “ กอง - แยก ” ให้ลูกเสือทุกคนทำขาหันทันแล้วแยกย้ายไป เพื่อที่จะไปทำกิจกรรมการร้องเพลง

พิธีปิดประชุมกอง (นิตหมาย ตรวจ ชักธงลง เลิก)

1. การปิดประชุมกอง ผู้กำกับเรียกลูกเสือมาเข้าแถวครึ่งวงกลมหน้าเสาธงเช่นเดียวกับการเปิดประชุมกอง
2. นิตหมาย
3. การตรวจ เครื่องแต่งกาย เหมือนกับการตรวจตอนพิธีเปิด แต่ต้องเดินไปตรวจด้านหลังด้วยการรายงานก็เช่นเดียวกัน จากนั้นผู้กำกับอาจพูดติชมให้ข้อคิดเห็นอีกเล็กน้อย
4. ชักธงลง ให้หมู่บริการ 2 คนที่ทำหน้าที่ชักธงขึ้นในตอนพิธีเปิดเป็นผู้ชักธงลง ผู้กำกับสั่ง “ กอง - ตรง ตัวแทนหมู่บริการชักธงลง ” ลูกเสือทั้งสองวิ่งเข้าไปห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว ลูกเสือทั้งสองแสดงความเคารพทำวันทยหัตถ์ลดมือลง แล้วคนที่อยู่ทางขวาก้าวไปข้างหน้า 2 ก้าว เทำชิด แกะเชือกธงออก ถอยหลังมาที่เดิมคนที่อยู่ทางซ้ายจับเชือกธงให้ตึงไว้ ให้ฝืนธงอยู่ทางด้านขวา ผู้กำกับสั่ง “ ธงลง ” ลูกเสือทั้งหมดอยู่ในท่าตรง รองผู้กำกับทำวันทยหัตถ์พร้อมกันคนทางขวา เป็นผู้ชักธงลง (การชักธงลงไม่ต้องร้องเพลงชาติและไม่เป่านกหวีด) พอธงชาติลงเรียบร้อยแล้วคนทางขวาก้าวเข้าไปผูกเชือกธง (อีกคนทางซ้ายยืนอยู่ในท่าตรง) เมื่อผูกเชือกเรียบร้อยแล้วให้ถอยหลังมาที่เดิมทั้งสองทำวันทยหัตถ์พร้อมกันแล้วลดมือลง กลับหลังหันวิ่งกลับที่เดิมไปเข้าที่ของตน (ขณะนี้ลูกเสือในแถวครึ่งวงกลมทุกคนยังอยู่ในท่าตรง) ส่วนผู้กำกับและผู้บังคับบัญชาลูกเสืออื่น ๆ ให้ลดมือลงพร้อมกับลูกเสือสองคนที่ชักธง
5. เลิก ผู้กำกับออกคำสั่ง “ กอง - เลิก ” ให้ลูกเสือทุกคนทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน ลดมือลง แล้วทุกคนทำขาหันทัน แยกย้ายกันไป

การประชุมพิเศษ

1. การปฏิบัติเมื่อผู้บรรยาย เข้ามาในสถานที่ฝึกอบรม
 - 1.1 เมื่อวิทยากรเข้าบรรยายแต่ละวิชา ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมยืนตรงแสดงความเคารพ (วันทยหัตถ์) พร้อมกล่าวคำว่า “สวัสดีครับ)/สวัสดีค่ะ” ลมมือลงและนั่งลงที่เดิม
 - 1.2 เมื่อวิทยากรจบการบรรยายแต่ละรายวิชา ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมยืนตรงแสดงความเคารพ (วันทยหัตถ์) พร้อมกล่าวคำว่า “ขอบคุณครับ)/ขอบคุณค่ะ” ลมมือลงและนั่งลงที่เดิม
 2. การใช้สมุดจด
 - 2.1 หน้าที่ 1 บอกให้ทราบถึงการฝึกอบรมเป็นต้นว่า
การฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือด่านภยยาเสพติด
รุ่นที่..... /
 - ระหว่างวันที่.....
 - ณ ค่ายลูกเสือ.....
 - 2.2 หน้าที่ 2 รายชื่อคณะผู้ให้การฝึกอบรม เขียนเยื้องไปทางซ้ายเพื่อจะเหลือด้านขวาของหน้ากระดาษไว้สำหรับขอลายมือชื่อ
 - 2.3 หน้าที่ 3 รายชื่อสมาชิกผู้เข้ารับการฝึกอบรมในกลุ่ม ปฏิบัติเช่นเดียวกับหน้าที่ 2
 - 2.4 หน้าที่ 4 ข้อความสำคัญของประธานผู้กล่าวเปิด หรือผู้รายงานที่เป็นสาระสำคัญ
 - 2.5 หน้าที่ 5 ตารางกิจกรรมประจำวัน
 - 2.6 หน้าที่ 6 เป็นต้นไป บันทึกเกี่ยวกับคำบรรยายของผู้บรรยายแต่ละวิชา ควรจะมีรูปแบบดังนี้
 - หัวข้อวิชาที่บรรยาย
 - ชื่อผู้บรรยาย
 - วัน เดือน ปี ที่บรรยาย
3. ตารางกิจกรรมประจำวัน
 4. สถานที่
 - 4.1 การจัดที่พัก
 - 4.2 ห้องน้ำ ห้องส้วม (แยกชาย หญิง)
 - 4.3 สถานที่ฝึกอบรม/ที่ประชุมรอบเสาธง
 - 4.4 ที่จอดยานพาหนะ
 - 4.5 สถานพยาบาล
 - 4.6 การสื่อสาร
 5. การตรงต่อเวลา

6. ข้อห้าม
 - 6.1 ห้ามสูบบุหรี่
 - 6.2 การดื่มเครื่องดื่มของมีนเมา
 - 6.3 การพกพาอาวุธ
 - 6.4 สิ่งผิดกฎหมาย
7. การรักษาพยาบาล
 - 7.1 แจ้งวิทยากรประจำกลุ่ม
 - 7.2 แจ้งผู้อำนวยการฝึกอบรม
8. การออกจากค่ายฝึกอบรม
 - 8.1 ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการฝึกก่อน
 - 8.2 ต้องแจ้งวิทยากรประจำกลุ่ม
9. หน้าที่หมู่บริการ
 - 9.1 ตอนเช้า (การประชุมรอบเสาธง) ชักธงชาติ นำร้องเพลง นำสวดมนต์
 - 9.2 ตอนเย็นชักธงลง เวลา 18.00 น.
10. การวัดผลประเมินผลตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยผู้อำนวยการฝึกประกาศผลการประเมิน และมอบวุฒิบัตร
 - เวลาในการอบรมต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 หรือขาดได้ไม่เกิน 3 ชั่วโมง
 - ร่วมกิจกรรมและปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
 - มีความประพฤติเรียบร้อยปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนด
 - ผ่านการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60

ตัวอย่างการกล่าวปราศรัยของผู้อำนวยการฝึกอบรม

สาระสำคัญในการกล่าวปราศรัย

การฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ ตามแบบอย่างของการลูกเสือคือการพบปะกันในตอนเช้า เพื่อเป็นการตรวจดูความเรียบร้อย การปฏิบัติตนในค่ายพักแรมสมควรที่จะได้รับการชมเชย หรือต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ทั้งในด้านการแต่งเครื่องแบบเรียบร้อยถูกต้องหรือไม่ ความสะอาดของที่พัก คริวและการสุขาภิบาลมีการจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อยหรือไม่ สิ่งเหล่านี้คือวัตถุประสงค์ที่ต้องพบปะกันเพื่อจะชี้ให้ดูเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับสมาชิกของกลุ่มที่เข้ารับการฝึกอบรมที่ทำได้ดีถูกต้องแล้ว และชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของสมาชิกกลุ่มอื่นเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เกิดการพัฒนาในวันต่อไป ดังนั้นผู้อำนวยการฝึกจะต้องพูดในลักษณะการให้กำลังใจ การสร้างพลังใจในการทำกิจกรรมในวันต่อ ๆ ไป ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์การฝึกอบรม

1. การกล่าวปราศรัยของผู้อำนวยการฝึกอบรมในการเปิดประชุมรอบเสาธง

1.1 ตัวอย่าง การกล่าวปราศรัยวันที่ 1 ของการฝึกอบรม (พิธีเปิดรอบเสาธง)

1. กล่าวต้อนรับผู้เข้ารับเข้าสู่การฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือด่านภักยาเสพติด รุ่นที่/.....
ณ ค่าย..... โดยกล่าวต้อนรับในนามของ

- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
- สำนักงานลูกเสือจังหวัด / สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา
- หน่วยงานผู้จัดการฝึกอบรม

2. ขอให้ปรับตัว ปรับจิตใจ การยอมรับสภาพความเป็นอยู่โดยใช้ชีวิตแบบการอยู่ค่ายพักแรม

3. กฎ ระเบียบของการฝึกอบรม “การใช้กฎของลูกเสือเป็นกฎของค่ายนี้”

4. ขอความร่วมมือในการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และมาตรฐานการฝึกอบรม

- การตรงต่อเวลา
- ความกระฉับกระเฉง ว่องไว
- ความมีระเบียบวินัย
- ความสามัคคี เสียสละ
- การให้ความร่วมมือในการฝึกอบรม

5. อวยพร ขอให้ประสบความสำเร็จตามที่ปรารถนา

6. กล่าว “ขอเปิดการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือด่านภักยาเสพติด รุ่นที่..... ณ บัดนี้”

7. ขอจบการปราศรัยแต่เพียงเท่านี้

8. ขอเชิญวิทยากร นัดหมายต่อไป

1.2 ตัวอย่าง การกล่าวปราศรัยวันที่ 2 ของการฝึกอบรม (การประชุมรอบเสาธงในตอนเช้า)

1. ทักทายปราศรัยประจำวัน

2. กล่าวขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในวันที่ผ่านมา (การปฏิบัติตนเป็นผู้รับการฝึกอบรมที่ดีในเรื่องที่ได้ร้องขอในวันแรก)

3. ให้ข้อคิด คติสอนใจ
 - เรื่องหน้าที่
 - ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
 - การพัฒนาตนเอง
4. อวยพร ขอให้ประสบความสำเร็จในการฝึกอบรม
5. ขอจบการปราศรัยแต่เพียงเท่านี้
6. ขอเชิญวิทยากร นัดหมายต่อไป

1.3 ตัวอย่าง การกล่าวปราศรัยในวันที่ 3 ของการฝึกอบรม (การประชุมรอบเสาะงในตอนเช้า)

1. ทักทายปราศรัยประจำวัน
2. กล่าวขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในวันที่ผ่านมา (ชื่นชมการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี)
 - การฝึกอบรม
 - การชุมนุมรอบกองไฟ/กิจกรรมยามค่ำคืน
3. ให้ข้อคิด คติสอนใจ
 - เรื่องการดูแลสุขภาพของตนเองด้วยวิธี “6อ.”
 - อ.ที่ 1 เรื่องอาหาร
 - อ.ที่ 2 เรื่องอากาศ
 - อ.ที่ 3 เรื่องอารมณ์
 - อ.ที่ 4 เรื่องออกกำลังกาย
 - อ.ที่ 5 เรื่องอนามัย
 - อ.ที่ 6 เรื่องอบายมุข
4. ขอให้นำประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ไปใช้ในการจัดการฝึกอบรมลูกเสือ
ด้านภยยาเสพติดของสถานศึกษาของตนเอง
5. ขอจบการปราศรัยแต่เพียงเท่านี้
6. ขอเชิญวิทยากร นัดหมายต่อไป

2. การกล่าวปราศรัยของผู้อำนวยความสะดวกการฝึกอบรมในห้องประชุม

2.1 ตัวอย่าง การปราศรัยต้อนรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ในห้องประชุมวันแรก)

1. กล่าวต้อนรับอีกครั้งหนึ่ง (เพิ่มเติมจากการประชุมรอบเสาะง)
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์การฝึกอบรม (ในครั้งนี้)
3. ชี้แจงวิธีการดำเนินการฝึกอบรม
4. ชี้แจงวิธีการประเมินผล
5. แนะนำวิทยากร
6. ขอให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบการฝึกอบรมโดยเคร่งครัด

2.2 ตัวอย่าง การกล่าวปราศรัยในการปิดการฝึกอบรม

1. ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมและวิทยากร ตลอดจนผู้เข้าร่วมงานอื่นๆ
2. เน้นให้ตระหนักถึงความร่วมมือร่วมใจกันที่มีอยู่ในขบวนการลูกเสือ
3. โน้มน้าวจิตใจให้ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติตามขั้นตอนของการฝึกอบรม ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ได้รับ
4. ฝากความเจริญของกิจการลูกเสือ และฝากศรัทธาให้เกิดขึ้นในการดำเนินการลูกเสือต่อไป
5. ขอภัยในสิ่งที่บกพร่อง หรือเป็นการกล่าวล่วงเกินด้วย กาย วาจา ใจ ในระหว่างการฝึกอบรม
6. อำนวยพรให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน และการเดินทางกลับบ้าน
7. กล่าวปิดการฝึกอบรม

เครื่องหมายต่อไป

การประชุมนายหมู่ในการฝึกอบรม วิชาผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ในการฝึกอบรมนั้น เรื่องหนึ่งที่มีความเป็นต้องกระทำประจำวัน คือ การประชุมนายหมู่ ฉะนั้นเมื่อเสร็จการฝึกอบรมวันหนึ่ง ๆ (ประมาณ 17.00 น.) ให้ผู้อำนวยการฝึกอบรมเรียกนายหมู่ของวันนั้นมาประชุม โดยมีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อสอบถามความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น

ก. เรื่องอาหารการกิน ว่ามีคุณภาพหรือปริมาณเพียงพอ หรือไม่เพียงพอ ตลอดทั้งอาหารของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่นับถือศาสนาอื่น เช่น อิสลาม หรือผู้ที่ไม่รับประทานอาหารที่กระทบต่อสุขภาพ เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

ข. ความต้องการของแต่ละหมู่ ภายในที่พัก เช่น ที่พักไม่เรียบร้อย ที่นอนไม่เพียงพอ อุปกรณ์มีไม่ครบ ฯลฯ

ค. ความต้องการในเรื่อง การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น น้ำดื่ม น้ำใช้ไม่เพียงพอ ห้องน้ำ ห้องส้วม ไม่มีมิดชิด ไฟฟ้าไม่สว่าง ฯลฯ

ง. สอบถามถึงความทุกข์ สุข หรือการเจ็บไข้ได้ป่วย เพื่อหาทางแก้ไข หรือเสนอแนะให้ความช่วยเหลือเท่าที่ควร

จ. สอบถามถึงอุปนิสัยและพฤติกรรมของทุกคน ภายในหมู่ ความเป็นอยู่ ต่าง ๆ สามารถเข้ากันได้หรือไม่ เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงให้ดี ให้เข้ากับทุกคนได้อยู่เสมอ

ฉ. สอบถามในเรื่องวิชาการ ต่าง ๆ ที่ได้รับไป มีความเข้าใจกันดีหรือไม่ ตามทันหรือไม่

2. เพื่อให้เกิดความสนิทสนมเป็นกันเอง ระหว่างผู้อำนวยการฝึกอบรม กับนายหมู่/หัวหน้ากลุ่ม ซึ่งหมุนเวียนเปลี่ยนกันทุกวันให้ดียิ่งขึ้น

3. เพื่อสะดวกต่อการประเมินผล ของผู้อำนวยการฝึกอบรมในวันสุดท้ายของการฝึกอบรม

4. เป็นแนวทางที่ดี ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะนำไปปฏิบัติในการประชุมนายหมู่ในกองลูกเสือของตนต่อไป

5. ให้มีสมุดบันทึกรายงานการประชุมนายหมู่ไว้เป็นหลักฐาน เพื่อสะดวกสำหรับผู้ผู้อำนวยการฝึกอบรม ในการสั่งการ ในการแก้ไขปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ทันต่อเวลาและเหตุการณ์และเป็นเครื่องหมายในการติดตามผลงานที่ได้ดำเนินการไปแล้ว อย่างไร

การเลือกประธานรุ่น

เพื่อให้มีศูนย์กลางการประสานงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละรุ่น ในอันที่จะช่วยกันสร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรือง ให้แก่กิจการลูกเสือซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศ จึงควรจัดให้มีประธานรุ่น ทุกรุ่น

คุณสมบัติของประธานรุ่น การเลือกประธานรุ่น ควรคำนึงดังต่อไปนี้

- ก. พิจารณาถึงบุคคลที่มีบุคลิกภาพ มีความเป็นผู้นำ เป็นที่รักใคร่นับถือส่วนมากของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- ข. เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเอาใจใส่ ในกิจการงานลูกเสือเป็นอย่างดี
- ค. มีความประพฤติเรียบร้อย มีกำลังความคิดและกำลังทรัพย์ ที่พอจะช่วยเหลือกิจการลูกเสือได้
- ง. เป็นผู้มีความสนใจและปรารถนาดีต่อกิจการลูกเสือ ด้วยใจจริง

วิธีการเลือก

การเลือกประธานรุ่น ควรเลือกจากที่ประชุมใหญ่ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งในการฝึกอบรม และกิจการในอนาคต ควรเลือกประธานรุ่น ตั้งแต่ เทียงวัน วันที่ 2 ของการฝึกอบรม ซึ่งเป็นระยะที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ประโยชน์อย่างแท้จริง

ใบให้คำปณิธาน

คำปณิธาน

ผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ข้าพเจ้า.....ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
ผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด รุ่นที่/..... ขอให้คำปณิธานต่อหน้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย และพระบรมรูป
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่า

- ข้อ 1 ข้าพเจ้าจะยึดมั่นและปฏิบัติตามคำปฏิญาณของลูกเสือ
- ข้อ 2 ข้าพเจ้าจะประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ให้กับลูกเสือ และชุมชน
- ข้อ 3 ข้าพเจ้าจะตั้งใจฝึกอบรมลูกเสือ ให้เป็นพลเมืองดี ห่างไกลยาเสพติดอย่างเต็มความสามารถ

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ให้คำปณิธาน

กิจกรรมยามค่ำคืน

1. เป็นการฝึกอบรมตอนกลางคืน
2. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความสนุกสนาน เบิกบานใจ ผ่อนคลายความเคร่งเครียด
3. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีโอกาสแสดงออกในที่ชุมชน ส่งเสริมความสามัคคี รู้จักการทำงานร่วมกัน
4. ใช้เป็นโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
5. ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมกิจการลูกเสือ

สถานที่

ควรจัดสถานที่ตามความเหมาะสมกับกิจกรรม เช่นลานกว้าง ห้องประชุมใหญ่ เวทีกลางสำหรับการแสดงกิจกรรม

ลักษณะกิจกรรม

แบบที่ 1 การชุมนุมรอบกองไฟ

- ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนการชุมนุมรอบกองไฟ

แบบที่ 2 การแสดงกิจกรรมยามค่ำคืน

- มีพิธีกรดำเนินรายการจัดลำดับการแสดง
- ควรเป็นกิจกรรมที่สื่อถึงการต้านภัยยาเสพติด
- ควรเป็นกิจกรรมที่สื่อถึงการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวคิด วิธีการต้านภัยยาเสพติด
- ดำเนินกิจกรรมที่มีขั้นตอนที่ไม่ขัดต่อหลักศาสนา

บทเรียนที่ 1

ชื่อวิชา ลูกเสือกับการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

เวลา 120 นาที

ขอบข่ายรายวิชา

1. การละลายพฤติกรรม
2. การทำงานเป็นทีม
3. การพัฒนาศักยภาพ

จุดหมาย

สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้วผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขได้

วิธีการสอน/กิจกรรม

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้เพลงที่สนุกสนาน กระตุ้นให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติกิจกรรม
2. จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ สร้างความคุ้นเคยโดยใช้เพลง เกม การจับกลุ่มสนทนาซักถามข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน
3. อภิปราย สรุป ความสำคัญของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

สื่อการสอน/อุปกรณ์

1. Power Point
2. เพลง เกม
3. อุปกรณ์ เครื่องดนตรี ประกอบจังหวะ

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด : สังเกตพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
2. เครื่องมือวัด : แบบสังเกตพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
3. เกณฑ์การประเมินผล : ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

1. หนังสือเพลง เกมลูกเสือ
2. หนังสือเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ

เนื้อหาวิชา

ใบความรู้ที่ 1 : ตัวอย่างกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

ใบความรู้ที่ 1

ตัวอย่างกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

กิจกรรมที่ 1 ใครทำอะไร

1. ร้องเพลงสวัสดี พร้อมประกอบท่าทาง

เพลงสวัสดี

สวัสดี สวัสดี วันนี้เรามาเจอกัน
เธอกับฉัน พบกัน สวัสดี

2. ใช้คำสั่งจับคู่ (ถามชื่อ - สกุล) และข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ชื่อเล่น โรงเรียนอะไร ชอบสีอะไร อาหารที่ชอบ สัตว์เลี้ยง ฯลฯ แล้วก็เปลี่ยนคู่ใหม่
3. สุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรม มาสอบถามข้อมูลที่ได้(กรณีได้ข้อมูลไม่ครบ และข้อมูลผิด ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนนั้น แสดงท่าทางประกอบเพลงที่วิทยากรกำหนด)
4. สรุปข้อคิดจากกิจกรรม

กิจกรรมที่ 2 เป่า ยิง ฉุบ

1. ร้องเพลง ยา อย่า ยา พร้อมประกอบท่าทาง

เพลง ยา อย่า ยา

ยา อย่า ยา คุณแม่ซักผ้า
คุณยายสระผม ยาอมโบตัน ยาสีฟันคอลเกต
สบู่พิเศษ ปีกะเป่า ยิง ฉุบ

2. ให้สมาชิกจับคู่ 2 คน
3. ร่วมกันร้องเพลง ยา อย่า ยา ทำท่าทางประกอบ
 - ยา อย่า ยา จับสองมือตั้งไปมา
 - คุณแม่ซักผ้า ทำท่าทางซักผ้า
 - คุณยายสระผม ทำท่าทางสระผม
 - ยาอมโบตัน ทำท่าทางอมหัวแม่มือ
 - ยาสีฟันคอลเกต ทำท่าทางสีฟัน
 - สบู่พิเศษ ทำท่าทางถูตัว
 - ปีกะเป่า ยิง ฉุบ เป่า ยิง ฉุบ (แพ้ ชนะเท่านั้น)
4. ให้คนแพ้ไปต่อหลังคนชนะ
5. ร้องเพลงไปจับคู่ใหม่ ทำเช่นนี้จนเหลือคู่สุดท้าย
6. คู่สุดท้ายเป่า ยิง ฉุบ (ได้คนแพ้ ชนะ)
7. สัมภาษณ์คนชนะ
8. สรุปข้อคิดจากกิจกรรม

กิจกรรมที่ 3 คิดด้วยกัน

1. ร้องเพลง กิจกรรม พร้อมประกอบท่าทาง

เพลงกิจกรรม

กิจกรรมเป็นสื่อ นำแห่งความสำเร็จ

กิจกรรมเป็นเหตุ สนุกสนาน

กิจกรรมทำให้ ให้เบิกบาน

กิจกรรม สร้างงาน และสามัคคี

2. จับกลุ่ม 8 - 10 คน นั่งเป็นรูปวงกลม

1. อธิบายการเล่น เกมคิดด้วยกัน เช่น

- บอกชื่อผลไม้ที่กินได้ (2 นาที)

วิธีการเล่น

1. แจกกระดาษ A4 กลุ่มละ 1 แผ่น

2. เลือกประธาน เลขา ของกลุ่ม

3. เลขากลุ่มเป็นผู้จดบันทึก

4. เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีดทุกกลุ่มคิดชื่อผลไม้ที่กินได้ โดยมีประธานกลุ่มเป็นผู้คอยกระตุ้น

5. เมื่อได้ยินสัญญาณหมดเวลา ประธานกลุ่มเก็บผลงานมาส่งที่วิทยากร

6. วิทยากรสรุปผลงานของแต่ละกลุ่มว่ากลุ่มไหนหาชื่อผลไม้ที่กินได้มากที่สุด เป็นผู้ชนะ

(อาจมีรางวัล)

7. อภิปรายร่วมกัน วิทยากรสรุป

อุปกรณ์ กระดาษ A4

กิจกรรมที่ 4 ลูกปัดร้อยใจ

1. กติกา

1.1 ให้สมาชิกในกลุ่ม 8-10 คน ช่วยกันร้อยลูกปัดให้ยาวที่สุดในเวลาที่กำหนด

1.2 ลูกปัดที่ร้อยต้องเป็นสีเดียวกัน

1.3 กำหนดเวลาตามความเหมาะสม

2. วัสดุอุปกรณ์

2.1 ลูกปัดคละสีในจำนวนเท่าๆกัน

2.2 ด้ายร้อยลูกปัดยาว 100 เซ็นติเมตร

3. วิธีการเล่น

3.1 อธิบายกติกาการทำกิจกรรม

3.2 เริ่มต้นด้วยเพลงที่สนุกสนาน

3.3 เทลูกปัดที่คละสีลงกับพื้น

- 3.4 ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันเก็บลูกปัดในสีที่กลุ่มต้องการมาให้สมาชิกร้อยเป็นสาย
- 3.5 เป่านกหวีดให้ทุกกลุ่มหยุดกิจกรรมชั่วคราว
- 3.6 ให้นำลูกปัดที่เหลือจากการร้อยมารวมกันแล้วผู้นำกิจกรรมเทลูกปัดลงพื้นอีกครั้ง
- 3.7 ให้สมาชิกทำกิจกรรมตามข้อ 3.2 - 3.5 อีกครั้ง
- 3.8 ผู้นำกิจกรรมเป่านกหวีดจบกิจกรรม
- 3.9 วัดความยาวของสายลูกปัดแต่ละกลุ่ม
- 3.10 สรุปผลการทำกิจกรรมและข้อคิดที่ได้รับ

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม

ชื่อวิชา ลูกเสือกับการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ชื่อกลุ่ม.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	การทำงานเป็นทีม				
2	ความกระตือรือร้น				
3	มีปฏิสัมพันธ์ความเป็นมิตรไมตรีต่อกัน				
	รวม				

(_____)
ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมินลูกเสือกับการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

รายการที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ / คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การทำงานเป็นทีม	สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม	สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือ 1 คน	สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือ 2 คน	สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือ 3 คนขึ้นไป
2. ความกระตือรือร้น	ทุกคนมีความกระตือรือร้น	ขาดความกระตือรือร้น 1 คน	ขาดความกระตือรือร้น 2 คน	ขาดความกระตือรือร้น 3 คนขึ้นไป
3. ปฏิสัมพันธ์ ความเป็นมิตรไมตรี ต่อกัน	ทุกคนมีปฏิสัมพันธ์ ความเป็นมิตรไมตรี ต่อกัน	ขาดการมีปฏิสัมพันธ์ ความเป็นมิตรไมตรี ต่อกัน 1 คน	ขาดการมีปฏิสัมพันธ์ ความเป็นมิตรไมตรี ต่อกัน 2 คน	ขาดการมีปฏิสัมพันธ์ ความเป็นมิตรไมตรี ต่อกัน 3 คนขึ้นไป

คำแนะนำประกอบบทเรียนที่ 1

1. เกมที่นำมาใช้ ควรเป็นเกมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนได้มีส่วนร่วมและได้ปฏิบัติทุกคน
2. ควรเน้นเกมที่มีลักษณะการเป็นผู้นำผู้ตาม
3. ควรเน้นเกมที่เหมาะสมกับอายุและวัยของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
4. เพลง เกม ที่ใช้ควรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เปลี่ยนพฤติกรรมดังนี้, มีการเคลื่อนไหวอวัยวะของร่างกาย ให้มีความสัมพันธ์กัน, เน้นความสนุกสนานเพลิดเพลิน, มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม, มีปฏิสัมพันธ์ความเป็นมิตรไมตรีต่อกัน
5. ผู้นำกิจกรรมควรกล่าวชื่นชมและกล่าวให้กำลังใจผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกครั้งที่ทำกิจกรรมประสบความสำเร็จ

บทเรียนที่ 2

ชื่อวิชา ความรู้เรื่องยาเสพติด

เวลา 180 นาที

ขอบข่ายรายวิชา

1. ความรู้เรื่องยาเสพติด ความหมาย ประเภท โทษ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องยาเสพติด
2. สาเหตุของการติดยาเสพติด
3. การป้องกัน และการแก้ไขปัญหายาเสพติด
4. สถานการณ์ยาเสพติด

จุดหมาย

สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กและเยาวชน

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

1. อธิบายความหมาย ประเภท โทษ สาเหตุ และวิธีป้องกันการติดยาเสพติดได้
2. บอกสภาพปัญหายาเสพติดในปัจจุบันได้

วิธีสอน/กิจกรรม

1. บรรยายโดยใช้ภาพ/วีดิทัศน์/power point/application	45 นาที
2. เล่นเกม ตอบปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	20 นาที
3. ประชุมกลุ่มย่อยในเรื่องต่อไปนี้
(โดยการสืบค้นข้อมูลจากเอกสาร/สื่อสารสนเทศ)
กลุ่มที่ 1 ความหมายและประเภทของยาเสพติด
กลุ่มที่ 2 โทษและผลกระทบของยาเสพติด และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กลุ่มที่ 3 สาเหตุการติดยาเสพติด
กลุ่มที่ 4 วิธีป้องกันภัยจากยาเสพติด
กลุ่มที่ 5 สภาพปัญหายาเสพติดในสังคมปัจจุบัน	30 นาที
4. นำเสนอผลการประชุมกลุ่ม	40 นาที
5. นำเสนอคลิปวิดีโอเกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด	20 นาที
6. สรุป	25 นาที

สื่อการสอน

1. แผ่นภาพ/แผนภูมิ วิดีทัศน์/power point/application
2. ใบความรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติด
3. กระดาษปฐพี
4. ปากกาเคมี
5. ดินสอ
6. ยางลบ
7. ใบงาน
8. โสตทัศนูปกรณ์

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด : ตรวจผลงาน
2. เครื่องมือวัด : แบบประเมินผลงาน
3. เกณฑ์การประเมินผล : มีผลการประเมิน ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

1. ความรู้ และแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. สำนักงาน ป.ป.ส. บริษัท ยูเนี่ยนอุลตราไวโอเล็ต. 2552
2. ศึกษาธิการ,กระทรวง. คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. 2553
3. เว็บไซต์
 - www.oncb.go.th
 - www.aspacngo.org
 - <http://nctc.oncb.go.th>
4. ป.ป.ส., สำนักงาน. ความรู้ แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. มปท.
5. ศึกษาธิการ,กระทรวง. คู่มือ การจัดกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด และสมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา. มปท.
6. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522
7. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545
8. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560
9. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เนื้อหาวิชา

ใบความรู้ที่ 2

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง รู้ทันยาเสพติด : สถานการณ์ปัจจุบัน

1. รู้ทันยาเสพติด : สถานการณ์ปัจจุบัน

จากสถิติการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด สถิติเยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด สถานการณ์เด็กและเยาวชน (Child Watch) พบว่ามีเยาวชนชายและหญิงที่เสพ/ติด/ค้ายา โดยอายุเริ่มใช้ยาเสพติดมีแนวโน้มลดลง เยาวชนหญิงมีแนวโน้มเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มขึ้น ยาบ้ายังเป็นปัญหาหลักในกลุ่มเด็กและเยาวชน มีการใช้สารระเหย ยาไอซ์ ไอซ์ และโคเคนในบางกลุ่ม กระทั่งถูกนำมาใช้ในวงกว้างมากขึ้นในรูปแบบที่หลากหลาย นอกจากนี้เยาวชนตกอยู่ในสภาวะเสี่ยงที่แวดล้อมด้วยปัจจัยเสี่ยง/พื้นที่เสี่ยงที่เป็นอันตรายและไม่เหมาะสม เด็กและเยาวชนมีแนวโน้มเกี่ยวข้องกับอบายมุข และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถชี้สถานการณ์ปัญหาเชิงลึกได้โดยการนำข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่มาใช้ประกอบการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา

หมายเหตุ : ข้อมูลให้เปลี่ยนแปลงตามสภาวะที่เปลี่ยนไป ณ ปัจจุบัน

2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด

2.1 ความหมาย : ยาเสพติด หมายถึง ยาเสพติดให้โทษ หรือสารเคมี หรือวัตถุใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ๆ ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะที่สำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อยๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพติดทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรือสารเคมีที่ใช้ในการผลิต

2.2 ประเภทของยาเสพติด : ยาเสพติดแบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทเป็น 4 ประเภท คือ

กดประสาท : ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลางในส่วนที่ควบคุมความรู้สึก ทำให้สมองมีนชา ความคิดและปฏิกิริยาตอบสนองช้าลง กดระบบการทำงานอวัยวะต่างๆ ระบบการทำงานของหัวใจ ทำให้หัวใจเต้นช้าลง และอาจถึงขั้นหยุดทำงานหากผู้ใช้มีปัญหาด้านสุขภาพ ตัวอย่างยาเสพติดประเภทนี้ เช่น ผีนมขี้เมา มอร์ฟีน เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาระงับประสาท รวมถึงสารระเหย

กระตุ้นประสาท : ยากลุ่มนี้มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทที่ส่วนสมอง ทำให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาไม่ง่วงไม่หิว และเมื่อใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานจึงเกิดอันตรายจากภาวะติงเครียดเพราะร่างกายและประสาทไม่ได้พักผ่อนตามเวลาที่เหมาะสม เกิดการหลับใน ประสาทหลอน จนถึงขั้นโรคจิต ประเภททำร้ายตนเองหรือบุคคลอื่นและเป็นความเจ็บป่วยที่รักษาให้หายขาดได้ยาก ตัวอย่างยาเสพติดประเภทนี้ เช่น แอมเฟตามีน (ยาบ้า) เอ็กซ์ตาซี (ยาไอซ์) คาเฟอีน โคเคน กระทั่งไอซ์

หลอนประสาท : ออกฤทธิ์ที่ระบบประสาทส่วนสัมผัสทั้งห้า คือ การมองเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การรับรู้รส และการสัมผัส ทำให้การรับรู้บิดเบือนไปจากความจริง เกิดภาพลวงตาที่เป็นไปตามจินตนาการอาจสวยงามหรือน่ากลัว จนไม่สามารถควบคุมอารมณ์และความรู้สึกได้ ถ้าใช้ยาบ่อยๆ หรือมากจะทำให้เกิดอาการวิกลจริต ตัวอย่างยาเสพติดประเภทนี้ เช่น ยาเค แอลเอสดี เมสคาลีน เห็ดขี้ควาย

ผสมผสาน : ออกฤทธิ์ทั้งกระตุ้น กด และหลอนประสาท โดยจะเร่งออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้คึกคัก ตื่นตัวหัวใจเต้นเร็ว หลังจากนั้นจะเปลี่ยนไปเป็นฤทธิ์กดประสาท ทำให้สมองมีนชา คิดช้า กดศูนย์การหายใจทำให้หัวใจเต้นช้า จากนั้นจะออกฤทธิ์หลอนประสาททำให้เคลิ้ม ควบคุมตนเองไม่ได้ยาเสพติดนี้เป็นอันตรายเพราะทำให้กลไกของสมองและระบบต่าง ๆ ในร่างกายทำงานหลักและไม่เป็นไปตามธรรมชาติ ทำให้ร่างกายและระบบประสาทเสื่อมเร็ว ตัวอย่างยาเสพติดประเภทนี้ เช่น กัญชา

2.3 โทษของยาเสพติด

โทษภัยต่อครอบครัว

• ทำลายความสุขในบ้าน ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของสมาชิกในครอบครัว เป็นเหตุให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาจนอาจทิวความรุนแรงให้ครอบครัวแตกแยก

• สูญเสียรายได้ของครอบครัว เนื่องจากมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นจากการซื้อ ยาเสพติด หรือบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

- พ่อแม่ ผู้ปกครอง ขาดที่พึ่งในยามเจ็บป่วยหรือชราภาพ
- ทำลายชื่อเสียงวงศ์ตระกูล และเป็นที่รังเกียจของสังคม
- ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน เพราะคนในครอบครัวที่มีปัญหาเสพติด มักจะก่ออาชญากรรม

โทษภัยต่อชุมชนและสังคม

- ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ในชุมชน
- เป็นบ่อเกิดให้ชุมชนเสื่อมโทรม สังคมถูกทำลาย
- ทำลายเยาวชน อันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนและสังคม
- ทำให้การพัฒนาชุมชน และสังคมในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างเชื่องช้า
- สูญเสียรายได้ของชุมชนและสังคม
- ทรัพย์สินของคนในชุมชนและสังคมเสียหาย เนื่องจากพฤติกรรมทางจิตประสาท
- ก่อให้เกิดปัญหาอุบัติเหตุเนื่องจากฤทธิ์ของยา
- ก่อให้เกิดปัญหาโรคเอดส์

โทษภัยต่อประเทศชาติ

- บ่อนทำลายเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศชาติ
- รัฐบาลต้องสูญเสียกำลังเจ้าหน้าที่และค่าใช้จ่ายในการป้องกันปราบปรามและรักษาผู้ติดยาเสพติด

จำนวนมาก

- สูญเสียทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสำหรับการพัฒนาประเทศ
- เพิ่มภาระการเสียภาษีของประชาชน เพราะรัฐบาลต้องนำภาษีของประชาชนไปใช้จ่ายในการ

แก้ไขปัญหายาเสพติด

- การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นไปอย่างเชื่องช้า
- สูญเสียแรงงานในการปฏิบัติงานทำให้ประเทศขาดรายได้
- ประเทศชาติต้องเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติภูมิ ในสายตาของชาวต่างประเทศ
- อาจทำให้เกิดข้อขัดแย้งทางการเมืองหรือความไม่สงบระหว่างประเทศ
- ผู้ที่ไม่ประสงค์ต่อชาติอาจใช้ยาเสพติดเป็นเครื่องมือในการบ่อนทำลายความมั่นคง
- ประเทศชาติพัฒนาไปอย่างเชื่องช้า

2.4 สาเหตุการติดยาเสพติด

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ติดยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่น คือ

1) **จากการถูกชักชวน** การถูกชักชวนนี้อาจจะเกิดจากเพื่อนสนิทที่กำลังติดยาอยู่และอยากจะให้เพื่อนลองบ้าง ปัญหานี้มักจะเกิดกับเด็กที่มีปัญหาทางครอบครัวขาดความอบอุ่น ใจแตก เอาเพื่อนเป็นที่พึ่ง นอกจากนี้ผู้ที่อยู่ในแหล่งที่มีการซื้อขายยาเสพติดก็อาจจะได้รับการชักจูงให้เห็นถึงคุณภาพของ ยาเสพติดว่าดีต่าง ๆ นานา เช่น อาจจะบอกว่าเมื่อเสพแล้วจะทำให้ปลอดโปร่ง เหมาะแก่การเรียนการทำงาน การชักจูงดังกล่าวอาจจะเกิดขึ้นในขณะที่ผู้ถูกชักจูงกำลังมีเมามสุรา เที่ยวดร้งกัน จึงทำให้เกิดการติดยาได้

2) **จากการอยากทดลอง** อยากรู้ อยากเห็น อยากจะรู้รสชาติ อยากสัมผัส โดยคิดว่า คงจะไม่ติดง่าย ๆ แต่เมื่อทดลองเสพเข้าไปแล้วมักจะติด เช่น เฮโรอีน จะติดง่ายมากแม้เสพเพียงครั้งหรือสองครั้งก็จะติดแล้ว

3) **จากการถูกหลอกลวง** ยาเสพติดมีรูปแบบต่าง ๆ มากมาย ผู้ถูกหลอกลวงไม่ทราบว่าสิ่งที่ตนได้เสพเข้าไปนั้น เป็นยาเสพติดให้โทษร้ายแรง คิดว่าเป็นยาธรรมดาไม่มีพิษร้ายแรงอะไรตามที่ ผู้หลอกลวงแนะนำ ผลสุดท้าย กลายเป็นผู้ติดยาเสพติดไป

4) **เหตุทางกาย ความเจ็บป่วยทางกาย** เช่น ต้องถูกผ่าตัดหรือเป็นโรคปวดศีรษะ เป็นหิด เป็นโรคประสาทได้รับความทรมานทางกายมากผู้ป่วยต้องการบรรเทา พยายามช่วยตัวเองมานานแต่ก็ไม่หาย จึงหันเข้าหายาเสพติดจนติดยาในที่สุด

5) **จากความคึกคะนอง** บุคคลประเภทนี้คิดว่าตัวเองเป็นคนเก่งอยากลองซึ่งรู้แ่ใจว่า ยาเสพติดให้โทษเป็นสิ่งไม่ดีแต่ด้วยความที่คึกคะนองเป็นวัยรุ่นไม่เกรงกลัวอะไร ต้องการแสดงความเด่นดังอวดเพื่อนว่า ชำนี้คือพระเอก ขาดความยั้งคิดจึงเสพยาเสพติด และติดยาในที่สุด

6) **จากสิ่งแวดล้อม** เช่น สถานที่อยู่อาศัยแออัด เป็นแหล่งสลัมหรือเป็นแหล่งที่มีการเสพยาและค้ายาเสพติด ภาวะทางเศรษฐกิจบีบคั้นจิตใจ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือจิตใจผลักดันให้ผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าว บางคนหันมาพึ่งยาเสพติด โดยคิดว่าจะช่วยให้ตนเองหลุดพ้นจากสภาพต่าง ๆ ที่คับข้องใจเหล่านั้นได้

3. การป้องกันยาเสพติด

แนวทางการป้องกันยาเสพติด

- การป้องกันตนเอง
- การป้องกันครอบครัว
- การป้องกันชุมชนและสังคม
- การป้องกันประเทศ

4. หน่วยงานที่ให้บริการ

สายด่วนปัญหายาเสพติด

- สายด่วนกรมการแพทย์ โทร 1165

สายด่วนปรึกษาปัญหาเด็กและเยาวชน

- สายด่วนปรึกษาเด็ก โทร 1387
- สายด่วนวัยรุ่น โทร 0 - 2275 - 6993 - 4, 0 - 2276 - 5141 - 5
- สายด่วนศูนย์ประชาบดี โทร 1300
- สายด่วนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โทร 1507
- ศูนย์ช่วยเหลือด่วน 24 ชั่วโมง
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โทร 1507
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและครอบครัว
กระทรวงศึกษาธิการ โทร 1579
- สายด่วนเติมพลังใจให้กัน โทร 0 - 2644 - 3344
(สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร)

5. สถานบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

สถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด

- สถาบันธัญญารักษ์ โทรศัพท์ 0 - 2531 - 0080 - 4
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดขอนแก่น โทรศัพท์ 0 - 4345 - 3902
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดอุดรธานี โทรศัพท์ 0 - 4229 - 5758
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดเชียงใหม่ โทรศัพท์ 0 - 5329 - 7976 - 7
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดแม่ฮ่องสอน โทรศัพท์ 0 - 5361 - 3051 - 5
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดสงขลา โทรศัพท์ 0 - 7446 - 7453
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดปัตตานี โทรศัพท์ 0 - 7346 - 0351 - 5
- โรงพยาบาลราชวิถี โทรศัพท์ 0 - 2246 - 0052 ต่อ 4302
- โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โทรศัพท์ 0 - 2354 - 760028 ต่อ 93189
- โรงพยาบาลของรัฐทั่วประเทศ

ตัวอย่างแบบประเมิน
แบบประเมินผลงานของกลุ่ม
กลุ่มที่

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	ผลงานเป็นไปตามจุดประสงค์				
2	ผลงานเสร็จทันเวลา				
3	ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
4	เนื้อหาสาระของผลงานมีความสมบูรณ์				
5	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					
รวมทั้งสิ้น (ดีมาก + ดี + พอใช้ + ปรับปรุง)					

ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
24 - 30	ดีมาก
17 - 23	ดี
10 - 16	พอใช้
ต่ำกว่า 10 - 16	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ/คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกข้อ/ทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่/เกือบทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางข้อ/บางประเด็นสมบูรณ์	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. ผลงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา	ผลงานเสร็จทันตามวันเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จช้ากว่าวันที่กำหนด 1 วัน	ผลงานเสร็จช้ากว่าวันที่กำหนด 2 วัน	ผลงานเสร็จช้ากว่าวันที่กำหนดเกิน 2 วัน
3. วิธีการนำเสนอผลงานกลุ่ม	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พูดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจน คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พูดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจนแต่ไม่คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พูดเสียงดังออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานไม่น่าสนใจ พูดเสียงเบาออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล่องแคล่ว
4. ความสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ยาเสพติดในปัจจุบัน	บอกเหตุผลของสถานการณ์ได้ 3 ข้อ	บอกเหตุผลของสถานการณ์ได้ 2 ข้อ	บอกเหตุผลของสถานการณ์ได้ 1 ข้อ	บอกเหตุผลของสถานการณ์ไม่ได้เลย

บทเรียนที่ 3

ชื่อวิชา การสร้างอุดมการณ์ต้านภัยยาเสพติด

เวลา 90 นาที

ขอบข่าย

สร้างอุดมการณ์และจิตสำนึกในการต้านภัยยาเสพติด

จุดหมาย

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีอุดมการณ์และจิตสำนึกในการต้านภัยยาเสพติด

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

1. บอกความหมายของการสร้างอุดมการณ์ต้านภัยยาเสพติดได้
2. สามารถจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการต้านภัยยาเสพติดให้กับลูกเสือได้

วิธีสอน/กิจกรรม

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้สื่อวีดีโอ คลิปวีดีโอ ที่เกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ การสร้างอุดมการณ์ ความหมาย อุดมการณ์ พร้อมทั้งสรุปความหมายของคำว่าอุดมการณ์
2. จัดกิจกรรมตามความเหมาะสมของท้องถิ่น ภูมิภาค เพื่อเป็นกุศโลบาย นำสู่การสร้างจิตสำนึกในการต้านภัยยาเสพติด
3. สรุปกิจกรรมโดยการให้คำมั่นสัญญาว่าจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

สื่อการสอน

1. Power Point
2. ตัวอย่างกิจกรรม
3. อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด : สังเกต
2. เครื่องมือวัด : แบบสังเกตการปฏิบัติ
3. เกณฑ์การประเมินผล : มีผลการประเมิน ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

เนื้อหาวิชา

ใบความรู้ที่ 3 ตัวอย่างกิจกรรม

หมายเหตุ

1. การสร้างอุดมการณ์ด้านภัยยาเสพติด ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน (ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เข้ารับการฝึกอบรม) แต่งเครื่องแบบลูกเสือ
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมตามท้องถิ่น แต่งกายตามความเหมาะสม

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง อุดมการณ์

ความหมายของคำว่าอุดมการณ์ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

อุดมการณ์ เป็นสิ่งหรือสภาวะที่มีค่าที่สุด ดีที่สุด น่าพึงปรารถนาที่สุด เป็นจุดหมายปลายทางกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเป็นเป้าหมายที่น่าพึงบรรลุมากกว่าเป้าหมายอื่น ๆ

ความหมายของอุดมการณ์ จำแนกคุณลักษณะที่สำคัญ ได้ 3 ประการ ได้แก่

1. หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อ
2. เป้าหมายที่ต้องการ
3. วิธีปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

อุดมการณ์การ หมายถึง จินตนาการ ที่ถือว่าเป็นมาตรฐานในความดีงาม และความจริงซึ่งถือว่าเป็นเป้าหมายแห่งชีวิตอันสูงส่ง ที่จูงใจให้มนุษย์พยายามบรรลุถึงความหมายของการพัฒนาตนเอง (วิทย์ วิศทเวทย์ 2544, หน้า 2)

ความสำคัญของอุดมการณ์ด้านภัยยาเสพติด

หัวใจสำคัญของการแก้ไขปัญหายาเสพติด คือ การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ภาคธุรกิจ เอกชน รวมทั้งภาคประชาชนในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติด การสร้างอุดมการณ์ ด้านภัยยาเสพติด จึงเป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างความตระหนัก ปลุกจิตสำนึกและการเข้ามามี ส่วนร่วมเป็นพลังในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งสามารถสร้างอุดมการณ์ด้านภัยยาเสพติดได้โดยกิจกรรมดังต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบประเมิน
แบบสังเกตการปฏิบัติ
กลุ่มที่

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1	ความกระตือรือร้น				
	รวม				

ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1	ความกระตือรือร้น	การทำ กิจกรรม ตามคำสั่ง อย่างมี ความสุข	ทำกิจกรรม ตามคำสั่ง	ทำกิจกรรม ตามคำสั่ง ในบางครั้ง	ไม่สนใจ ในการทำ กิจกรรม

ตัวอย่างกิจกรรม 1 พิธีบายศรีสู่ข้าวเอาขวัญ (ฮ้องขวัญ)

วัตถุประสงค์

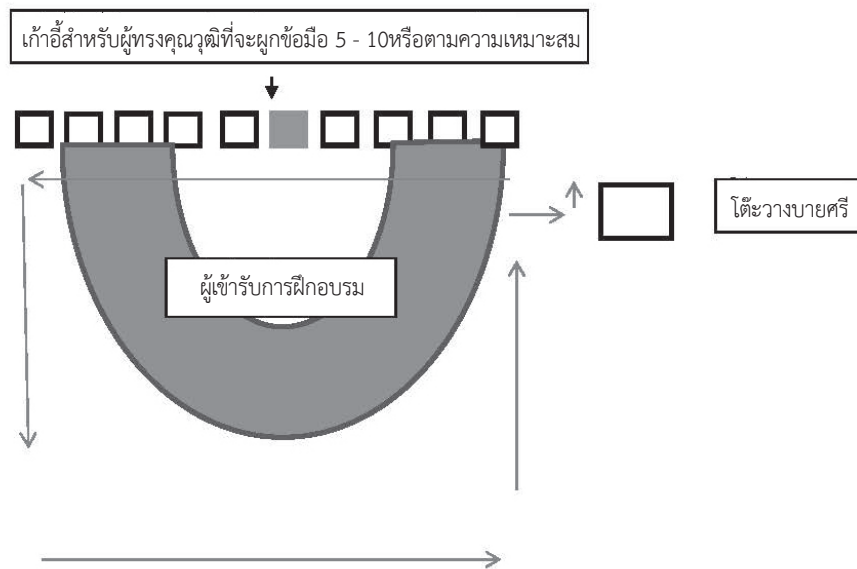
1. เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
2. เพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
3. เพื่อแสดงถึงความบริสุทธิ์ปลอดจากภัยยาเสพติด
4. เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นพวกพ้องพี่น้องเดียวกัน

อุปกรณ์

1. บายศรี
2. ด้ายผูกข้อมือสีขาว

วิธีการ

1. การเตรียมสถานที่

2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม

3. วิทยากร ชี้แจงว่าพิธีการบายศรีสู่ขวัญนี้ ไม่เกี่ยวข้องกับพิธีการทางศาสนาใด ๆ เป็นเพียงเพื่อเพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นสิริมงคลแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแสดงถึงความบริสุทธิ์ปลอดจากภัยยาเสพติดและเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นพวกพ้องพี่น้องเดียวกันมีความรัก ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันจะทำอะไรให้คิดถึงด้ายสีขาวเส้นนี้

4. วิทยากรขับเสภาเพื่อสร้างความตระหนักเรื่องพิษภัยของยาเสพติด เมื่อฟังเสภาจบแล้ว จะมีพิธีแห่บายศรีแห่บายศรีเข้ามา ใช้เพลงบรรเลงสะล้อซอซึงเพลงล่องแม่ปิง(มีก็ได้ไม่มีก็ได้) นำบายศรีมาวางที่โต๊ะวางบายศรี

5. วิทยากรที่ทำพิธี ขับเสภา (สร้างขวัญกำลังใจ) แล้วขับกะโลง (โคลง) อวยพร ขณะที่ขับกะโลงให้
ให้ทุกคนพนมมือขึ้นเพื่อรับพร เมื่อจบแล้วให้ผู้เข้ารับการอบรมแถวแรกมาหยิบด้ายจากบายศรี คนละ 1 เส้น เดินไปยืนตรงหน้า
ผู้ทรงคุณวุฒิ ทำความเคารพ นั่งลงชายยืนมือข้างซ้าย หญิงยืนมือขวา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิผูกข้อมือพร้อมรับคำอวยพรเสร็จแล้ว
ยืนทำความเคารพทำวาท်หรือช้ายหันออกไป แถวต่อไปเดินเข้ามา ทำเช่นนี้จนหมด ใช้เพลง รับขวัญน้อง
6. เมื่อเสร็จแล้ว เชิญประธานในพิธีให้โอวาท เป็นเสร็จพิธี

ตัวอย่างบทกลอนที่จะนำมาขับเสภา (สร้างความตระหนัก)

พิษภัยยาเสพติด

เฮโรอีน ผีนกัณฐา ยาเสพติด
ทั้งสุรา ยาบ้า สิ่งมีนเมา
แมนหากใคร มีสำนึก ประจำจิต
ไม่เสียทรัพย์ สิ้นเปลือง เคืองเงินทอง
รักลูกหลาน ร่วมต่อต้าน ยาเสพติด
เป็นยาพิษ ปลิดชีวา พาวอดวาย
เยาวชน คนมีฝัน อันบรรเจิด
ใครชักชวน ชวนชักโย ไม่รอรื
ตัวอย่างบทกลอนที่นำมาขับเสภา (สร้างขวัญกำลังใจ)

มีภัยพิษ ใครไม่รู้ ดูเงาเงลา
บุหรีเหล้า ย้ายวน ขวนให้ลอง
หยุดยั้งคิด เว้นหลักไกล ไม่มีหมอง
ลองตริตรอง สักนิด พิจารณา
หยุดผลิต หยุดใช้ยา หยุดค้าขาย
ประดุจตาย ในยามเป็น อย่าเห็นดี
อย่าเตลิด ลุ่มหลงคำ เพื่อนพ้องพี่
ตอบโดยดี สามคำชัด Just Say No

กำลังใจสู่ลูกเสือด่านภัยยาเสพติด

จากบ้านเกิดโรงเรียนที่ต่างต่าง
ร่วมกายใจเข้าค่ายสบายอุรา
เหล่าลูกเสือด่านดีจิตอาสา
อุปสรรคขวากหนามต้องฝ่าไป
ลูกเสือด่านใจจูงใจในคำมั่น
เหมือนมีดาวเดือนส่องส่องสกกล
มอบกำลังใจผ่านด้ายขาวบริสุทธิ์
รวมพลังร้อยรัดทุกดวงใจ

เพื่อมาสร้างอุดมการณ์ครั้งนี้หนา
มาเรามาร่วมสานฝันอันยิ่งใหญ่
มาเรามาสร้างอุดมการณ์ไม่หวั่นไหว
เชื่อมั่นในราคาค่าของตน
มาร่วมกันสร้างค่านิยมทุกแห่งหน
เสริมใจตนสู้ชีวิตพิชิตภัย
ให้ผองผูดเป็นคนดีที่สดใส
ลูกเสือด่านเป็นคนดีเหนือบาย

กะโลง (โคลง) อวยพร(ขับก่อนผูกข้อมือ)

ไชโยชัยโชคช้าง
ศุภฤกษ์มหาผล
ลาภะจึงมายล
สุขเกษมผ่องแผ้ว

มงคล
ยิ่งล้ำ
จู่เมื่อ ยามแลง
เลิศด้วย ลาภา

เพลงสำหรับผูกข้อมือ สำหรับผูกผู้ใหญ่ (ผู้กำกับลูกเสือ) ใช้เพลง บายศรีสู่ขวัญ ของต่าย อรทัย
เพลงสำหรับผูกข้อมือเด็ก (ลูกเสือ) ใช้เพลงรับขวัญน้อง

เพลงรับขวัญน้อง

โอ...โอ้ละเนื้อ...น้องเอ๋ย ลา...ลาลาลาลา...ล้า.....
โอ้เจ้าน้องเอ๋ย พี่นี่ขอชื่นเชย จะมีเลยแรมไกล
จะรักเจ้า ดังดวงใจ มีคล้ายหน้ายนา ลาลาลาลา ล้า....
ที่จะรับขวัญเจ้า เอามาเข้าเป็นขวัญจิต
จะรักดังชีวิต ใจคิดกรุณา ลาลาลาลา ล้า ลา.....
ที่จะรับขวัญเจ้า เอามาเข้าเป็นขวัญจิต
จะรักดังชีวิต ใจคิดกรุณา ลาลาลาลา ล้า ลา.....
ขอจงหายโศก พ้นภัยหายโรค ให้มีโชคชะต่อน้องยา
จะเอาด้ายยาว ขาวบริสุทธิ์
พันมัด ผูกไว้ ที่ข้อมือของเจ้า ลาลาลาลาลาหล่า
เหมือนดัง ใจพี่ ผูกพันเจ้าไว้ ไม่หน่ายหนี เอ๋ย.....เอ๋ย ใจผูกพัน

ตัวอย่างกิจกรรม 2

ลูกเสือกับการสร้างอุดมการณ์ต้านภัยยาเสพติด

แบบที่ 1 บรรยายรูป

แบบที่ 2 การสาธิตรูป

แบบที่ 3 การฝึกปฏิบัติเริ่มเข้าพิธีการรูป

แบบที่ 4 กิจกรรมพิธีบายศรีสู่ขวัญ

วิชาจะเชื่อมโยงไปถึงวิชาคำปณิธานลูกเสือต้านภัยยาเสพติดวันสุดท้าย

ในห้องอบรม

1. จัดที่นั่งครึ่งวงกลมไม่มีโต๊ะ
2. ทริไฟฟ์ไม่ให้สว่างจ้า
3. จัดเตรียมโต๊ะวางภาคเทียน
4. เตรียมเทียนไว้ตามจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
5. ถ้วยเล็กที่เต็มทราย ตามจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม วางไว้เป็นรูปหัวใจ 2 ข้าง(2 ดวง)
6. ผ้าปูโต๊ะเน้นสีโทนอ่อน
7. จัดเตรียมพานบายศรี
8. เตรียมผ้าผูกข้อมือ
9. เตรียมดอกไม้มอบให้ผู้เข้าอบรม 1 ดอกทุกคน(ถ้ามี)

มอบวิทยากรที่เป็นพราหมณ์สู่ขวัญหรือหมอสวดมนต์ผู้เข้าอบรมฟังบรรยายวิทยากรบรรยายให้เนื้อหาเน้นปลูกจิตสำนึกความให้เกิดความตระหนักด้วยจิตใจจึงค่อยๆทริไฟฟ์และฟังบรรยายมีบทเพลงอุดมการณ์

วิธีการนำเสนอ

1. บรรยายตามชื่อวิชา
2. บรรยาย โดยเชิญวิทยากรประจำกลุ่มมานั่งประจำกลุ่ม ตามลำดับที่นัดหมาย โดยจัดที่นั่งอย่างเหมาะสม ไม่ต้องมีเสียงในการจัดแถวนั่งอีก
3. เชิญหมอสวดมนต์สู่ขวัญเข้านั่งประจำที่พร้อมพานบายศรี เทียนรับขวัญน้ำประพรมขันดอกไม้ โดยมีวิทยากรประจำกลุ่มอยู่กับทุกกลุ่มแล้ว
4. ขั้นตอนต่อไป เปิดเพลงอุดมการณ์ประกอบการบรรยายเบาๆ เพื่อปลูกจิตสำนึกในขณะนั้นให้ทริไฟฟ์
5. เมื่อจุดเทียนครบทุกเล่มให้ฟังบทพากย์
 - ขาดศาสนาพระมหากษัตริย์ พร้อมบทบรรยาย
 - พระคุณบิดามารดาผู้บรรยายแทรกบทกลอนปลูกจิตสำนึกด้านความกตัญญูทเวที (ขณะนั้นทุกคนชูเทียนขึ้น - ลดเทียนต่ำลงครั้งที่ 1)
 - พระคุณครูบาอาจารย์ผู้ให้ความรู้เป็นคุณพ่อคุณแม่คนที่ 2 (ขณะนั้นทุกคนชูเทียนขึ้น - ลดเทียนต่ำลงครั้งที่ 2)
 - ผู้ที่มีพระคุณทั้งที่รู้จักและไม่รู้จัก(ขณะนั้นทุกคนชูเทียนขึ้น - ลดเทียนต่ำลงครั้งที่ 2)

6. เชิญประธานปักเทียนก่อนผู้เข้าฝึกอบรมนำเทียนปักที่แท่นหรือสถานที่เตรียมไว้ ทีละกลุ่มพร้อมเปิดเพลงคลอเบา ๆ ปลุกจิตใจสลัดกับคำบรรยายคำแนะนำ แล้วให้แต่ละกลุ่มกลับไปนั่งที่เดิม

หมายเหตุ ลำดับการดำเนินการจะมีความศักดิ์สิทธิ์ต้องอยู่ในพิธีการสร้างอุตมการณ์ทุกคนสงบ สำรวม ไม่มีกิจกรรมขึ้นมาสอดแทรก

ชุดกรีนนำ

(คำบรรยายขณะที่ยืนในพิธีเดินถือเทียนเข้ามาที่วงกลม)

พี่น้องลูกเสือที่รักทุกท่าน ขณะนี้ท่านประธานในพิธี ได้นำไฟสว่างจากเทียนมงคลในมือของท่าน เพื่อนำมามอบให้กับพี่น้องลูกเสือทุกท่าน ในพิธีอันศักดิ์สิทธิ์ในค่ำคืนวันนี้ ขอให้ทุกท่านมองตามท่านประธานที่กำลังนำดวงเทียนที่มีไฟสว่างในมือ เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของทุกสิ่งทุกอย่าง มอบให้พี่น้องลูกเสือที่มีบทบาท มีความรับผิดชอบ ทั้งด้านส่วนตัวและด้านหน้าที่การงาน

พี่น้องลูกเสือทุกท่าน ณ บริเวณสถานที่อันเป็นมงคลแห่งนี้ จะมีแต่ความมืดมิด เหมือนดวงตาที่ปิดไว้ มองไม่เห็น ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวเรา ความมืดนั้นเปรียบเสมือน อวิชารอบงำด้วย โลภะ โทสะ โมหะความมืดคติทั้งหลาย อันประกอบไปด้วย ภัยาคติ ฉันทาคติ โลกคติ โมหาคติ ทำให้ผู้ใดก็ตามที่ตกอยู่ในภายใต้ อวิชาเหล่านี้จะต้องจมดิ่งลงไปสู่ความหายนะทุกประการ ประกอบการสิ่งใดก็ล้มเหลวไปทุกอย่าง ทำให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดขาดความรัก ขาดความศรัทธา ขาดความหวังขาดความไว้วางใจกับตัวเรา

บัดนี้ดวงเทียนอันประกอบด้วยไฟสว่างแห่งความหวังอันเจิดจ้า จากท่านประธานในพิธี กำลังไล่ความมืดมิดเหล่านั้น จากมือท่านสู่ พี่น้องลูกเสือทุกท่าน มือต่อมือ ตาต่อตา ใจต่อใจ คนแล้วคนเล่า คือพลังแสงสว่างที่โชติช่วงชัชวาล ขับไล่อวิชาและความมืดมิด ที่ครอบงำจิตใจของเราทั้งหลาย ที่เคยกระทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน กระทำการสิ่งใดไม่ได้รับความสำเร็จเป็นเหตุให้ความเศร้าหมองมาครอบงำ ขอให้พี่น้องลูกเสือ จุดเทียนต่อไปเรื่อย ๆ จากมือต่อมือ คนต่อคน ตาต่อตา ใจต่อใจ คนแล้ว คนเล่า แสงสว่างในมือท่านก็จะสว่างเจิดจ้าครบทุกท่านทุกคนในมือท่านก็จะมีแต่แสงสว่างเจิดจ้าโดยทั่วกัน

พี่น้องลูกเสือทุกท่าน เปลวเทียนละลายแท่งเพื่อเปล่งแสงอันอำไพชีวิตมลายไปเหลือสิ่งใดทิ้งไว้แทนชีวิตไร้สาระขณะนี้ ยังไม่สายเกินที่จะแก้ไข แม้ชีวิตเหลือน้อยลงเพียงใด ควรภูมิใจที่ได้ทำดีทัน มีคนเห็นหรือไม่เป็นไรเล่า ควรเลือกเอาความดีที่สร้างสรรค์ มีคนเห็นหรือไม่สำคัญ ตัวเรานั้นรู้ว่าดีเท่านั้นพอ

(เริ่มบรรยาย ด้านชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ บิดามารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ เปิดเพลงอุตมการณ์คลอบรรเลง ขณะที่ทุกคนนำเทียนไปปักที่โต๊ะหรือสถานที่ที่เตรียมไว้)

1. พี่น้องลูกเสือ - เนตรนารีทั้งหลาย

พี่น้องลูกเสือเนตรนารีทั้งหลาย ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ เป็นคำมั่นสัญญาที่กล่าวออกมาจากใจ พร้อมทั้งสายตาที่มองไปข้างหน้า มีจุดหมายอันมั่นคงซึ่งพี่น้องลูกเสือเนตรนารียืนอยู่บนผืนแผ่นดินไทยด้วยความภาคภูมิใจและเปี่ยมล้นไปด้วยความกตัญญูต่อบุคคล ซึ่งผืนแผ่นดินไทย ที่บรรพบุรุษได้เสียสละเลือดเนื้อ ชีวิตแลกเอาไว้เพื่อเป็นมรดก เรียกว่าชาติ เราจะต้องประพฤติตนให้สมกับที่เกิดเป็นคนไทย ให้สมกับที่บรรพบุรุษเอาความลำบาก ยากเข็น เข้าแลกไว้ เขาต้องเสียสละชีพเพื่อชาติ เราเองนั้นต้องบำรุงศาสนา เราต้องรักษาพระมหากษัตริย์ กระบวนการทางลูกเสือ ฝึกให้ทุกคนเป็นคนดี มีระเบียบวินัย มีกฎลูกเสือ 10 ข้อ ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้ ฉะนั้นภารกิจที่สำคัญยิ่งใหญ่ว่า ก็คือแนวทางด้านภยยาเสพติด ความตระหนักในความรัก ของผืนแผ่นดินไทย คือจิตใจที่ล้ำค่า ยากที่บุคคลอื่นจะทำได้บัดนี้ ภารกิจอันยิ่งใหญ่ อยู่ในมือ ของพี่น้องลูกเสือเนตรนารีแล้ว ความรักที่มีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คือ พลังสามัคคีที่แข็งแกร่งขอให้ทุกคนโชคดี

2. พี่น้องลูกเสือ - เนตรนารีทั้งหลาย

พี่น้องลูกเสือเนตรนารีทั้งหลาย พื้นฐานของการพัฒนาความผาสุก อันยั่งยืนนั้น มาจากครอบครัวที่มีความรักแบบผูกพัน อันประกอบไปด้วยความรักที่เป็นเสน่ห์หาความรักที่เป็นแบบ เปรมา คือ ความรักแบบครัวเรือน ความรักด้วยความเมตตาปรารถนา อยากรให้ผู้อื่นมีความสุข ทั้งในปัจจุบันและตลอดไปฉะนั้นการที่พี่น้องลูกเสือเนตรนารีเป็นผู้มีจิตอาสาจะเป็นพื้นฐานแห่งความดี ซึ่งนี่คือสุดยอดแห่งความกตัญญูทศกวี การขจัดความเห็นแก่ตัวตลอดจนอคติทั้งหลาย จะทำให้เรามีจุดหมายที่แน่วแน่ทำให้เรามีคุณธรรม บุพการี คือ พ่อแม่ของเราแสดงความรู้สึกต่อลูก พ่อแม่คือผู้ให้แล้วเมื่อใดละที่เราจะตอบแทนพระคุณของท่าน เรากำลังจะลืมท่านไหมหรือเพราะ พ่อแม่ไม่มีไม่ได้เรียกร้องเรื่องใด ๆ จากลูกเลยใช่ไหม พ่อแม่ไม่เคยคิดร้ายกับลูกเลย มีแต่ความหวังดีหวังเอาไว้วายามมีกิจการงานหวังให้ลูกเฝ้ารับใช้ ยามป่วยไข้ หวังให้ลูกเฝ้ารักษายามพ่อแม่ใกล้ล่วงลับดับชีวหวังให้ลูกมาปิดตาเวลาสิ้นลมหายใจ เมื่อเป็นเช่นนี้ยังจะก่อเรื่องวุ่นวายไม่เชื่อฟังคบเพื่อนไม่ดี ทำตัวไม่ได้อยู่ต่อไปอีกหรือเราต้องมาช่วยกันสร้างบุญบารมีสร้างชีวิตให้ตนเอง รักตัวเองหาทุกทาง ช่วยต้านภัยยาเสพติดด้วยวิธีการเอาชนะหลาย ๆ ด้านหลาย ๆ ทาวิธีเพื่อความสงบสุขของบ้านเมืองสืบไป ขอให้รับทำดีขณะที่พ่อแม่ยังมีชีวิตอยู่ไม่ต้องรอจนท่าน สิ้นลมหายใจตายจากไป แล้วมานั่งกราบไหว้ทีหลัง นั่งกราบไหว้รูปถ่ายที่ไม่มีชีวิตอย่าลืมหาทำดีกับพ่อแม่จะพบแต่ความสมหวังเจริญก้าวหน้าในชีวิต ขอให้ทุกคนโชคดี

3. พี่น้องลูกเสือ - เนตรนารีทั้งหลาย

รักใดเล่า	หรือจะทำ	พ่อแม่รัก
ผูกสมัคร	รักมัน	ไม่หวั่นไหว
หวังใดเล่า	เท่าหวังลูก	ตั้งดวงใจ
พ่อแม่ให้	แก่ลูก	อยู่ทุกครา
ยามลูกขึ้น	พ่อแม่ชม	ตรมหลายเท่า
ยามลูกเศร้า	พ่อแม่โศก	วิโยคกว่า
ลูกล้มหาย	พ่อแม่ห่วง	ตั้งดวงตา
ลูกกลับมา	พ่อแม่หมด	ลดห่วงใย

4. พี่น้องลูกเสือ - เนตรนารีทั้งหลาย

“พี่น้องลูกเสือเนตรนารีทั้งหลาย”

ถึงสูงเยี่ยม	เทียมฟ้าอย่าดูถูก
ครูเคยปลุก	วิชามาแต่หลัง
ศิษย์ไร้ครู	อยู่ได้ไม่จริง
อย่าโอหัง	คิดร้ายทำลายครู

ครูอาจารย์ คือ พ่อแม่คนที่ 2 ของเราทุกคนมีผู้มีพระคุณเป็นของตนเองอย่างน้อยก็เป็นบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้อื่นที่เราไม่รู้จักล้วนแต่เป็นผู้มีพระคุณทั้งสิ้นเพียงแต่รู้คุณค่าท่านอย่างจริงใจตอบสนองความสามารถ รู้จักคิดดี พุทธิ ทำดี ไม่ทำให้เสื่อมเสียเท่านั้นก็คุ้มครองตนเองได้แล้ว ขอให้พี่น้องลูกเสือ-เนตรนารีมีสติปัญญา มีแนวคิด แนวทางต้านภัยยาเสพติดตระลึกถึงสถาบันของชาติเป็นหลักชัย อันสูงสุดยึดมั่นกตัญญูทศกวีไว้เป็นหลักชัยของชีวิตสืบไป สวัสดิ์

ลำดับขั้นตอนการจุดเทียนอุดมการณ์

เมื่อพิธีบายศรีสู่ขวัญผูกข้อต่อแขนอวยพรเรียบร้อยแล้ว

1. เทียนที่เสียบแว่นแล้วจะอยู่ในมือของทุกคน
2. ลูกเสือทุกคนยืนขึ้นพร้อมกัน
3. พิธีกรเชิญประธานในพิธีจุดเทียนมงคล และจุดเทียนประธานต่อเทียนถือเดินเข้ามายืนอยู่ด้านหน้าวงกลม
4. เพลงคลอเริ่มเปิดตั้งแต่ประธานจุดเทียนและเดินกลับมาที่วงกลมผู้เข้าอบรม (ช่วงเวลานี้จะมีบทบรรยายประกอบ)
5. พิธีกรมอบหมายให้คนแรกที่อยู่ซ้ายและขวามือของประธานเดินมาจุดเทียนจากประธาน และกลับไป

ยืนที่เดิม

6. จากนั้นผู้เข้าอบรมเริ่มจุดเทียนคนต่อคน ทั้งสองด้านไปพร้อมกันจนครบ (ช่วงเวลานี้จะมีบทบรรยายประกอบ)

7. เมื่อจุดเทียนครบทุกคนแล้วจึงนำเสนอบทพากย์การบรรยายสร้างอุดมการณ์ปลุกจิตสำนึก (บทบรรยายประกอบในด้านชาติศาสนาพระมหากษัตริย์พระคุณบิดามารดา พระคุณครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ (ลูกเสือทุกคนชูเทียนขึ้นเหนือศีรษะแล้วกล่าวสาธูพร้อมกัน 3 ครั้ง)

8. พิธีกรมอบหมายให้ผู้เข้าอบรมนำเทียนในมือโดยถอดแว่นเทียนวางไว้ที่ภาชนะแล้วปักเทียน ณ ที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากหัวแถวแต่ละด้านตามลำดับไปจนครบแล้วกลับมานั่งที่เดิม

9. เปิดไฟสว่าง และร่วมร้องเพลงอุดมการณ์

10. สรุปรื้อเนื้อหาวิชา

หมายเหตุ

เทียนที่ใช้จะต้องมีขนาด เพียงพอในระยะเวลาการบรรยายวิทยากรผู้ดำเนินการในพิธีแต่งเครื่องแบบ ลูกเสือ/สู่ขวัญ/นุ่งชุดสีขาวส่วนผู้เข้าฝึกอบรมอยู่ในดุลพินิจของแต่ละท้องถิ่น

ตัวอย่างกิจกรรม 3 พิธีเกียบอุดมการณ์

ขั้นตอนกระบวนการ

1. วิทยากรกระบวนการ เกริ่นนำเข้าสู่บทเรียน ด้วยบทกลอนหรือบทเพลงที่เร้าใจให้เกิดความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยภาพยนตร์สั้น
 - 2.1 ความรักชาติ
 - 2.2 ศาสนา
 - 2.3 พระมหากษัตริย์
 - 2.4 พระคุณบิดามารดา
 - 2.5 พระคุณครูบาอาจารย์
3. วิทยากรอีกหนึ่งคน นำลูกเสือออกจากห้องอบรมไปยังลานพระบรมรูปด้านนอก ซึ่งปิดไฟให้มีตสนิท เพื่อให้เกิดความสงบเงียบ
 - 3.1 วิทยากรพี่เลี้ยงแต่ละหมู่ นำลูกเสือแต่ละหมู่แยกออกให้ห่างจากกัน เพื่อให้ลูกเสือได้มีสมาธิ พิจารณาความจริง
 - 3.2 ผู้ช่วยพิธีกรคนที่ 1 อ่านบทความที่เกี่ยวกับความรักชาติ ด้วยน้ำเสียงที่มีพลังเร้าใจเร้าความรู้สึก ถึงความรักชาติ
 - 3.3 ด้วยการกล่าวเชื่อมโยงความรู้สึกพิธีกรหลักคนที่ 2 สู่บทความที่ 2 เกี่ยวกับศาสนา
 - 3.4 ผู้ช่วยพิธีกรคนที่ 2 อ่านบทความที่เกี่ยวกับความเคารพในศาสนา ด้วยน้ำเสียงที่มีพลังเร้าใจเร้าความรู้สึกถึงความดี ความซื่อสัตย์
 - 3.5 พิธีกรหลักคนที่ 2 กล่าวเชื่อมโยงความรู้สึก สู่บทความที่ 3 เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์
 - 3.6 ผู้ช่วยพิธีกรคนที่ 3 อ่านบทความที่เกี่ยวกับความเคารพในพระมหากษัตริย์ ด้วยน้ำเสียงที่มีพลังเร้าใจ เร้าความรู้สึกถึงความเทิดทูนในพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์
 - 3.7 พิธีกรหลักคนที่ 2 กล่าวเชื่อมโยงความรู้สึก สู่บทความที่ 4 เกี่ยวกับพระคุณบิดามารดา และครูอาจารย์
 - 3.8 ผู้ช่วยพิธีกรคนที่ 3 อ่านบทความที่เกี่ยวกับความเคารพในพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ ด้วยน้ำเสียงที่มีพลังเร้าใจเร้าความรู้สึกถึงความรักความผูกพันของพ่อแม่ที่มีต่อลูกและพระคุณของครูอาจารย์
 - 3.9 พิธีกรผู้ช่วยนำลูกเสือกลับเข้าห้องประชุมใหญ่
 - 3.10 พิธีกรหลักคนที่ 2 นำลูกเสือจรดเทียนขึ้นเหนือศรีษะสามรอบ แต่ละรอบจะมีคำพูดโดยพิธีกรหลัก คนที่ 2 กล่าวคำพูดที่เป็นศิริมงคลและแสดงความเคารพศรัทธา
 - 3.11 ลูกเสือนำเทียนมาปักที่ด้านหน้าห้องประชุมที่จัดเตรียมที่ปักเทียนไว้แล้ว
 - 3.12 พิธีกรหลัก กล่าวเชื่อมโยงถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ พระคุณของบิดามารดา ครูอาจารย์ ว่าบัดนี้ลูกเสือได้เป็นเครือข่ายต้านภัยยาเสพติด มีพลังใจมีความเข้มแข็ง เพื่อเป็นการสร้างขวัญ และกำลังใจ จึงได้เชิญพราหมณ์มาทำพิธีบายศรีสู่ขวัญตามประเพณี เสร็จแล้ววิทยากรพี่เลี้ยงผูกข้อมือนให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
 - 3.13 พิธีกรหลักกล่าวสรุป ร่วมกันร้องเพลงสดุดีจอมราชา เป็นเสร็จพิธี

ตัวอย่างกิจกรรมที่ 4 พิธีจุดเทียนอุทิศการณ

ควรมีการประสานงานกับพระสงฆ์ล่วงหน้า เพื่อกำหนดหัวข้อบรรยายปาฐกถาธรรมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอุดมการณ์ด้านยาเสพติด เช่น

- ยาเสพติดไม่เคยเป็นมิตรกับใคร
- ยิ่งกว่าฆาตกร อุทาหรณ์ยาเสพติด
- ยาเสพติดที่ตอกย้ำ ผลกรรมมีจริง

การจัดเตรียมสถานที่

1. ในห้องประชุมมีโต๊ะหมู่บูชา พระพุทธรูปพร้อมเครื่องสักการบูชา พร้อมธงชาติและพระบรมฉายาลักษณ์ประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ
2. สมาชิกนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลมหรือแถวตอนหมู่หรือหน้ากระดานหมู่ปิดระยะ
3. จัดวางโคมไฟหรือโต๊ะพร้อมเก้าอี้ให้พระสงฆ์บรรยายปาฐกถาธรรม
4. จัดวางกระบะทรายสำหรับปักเทียนหรืออาจจะทำแท่นที่วางเทียนสำเร็จรูป
5. พานรบรวมปัจจัยไทยธรรม (ถ้ามี)

ขั้นตอนในการปฏิบัติ

1. เชิญสมาชิกและคณะผู้ให้การฝึกอบรมเข้านั่งประจำที่
2. เชิญผู้อำนวยการฝึกอบรมกล่าวอารัมภบท
3. นิมนต์พระสงฆ์สุโขทัยหรือโต๊ะบรรยายปาฐกถาธรรม
4. พิธีกรนำกราบพระ
5. พระสงฆ์บรรยายธรรมตามหัวข้อที่กำหนด
6. วิทยากรประจำหมู่แจกเทียนให้สมาชิกทุกคน
7. นิมนต์พระสงฆ์จุดเทียนจากโต๊ะหมู่บูชาและต่อเทียนไปยังผู้อำนวยการฝึกอบรม รองผู้อำนวยการฝึกอบรม คณะวิทยากร วิทยากรประจำหมู่และสมาชิกทุกคน
8. ผู้อำนวยการฝึกอบรมหรือวิทยากรอาวุโสที่ผู้อำนวยการฝึกอบรมมอบหมาย นำกล่าวอุดมการณ์ด้านยาเสพติด และสรุปเข้าสู่กฎลูกเสือ ข้อ 10
9. ผู้อำนวยการฝึกอบรมให้ทุกคนดับเทียนที่ถืออยู่ ด้วยตนเองจนครบพร้อมกับสรุปให้เห็นว่า การดับเทียนเป็นการตัดขาดเรื่องปัญหาเสพติด เลิกยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งหมดอย่างถาวร
10. ทุกคนนำเทียนไปปักไว้ที่กระบะทราย (หรือแท่นที่วางเทียน)
11. ถวายปัจจัยไทยธรรม (ถ้ามี) พระสงฆ์ให้พร
12. พิธีกรนำกราบพระ

เพลงต่อต้านยาเสพติด

เพลงรักในหลวง

รักในหลวง ห่วงลูกหลาน
ร่วมกันต้านยาเสพติด
คนเสพมืออากรถึงตาย (ซ้ำ)
ส่วนคนขาย.....ต้องประหารชีวิต
แต่ แตน แต่ แตน แต่ แตน แต่ ๆ ๆ

เพลงฤทธิ์ยาบ้า (ทำนองข้าง)

ยา ยา ยา น้องเคยเห็นยาบ้าหรือเปล่า
ยาบ้ามีฤทธิ์ไม่เบา
หากใครได้ลองก็ต้องตาย (ซ้ำ)
จำไว้นะพวกเด็ก ๆ

เพลงพวกเราพร้อมใจ (ทำนองเพลงหลงเสียงนาง)

ลา ลัน ลา ลัน ลา ลัน ลัน ลา.....
มาพวกเราพร้อมใจต้านภัยยา
อยากให้เราพร้อมกันสร้างสรรค์หน่วย
หากมีว้าพิษภัยไม่รอคอย
อันตรายไม่น้อยหากติดยา

เพลงหนียาบ้า (ทำนองเพลงปักษ์ใต้บ้านเรา)

(สร้อย) โอโอ ยาบ้า ยาอี โอโอ ยาบ้า ยาอี
จงหนี จงหนีอย่าไปใกล้มัน (ซ้ำ)
ยาเสพติดเป็นสิ่งไม่ดี
เด็กไทยเราไม่ควรถูกขังกับมัน
หลีกเลี่ยงให้ไกลไกล แล้วเราจะได้สุขสันต์
ภัยใกล้ทุกวัน ร่วมกันขจัดให้ไกล

เพลงเพื่อนช่วยเพื่อน (ทำนองพม่ารำชวาน)

พี่น้องลูกเสือ ต้องช่วยเหลือกันและกัน
เพื่อนติดยา ขออย่าได้เด็ดฉันท์ (ซ้ำ)
เราต้องช่วยกันให้เพื่อนพ้นภัย
ช่วยกันรณรงค์ต้านยาเร็วไว
เราลูกเสือไทยร่วมใจต้านยา
เล เล เล เล เหล่ เล เล เล เล เหล่

เพลง Just say no (ทำนองเพลงแร็ป)

คำร้อง ครูเหรียญทอง คำयोग

ใครชวนให้สูบบุหรี่ ต้องตอบทันทีว่า just say no
ใครชวนให้ดื่มสุรา เราต้องตอบว่า just say no
ใครชวนให้สูบกัญชา เราต้องตอบว่า just say no
ใครชวนให้เสพยาบ้า เราต้องตอบว่า just say no
ใครชวนให้เสพยาไอซ์ ตอบทันทีว่า just say no
ใครชวนให้เสพยาฝิ่น ตอบใจขาดิ้นว่า just say no
ใครชวนดมสารระเหย ตอบไปเลยว่า just say no

เพลงลูกเสือไม่เสพยา (ทำนองลูกเสือจับมือ)

ลูกเสือเขาไม่เสพยา หนา
ยื่นยามา ปฏิเสธเร็วพลัน
ยาบ้าเขาไม่เสพกัน (ซ้า)
ปฏิเสธทันควัน ไม่เอา ไม่เอา

เพลงสุขใจต้านภัยยา (ทำนองสุขกันเกิดเรา)

สุขกันเถอะเรา เสร้าไปทำไม เราอย่าไปใช้ อะไรที่ไม่ดี
อย่าลองกัญชา อย่าลองบุหรี่ เหล้ายาเหล่านี้ ล้วนมีโทษหลากหลาย
เชิญกันมาต้านยาบ้า ยาไอ้ ชีวิตนี้ นั่นมีค่ามากมาย (ซ้า)

เพลงยาบ้ามันหนา (ทำนองนัดพบหน้าอำเภอ)

ยาบ้า ยาบ้ามันหนา อย่าเอาเข้ามาให้มันใกล้ตัว
ยาไอ้ ยาไอ้ เหล้ามัน อย่าไปรับมันเอามาเมาเมา
ลูกเสือไทยนั้นรู้กันทั่ว (ซ้า) อย่าไปเมาเมา มั่วยากันเลย

เพลงห่วงชีวิต (ทำนองหลวงพ่อคุณ)

รักในหลวง เป็นห่วงชีวิต
เพราะยาเสพติดมีพิษมากมาย
พวกเราต่างมาร่วมใจ (ซ้า)
ขจัดคนขาย.....กลับใจคนเสพยา
ทุกคนต่างรักชีวิต ต้านยาเสพติดกันให้ถ้วหน้า
พวกเราต่างให้สัญญา (ซ้า)
พร้อมใจกันมา.....พูดว่า “Just Say No”

เพลงเลิกเกิดยาเสพติด (ทำนองผู้สาวขาเลาะ)

เลิกกันเถิดเด้อ ถ้าหากว่าเจอ ของไม่ดีไม่เอา
เรื่องของมันมา สิวเสี้ยนกันได้
ไม่ได้เข้ามาเพื่อกดดัน แต่ว่าฉันนั้นหวังดีหนอ
เลิกกันได้บ่ และบอกว่า... Just say no

เพลงทำอะไรไม่ยุ่งกับยา (ทำนองจะทำอย่างไรดีหนอ)

จะทำอย่างไรดีหนอ ให้เธอมาเซ็นสัญญา
จะทำอย่างไรดีหนอ ให้เธอไม่ยุ่งเสพติด
จะทำอย่างไรดีหนอ ให้เธอเต็มเต็มชีวิต
ไม่ยุ่งยาเสพติด ไม่เสพ ไม่ซื้อ ไม่ขาย...

เพลงดูแลกัน (ทำนองคนบ้านเดียวกัน)

คนบ้านเดียวกัน จงดูแลกัน อย่าให้หลงผิด
ยาบ้าทำลายชีวิต เป็นสิ่งเสพติด ที่ผิดกฎหมาย
จงสอดส่องดูแล ช่วยกันตรวจแค้น ลูกหลานทั้งหลาย
อย่าทิ้งให้อยู่เดียวตาย สิ่งอันตราย เข้ามาสิงสู่

เพลงลูกเสือต้านยา (ทำนองลูกเสือจับมือ)

ลูกเสือเค้าไม่เอายาอ้อ ลูกเสือเค้าไม่เอายาบ้า
ถ้าใครยื่นมาเราไม่เอาไม่เอา
ยาเสพติดมีพิษกับเรา เสพแล้วโง่เขลาเป็นอันตราย
พวกเราหญิงชายบอก Just Say No (ซำ)

เพลงคนดีหนียา (ทำนองคนดั่งลมหลังควาย)

นี่ไว้ทุกนาที่ ยาเสพติดไม่ดี คงต้องหนีห่างไกล
ลูกเสือมีมากมาย ปัญหาคลี่คลาย วุ่นวายหนักหนา
นี่ไว้ทุกคืนวัน ร่วมสร้างกระบวนการ ด้วยการแก้ปัญหา
ชีวิตมีคุณค่า เลิกเสพเถิดหนา กลับมารักตัวเอง (ซำ)

ยาเสพติดแสนทรมาน (ทำนองไอ้ทะเลแสนงาม)

ยาเสพติดแสนทรมาน	พิษภัยลามหนักหนา
ชวนเพื่อนเรามา	ร่วมเล่นกีฬาเพลินใจ
หันมามองดู	ดูสิดูหมู่ยา
พิษภัยนานา	อยู่ในยาเสพติด

เพลงภัยยาเสพติด (ทำนองเพลงซักร้อง)

เหล่ากัญชาพาให้ใจไหวหวั่น	บุหรินั้นทำให้สิ้นหวังไหว
ยาบ้านนี้มีอันตราย (ซ้ำ)	ทั้งตับและไตหัวใจปอดจะวอดวาย
มะเร็งร้ายจะถามหา	หมดปัญญารักษามัน
ลูกเสือ (เนตรนารี)	อย่าไปใกล้มัน
ขอประชาสัมพันธ์	ให้ทุกท่านจงห่างไกล

เพลงยาเสพติดตัวร้าย (ทำนองรักสาวลูกสอง)

กว่าจะรู้ ยาบ้านนี้มีพิษร้าย
เสพแล้วทำลาย สมอง ร่างกาย ทรวดโทรม
ลูกเสือขอบอก ระวังถูกหลอกเล่าโลม
อย่าเสพอย่าดม ล่มจมทำลายชีวิ

เพลงปฏิเสธไปเลย (ทำนองยุกัดขา)

ยาบ้าไม่ดี บุหรี่ไม่ดี สุราไม่ดี เราอย่าไปยุ่ง
หากเพื่อนมาชวนและมาชักจูง
พวกเราไม่ยุ่ง ต้อง Just Say No

เพลงอย่าคิดลองยา (ทำนองสามสิบยังแจ๋ว)

หากเราจะคิดลองยา ให้รู้เลยว่า มันจะฆ่าชีวิต
ผลของยาเสพติด มีพิษทำลายตับไต
จงหลีกเลี่ยงหนีให้ไกล หลีกหนีให้ไกล เราอย่าไปใกล้มัน
เรามาร่วมใจกัน ทำลายมันให้หมดสิ้นไป
โอใครชวนเสพ ก็ปฏิเสธให้เร็วดีไหม
เราทุกเพศทุกวัย มาร่วมใจกันต้านภัยยา

เพลงเลิกยาทุกอำเภอ (ทำนองเลิกคุยทั้งอำเภอ)

จะเลิกยาทุกอำเภอ เพื่อเป็นคนดีนะรู้ไหม
จะไม่ยอมให้เข้าไป ยาเสพติดนั้นใจ ใครใครก็รู้ไม่ดี
หากไม่เสพแม้คนเดียว ไม่ยุ่งไม่เกี่ยว
ยากคงลดไม่น้อย ร่างกายไม่เสื่อมถอย
คนจะตายไม่น้อย เพราะเสพยาเสพติด (ซ้ำ)

เพลงชวนเลิกยา (ทำนองชวนน้องแต่งงาน)

ทำไมไม่เล่นกีฬา	จะมัวเสพยาอยู่ทำไม
โทษภัยของมัน อาจถึงตาย	ไม่รู้กันบ้างเลยหรือ...
เราต้องออกห่าง ให้ไกล	จากวายเป็นยาเสพติด
อันตรายมากมาย ที่เล่าลือ	เพราะพวกมันคือศัตรู
หยุดเสพยาเถอะหนอ...	อย่ามัวแต่มองจ้องอยู่
เดียวตายไปยมนบาลไม่มองดู	เพราะเขารู้ว่า ชี้อายุ
จืดจางจืด จืดจางจืด	จืดจางจืด จืดจางจืด (ซ้ำ 3 รอบ)

เพลงป้องกันภัยยาเสพติด (ทำนองตั้งเก)

D.A.R.E. ___ D.A.R.E. ___ D.A.R.E. ___ (ซ้ำ)
ยาเสพติด มีพิษมากหลาย
บ่อนทำลาย ประเทศชาติ ชาวประชา
ทำลายชีวิต ทำลายชีวา
ลูกเสือ (เนตรนารี) นั้นหนา เราต้องมาช่วย “ป้องกัน”
D.A.R.E. ___ D.A.R.E. ___ D.A.R.E. ___ (ซ้ำ)

เพลงร่วมใจต้านภัยยา (ทำนองชอบคนมีตั้งค์)

ร่วมใจกัน มาสิมาร่วมใจ (ซ้ำ)
ไม่รู้เป็นอย่างไร ไม่รู้เป็นอย่างไร เกลียดยาเสพติด
ร่วมกำจัด มาสิมากำจัด (ซ้ำ)
ไม่รู้เป็นอย่างไร ๆ ๆ อยากกำจัดยา
ร่วมทำลาย มาสิมาทำลาย (ซ้ำ)
ไม่รู้เป็นอย่างไร ๆ ๆ อยากทำลายยา
ร่วมป้องกันกัน มาสิมาป้องกัน (ซ้ำ)
ไม่รู้เป็นอย่างไร ๆ ๆ ต้องป้องกันภัยยา

เพลงพิษภัยยาเสพติด

คำร้อง เจริญทอง คำยอง ทำนอง ลาวดวงเดือน

ไอ้ละหนอยาเสพติดเอ๋ย
ทุกข์สุดที่เราไปเสพติดมัน
จะพบจะพานทรมานไปนานวัน
เมื่อเข้าเกี่ยวพัน เมื่อเข้าเกี่ยวพันยาเสพติดเอ๋ย
ไอ้ละหนอยาเสพติดเอ๋ย
ทุกข์สุดที่เราไปเสพติดมัน
จะพบจะพานทรมานไปนานวัน
เมื่อเข้าเกี่ยวพัน เมื่อเข้าเกี่ยวพันยาเสพติดเอ๋ย

เคยสุขจะทุกข์ น้ำตาลั้งไหล เออ.....
 เอ่ยวาจาฝากไว้ เพื่อเตือนใจกัน
 อย่ายุ่งเกี่ยวอย่ายุ่งเกี่ยวกับมัน
 เพื่อดำรงตนนั้นเป็นคนที่ดีเออ
 พ่อแม่ทุกข์ใจนัก (รับ) คนรักก็ไกลห่าง (รับ)
 มาร่วมกันต่อต้าน ยาเสพติดเร็วไว
 แม้นร่วมกันจริงจริง ทุกสิ่งจักสำเร็จได้
 ไฉ่หล่นขอขอลาไกล
 โปรตอย่าได้ใกล้อันตรายหนักหนา
 ยาเสพติดนั้นอันตราย คนเสพถึงตาย คนขายติดคุก
 ยาเสพติดนั้นอันตราย คนเสพถึงตาย คนขายถูกยึดทรัพย์
 ยาเสพติดนั้นอันตราย คนเสพถึงตาย คนขายถูกประหาร

เพลงพิษภัยยาเสพติด

คำร้อง ศุภณัฐ และอุษณีย์ ทำนอง ลาวดวงเดือน

ไฉ่หล่นขอขอลาไกล
 ทุกข์ฤดีที่เราเคยได้พบมัน
 ถึงที่ไหนทุกข์ใจไปที่นั่น
 เมื่อเข้าเกี่ยวพัน เมื่อเข้าเกี่ยวพันนั้นกลุ่มใจเออ
 ไฉ่หล่นขอขอลาไกล
 อย่าคิดเลยที่จะไปใส่ใจมัน
 บ้านเมืองร้ายฉานเดือดดาลทุกวี่วัน
 ปล้นฆ่าชิงกัน โทษยมหันต์ บันทอนไทยเออ
 เคยสุขจะทุกข์ น้ำตาลั้งไหล เออ.....
 เอ่ยวาจาฝากไว้ เพื่อเตือนใจกัน
 อย่ายุ่งเกี่ยวอย่ายุ่งเกี่ยวกับมัน
 เพื่อดำรงตนนั้นเป็นคนที่ดีเออ
 พ่อแม่ทุกข์ใจนัก (รับ) คนรักก็ไกลห่าง (รับ)
 ขาดคนเคียงข้าง ตัวอย่างมีมากมาย
 แม้นร่วมกันจริงจริง ทุกสิ่งจักสำเร็จได้
 ไฉ่หล่นขอขอลาไกล
 อย่าได้กรายใกล้ อันตรายจริงเออ
 ยาเสพติดนั้นอันตราย คนเสพถึงตาย คนขายต้องโทษ
 ยาเสพติดนั้นอันตราย คนเสพถึงตาย คนขายถูกยึดทรัพย์
 ยาเสพติดนั้นอันตราย คนเสพถึงตาย คนขายถูกประหาร

บทเรียนที่ 4

ชื่อวิชา ลูกเสือกับทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติด

เวลา 120 นาที

ขอบข่ายรายวิชา

1. ความหมายและความสำคัญของทักษะชีวิต
2. องค์ประกอบของทักษะชีวิต
3. ทักษะชีวิตสำหรับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำทักษะชีวิตไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

1. อธิบายความหมาย และความสำคัญของทักษะชีวิตได้
2. นำองค์ประกอบของทักษะชีวิตไปจัดกิจกรรมให้ลูกเสือต้านภัยยาเสพติดได้

วิธีการสอน/กิจกรรม

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. อารัมภบท	5 นาที
2. เกม ตอบฉันท	10 นาที

ชั้นสอนหรือปฏิบัติกิจกรรม

1. บรรยายความหมาย ความสำคัญของทักษะชีวิต	15 นาที
2. ชี้แจงองค์ประกอบของทักษะชีวิต	20 นาที
3. แบ่งกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน	60 นาที

ชั้นสรุป (องค์ความรู้เดิมที่เกิดขึ้น)

10 นาที

1. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
2. การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
3. การจัดการกับอารมณ์และความเครียด
4. การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น

สื่อ/อุปกรณ์

1. เกม ตอบฉันทึ
2. Power point
3. ใบความรู้
4. ใบงาน
5. ปากกาเคมี/กระดาษชาร์ท

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล : สังเกต/การนำเสนอผลงาน
2. เครื่องมือวัดผล : แบบบันทึกการสังเกต/แบบประเมินผลงานกลุ่ม
3. เกณฑ์การประเมินผล : ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

1. สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (2554) โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
2. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาเสพติด (2558)
3. จงรัก อินทรเสวกและคณะแนวทางการจัดกิจกรรมต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา กรุงเทพฯ : ประสานมิตร , 2544
4. <https://www.im2market.com,2017/>

1. เกม

เกมตอบฉันทิ

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกิดความสนุกสนานและทดสอบความรู้เดิม

วิธีเล่น/เล่นโดยใช้เพลงประกอบ

1. จัดเตรียมคำถาม 5 คำถาม โดยเขียนในกระดาษเอ 4 คำถามละ 1 แผ่น
2. นำคำถามทั้ง 5 แผ่น มาขยำเป็นก้อนกลม ๆ ทีละชั้น (คล้ายลูกบอล)
3. เมื่อได้สัญญาณเริ่มเล่น ให้คนแรกที่ถือก้อนกระดาษส่งต่อ ๆ ไปให้คนข้าง ๆ (ห้ามโยน)
4. เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีดเป่าหยุด/กระดาษอยู่ที่ผู้ใดให้ลอกออกมา 1 แผ่น อ่านและตอบคำถามในกระดาษแผ่นนั้น
5. ทำเช่นนี้ต่อ ๆ ไปจนครบคำถาม

ตัวอย่างคำถาม

แผ่นที่ 1 ทักษะชีวิตคืออะไร

แผ่นที่ 2 ทักษะชีวิตที่นำมาใช้ในการป้องกันภัยยาเสพติดมีทักษะอะไรบ้าง

แผ่นที่ 3 ท่านคิดว่าครูผู้สอนกิจกรรมใดควรดูแลเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขยาเสพติดในสถานศึกษามากที่สุด

แผ่นที่ 4 ท่านคิดว่า หลักการพัฒนาเด็กให้ปลอดภัยจากยาเสพติดควรพัฒนาด้านใดบ้าง

แผ่นที่ 5 ให้ท่านบอกหลักการปฏิเสธมา 2 วิธี

2. ไบความรู้ ไบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมายและความสำคัญของทักษะชีวิต

ความหมาย

ทักษะชีวิต เป็นความสามารถของบุคคล ที่จำเป็นต่อการปรับตัวในการเผชิญปัญหาต่าง ๆ และสามารถดำเนินชีวิตท่ามกลางสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับการเผชิญปัญหาในอนาคต

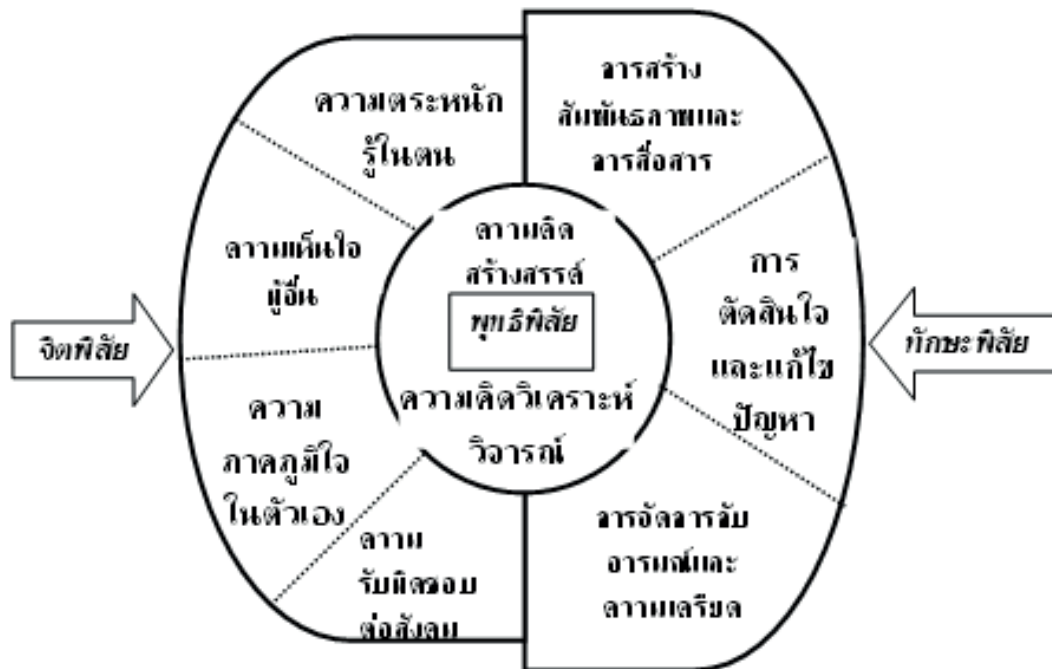
ความสำคัญ

สถานการณ์ในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนทั้งทางด้านบวกและด้านลบ การให้ความรู้เรื่องทักษะชีวิต ทุกคนพึงได้รับการพัฒนา ทั้งด้านความรู้สึนึกคิด ให้รู้จักสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล รู้จักการแก้ปัญหา ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น ดังนั้น เพื่อให้เยาวชนที่เกี่ยวข้องมีแนวทางในการเสริมสร้างทักษะชีวิต ได้นำไปใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ใบความรู้ที่ 2

องค์ประกอบทักษะชีวิต มี 12 องค์ประกอบ จัดเป็น 6 คู่ โดยแบ่งตามพฤติกรรมการเรียนรู้ 3 ด้าน ดังนี้

องค์ประกอบทักษะชีวิต 6 คู่ 3 ด้าน

แผนภาพที่ 1 องค์ประกอบของทักษะชีวิต

1. **ด้านพุทธิพิสัย** จัดไว้ตรงกลางของแผนภาพ เพราะเป็นองค์ประกอบร่วมและเป็นพื้นฐานของทุกองค์ประกอบ ได้แก่

- ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นความสามารถที่จะวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน ข้อมูล ข่าวสาร ปัญหา และสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัว
- ความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวางโดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่

2. **ด้านจิตพิสัย หรือ เจตคติ** มี 2 คู่ คือ

คู่ที่ 1 ความตระหนักรู้ในตนเอง และความเข้าใจ/เห็นใจผู้อื่น

คู่ที่ 2 เห็นคุณค่า/ภูมิใจตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม

- **ความตระหนักรู้ในตนเอง** เป็นความสามารถในการค้นหาและเข้าใจในจุดดีจุดด้อยของตนเอง ยอมรับความแตกต่างของตนเองกับบุคคลอื่น ไม่ว่าจะในแง่ความสามารถ เพศ วัย อาชีพ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางสังคม ศาสนา สีผิว ท้องถิ่น สุขภาพ ฯลฯ

- **ความเข้าใจ/เห็นใจผู้อื่น** เป็นความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เห็นอกเห็นใจและยอมรับตัวตนของบุคคลอื่นที่แตกต่างกับเรา ไม่ว่าจะในแง่ความสามารถ เพศ วัย อาชีพ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางสังคม ศาสนา สีผิว ท้องถิ่น สุขภาพ ฯลฯ

- **เห็นคุณค่า/ภูมิใจตนเอง** เป็นการค้นพบ คุณสมบัติเฉพาะตัวของตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า เช่นเป็นคนมีน้ำใจ ซื่อสัตย์ ยุติธรรม และภูมิใจในความสามารถด้านต่าง ๆ ของตนเอง เช่น ด้านสังคม ดนตรี กีฬา ศิลปะ การเรียน ฯลฯ

- **ความรับผิดชอบต่อสังคม** เป็นความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีส่วนรับผิดชอบต่อสังคมในความจริงหรือเสมือนของสังคมนั้น คนที่เห็นคุณค่าตนเองจะมีแรงจูงใจที่จะทำดีกับผู้อื่นและสังคมส่วนรวมมากขึ้น จึงจัดเข้าคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคม

3. **ด้านทักษะพิสัยหรือทักษะ** ประกอบด้วย 3 คู่ คือ

คู่ที่ 1 การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ

คู่ที่ 2 การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา

คู่ที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

- **ทักษะการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ** เป็นความสามารถในการใช้คำพูดและภาษาท่าทางเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และสามารถรับรู้ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ ของอีกฝ่ายหนึ่ง มีการตอบสนองอย่างเหมาะสมและเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

- **ทักษะการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา** การตัดสินใจใช้ในกรณีที่มีทางเลือกอยู่แล้วจึงเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือกเพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุด และนำไปปฏิบัติส่วนการแก้ไขปัญหาเป็นความสามารถในการรับรู้ปัญหาและสาเหตุของปัญหา หาทางเลือกได้หลากหลาย วิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือกตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุดและนำไปปฏิบัติ

- **ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด** เป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ตนเอง ประเมินและรู้เท่าทัน ว่าอารมณ์จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตนอย่างไร และเลือกใช้วิธีการจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ส่วนการจัดการความเครียดเป็นความสามารถในการรับรู้ระดับความเครียดของตนเอง รู้สาเหตุ หาทางแก้ไข และมีวิธีผ่อนคลายความเครียดของตนเองอย่างเหมาะสม

ความแตกต่างระหว่างทักษะชีวิตทั่วไปและทักษะชีวิตเฉพาะ:

ทักษะชีวิตทั่วไป เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม สำหรับปัญหาทั่ว ๆ ไปในชีวิตประจำวัน ด้วยทักษะชีวิต 12 องค์ประกอบ ให้กับเด็กทุกคน

ทักษะชีวิตเฉพาะ เป็นการประยุกต์ใช้ทักษะชีวิต 12 องค์ประกอบ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาเฉพาะเรื่องสำหรับเด็กกลุ่มเสี่ยง โดยมีครูที่ปรึกษาและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนรองรับ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดองค์ประกอบของทักษะชีวิตสำคัญ ที่จะสร้างและพัฒนาเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคม ปัจจุบันและเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคตไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1

การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง การรู้ความถนัด ความสามารถ รู้จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล รู้จักตนเอง ยอมรับ เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในชีวิต และ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งระบุพฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง ดังนี้

- 1.1 ค้นพบความถนัด ความสามารถ และบุคลิกภาพของตนเอง
- 1.2 ค้นพบจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง
- 1.3 ยอมรับความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่น
- 1.4 มองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก
- 1.5 รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
- 1.6 มีความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น
- 1.7 มีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น
- 1.8 รู้สิทธิของตนเองและเคารพสิทธิผู้อื่น
- 1.9 มีทักษะชีวิตในการกำหนดเป้าหมายและทิศทางสู่ความสำเร็จ
- 1.10 มีความรับผิดชอบต่อสังคม

องค์ประกอบที่ 2

การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์หมายถึงการแยกแยะ ข้อมูลข่าวสารปัญหาและสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์ และประเมินสถานการณ์ รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง รับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือก และตัดสินใจในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ซึ่งระบุพฤติกรรม ทักษะชีวิตที่คาดหวัง ดังนี้

- 2.1 เลือกผู้รับข้อมูลข่าวสารอย่างไตร่ตรองและรู้เท่าทันสังคมที่เปลี่ยนแปลง
- 2.2 ตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญอย่างมีเหตุผลและรอบคอบ
- 2.3 แก้ปัญหาในสถานการณ์วิกฤตได้อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์
- 2.4 มองโลกในแง่ดี
- 2.5 มีทักษะในการแสวงหาข้อมูล ใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์
- 2.6 ประเมินและสร้างข้อสรุปบทเรียนชีวิตของตนเอง

องค์ประกอบที่ 3

การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความเข้าใจ และรู้เท่าทัน ภาวะอารมณ์ของบุคคลรู้สาเหตุของความเครียดรู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย หลีกเลียง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์ ไปในทางที่ดีซึ่งระบุพฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง ดังนี้

- 3.1 ประเมินและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง
- 3.2 จัดการกับความขัดแย้งต่าง ๆ ได้ด้วยวิธีที่เหมาะสม
- 3.3 รู้จักคลายความเครียดด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์
- 3.4 รู้จักสร้างความสุขให้กับตนเองและผู้อื่น

องค์ประกอบที่ 4

การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจมุมมองอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ได้รับความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้อื่น วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ใช้การสื่อสารที่สร้างสัมพันธภาพที่ดีสร้างความร่วมมือ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง มีความสุข ซึ่งระบุพฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง ดังนี้

- 4.1 ยืนยันความต้องการของตนเอง ปฏิเสธและต่อรองบนพื้นฐานของความถูกต้อง
- 4.2 กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์
- 4.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามวิถีประชาธิปไตย
- 4.4 มีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น
- 4.5 สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นด้วยการสื่อสารเชิงบวก
- 4.6 เคารพกฎกติกาของสังคม
- 4.7 ให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้

(เอกสารอ้างอิง : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาทักษะชีวิต ในระบบการศึกษา ขั้นพื้นฐาน)

ทักษะการสื่อสาร สื่อสารด้วยมือ ท่าทาง วาจา เพื่อถ่ายทอดความคิดและความคิดและความรู้สึก การตัดสินใจเลือก ทางเลือกของตนเองที่เหมาะสมกับสถานการณ์ การยื่นข้อเสนอของตน และการสรุปเรื่องราว

หลักการปฏิเสธ การปฏิเสธเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ทุกคนควรเคารพและยอมรับการปฏิเสธที่ใช้ได้ผล มักเป็นการปฏิเสธในสถานการณ์ที่ถูกชวนไปทำในสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ หรือเกิดผลกระทบในแง่ลบตามมา การปฏิเสธที่ดี จะต้องปฏิเสธอย่างจริงจังทั้งท่าทาง คำพูด และน้ำเสียง เพื่อแสดงความตั้งใจอย่าง ชัดเจนที่จะปฏิเสธ

ขั้นตอนการปฏิเสธ

1. ใช้ความรู้สึกเป็นข้ออ้างประกอบเหตุผล เพราะใช้เหตุผลอย่างเดียวมักถูกโต้เถียงด้วยเหตุผลอื่น การอ้างความรู้สึกจะทำให้โต้แย้งได้ยากขึ้น เช่น “ฉันกลัวคุณแม่จะเป็นห่วงถ้ากลับบ้านช้า”
2. การขอปฏิเสธ เป็นการบอกปฏิเสธให้ชัดเจนเป็นคำพูด เช่น “ขอไม่ไปนะเพื่อน”
3. การขอความเห็นชอบ เพื่อรักษาน้ำใจของผู้ชวน และควรกล่าวขอบคุณเมื่อผู้ชวนยอมรับ เช่น “เธอคงไม่ว่าอะไรใช่ไหม...” การหาทางออกเมื่อถูกเข้าชี้หรือสบประมาท บางครั้งผู้ชวนพูดเข้าชี้ต่อเพื่อชวนให้สำเร็จ ผู้ถูกชวนไม่ควรหวั่นไหวไปกับคำพูด เพราะจะทำให้ขาด สมานในการหาทางออก ควรยืนยันการปฏิเสธด้วยท่าทีมั่นคง และหาทางออกโดยเลือกวิธีต่อไปนี้

3.1 ปฏิเสธซ้ำโดยไม่ต้องใช้ข้ออ้าง พร้อมทั้งบอกไปแล้วเดินจากไปทันที เช่น “ไม่ไปดีกว่าเราขอกลับก่อนนะ” (เดินออกไปทันที)

3.2 การต่อรอง โดยการชวนไปทำกิจกรรมอื่นที่ดีกว่ามาทดแทน เช่น “เอาอย่างนี้ดีไหม ให้อ่านหนังสือที่บ้านเราก็ก่อน”

3.3 การผัดผ่อน โดยการขออีกระยะเวลาออกไปเพื่อให้ผู้ชวนเปลี่ยนความตั้งใจ เช่น “ฉันต้องไปแล้วไว้นวันหลังก็แล้วกันนะ” (เดินออกจากเหตุการณ์)

ทักษะการปฏิเสธ 8 วิธี เมื่อถูกชักชวนเสพยา

1. บอกไปตรง ๆ “ไม่หรอก ขอโทษนะ” แม้วิธีปฏิเสธเช่นนี้อาจดูว่าแสนธรรมดา แต่ทว่าเป็น คำพูดที่หลายคนมักจะมองข้าม คำว่า “ไม่หรอก ขอโทษนะ” จะใช้ได้ผลทั้งเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่ถูกเพื่อนชวนอย่างเป็นมิตรหรือถูกกดดัน อย่างไรก็ตาม ต้องตระหนักอยู่เสมอว่า คำปฏิเสธเช่นนี้อาจใช้ไม่ได้ผล เสมอไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีวิธีการปฏิเสธรูปแบบอื่นเตรียมรองรับไว้ด้วย

2. ให้เหตุผลหรือข้ออ้าง บ่อยครั้งที่เด็ก ๆ มักจะลำบากใจที่จะบอกปฏิเสธเพื่อน ดังนั้นเด็กต้องรู้เท่าทันที่จะหลีกเลี่ยงการถูกกดดันจากกลุ่มหรือแก๊งที่ชักชวนให้เสพยา โดยการให้เหตุผลหรือข้ออ้าง เพียงแต่ต้องระลึกเสมอว่า เหตุผลหรือข้ออ้างนี้จะต้องทำให้ผู้ชักชวนยอมแพ้ไปเองได้ เช่น ไม่มีเงิน สุขภาพการสร้างทักษะชีวิตไม่ดีไม่ยอมทำให้แม่เสียใจ เป็นต้น

3. พูดปฏิเสธซ้ำซาก การยืนกรานตายตาเดียว “ไม่” อย่างซ้ำซากนับเป็นวิธีปฏิเสธที่ได้ผล เมื่อต้องการบอกจุดยืนของตัวเอง และอาจใช้เทคนิคปฏิเสธแบบอื่นร่วมด้วยได้

4. เดินหนี วิธีการนี้นับว่าเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้ได้ผลมากที่สุด ทั้งนี้จะต้องตระหนักว่า เรามีสิทธิเต็มที่ที่จะปฏิเสธสิ่งไม่ดีที่มีผู้หยยยื่นให้

5. เปลี่ยนเรื่องสนทนาในบางสถานการณ์ เราอาจไม่สามารถเดินหนีหรือหลีกเลี่ยงสภาวะถูกกดดันได้ ดังนั้นให้ลองเปลี่ยนหัวข้อการสนทนาเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจของผู้ชักชวน เมื่อคุยจนเบื่อแล้วให้หา โอกาสเดินออกมามันที

6. หลีกเลี่ยงสถานการณ์ สามัญสำนึกของมนุษย์จะบอกว่าสถานที่ใด เวลาใด สุ่มเสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์รุนแรง หรือต้องตกอยู่ในสภาวะกดดัน ดังนั้นพยายามหลีกเลี่ยงสถานการณ์เหล่านี้ให้มากที่สุด เพื่อความไม่ประมาทควรแจ้งให้พ่อแม่ทราบว่า เราทำกิจกรรมใดบ้าง และไปกับใคร

7. ทำเป็นไม่สนใจ หากต้องเผชิญหน้ากับผู้ชักชวนให้เสพยา พยายามอย่าคุยด้วย ให้นำไปคุยกับคนอื่นที่เหลือ เป็นการซื้อเวลาก่อนที่จะนำทักษะปฏิเสธอื่นๆ มาใช้

8. เลือคบเพื่อนดี วิธีการนี้นับได้ว่าเป็นทักษะการปฏิเสธ (การเสพยา) ที่สำคัญที่สุดการคบเพื่อนที่ดีจะทำให้เราไม่ต้องตกอยู่ในวังวนของการสุ่มเสี่ยง ถูกชักนำให้ลองเสพยา ตรงกันข้าม หากเราคบเพื่อนที่มีปัญหาปัญหาที่จะมาถึงตัวเราไม่ช้าก็เร็ว

ทักษะชีวิตเป็นความสามารถที่เกิดในตัวผู้เรียนได้ด้วยวิธีการสำคัญ 2 วิธีคือ

1. เกิดเองตามธรรมชาติเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ของตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงที่ดี แต่การเรียนรู้ตามธรรมชาติจะไม่มีทิศทางและเวลาที่แน่นอน บางครั้งกว่าจะเรียนรู้ก็อาจจะสายเกินไป

2. การสร้างและพัฒนาโดยกระบวนการเรียนการสอน เป็นการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม ผ่านกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น ได้แลกเปลี่ยนความคิด และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน สะท้อนความรู้สึกรู้สึกนึกคิด มุมมอง เชื่อมโยงสู่วิถีชีวิตของตนเอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และปรับใช้กับชีวิต ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

ทักษะชีวิตเฉพาะสามารถพัฒนาได้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสร้างความรู้ด้วยตนเองร่วมกับกลุ่ม ได้เรียนรู้จากเหตุการณ์สถานการณ์จริงในชีวิต จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีความหมายกับชีวิตของตนเอง เชื่อมโยงชีวิตและการดำเนิน ชีวิตของผู้เรียนในปัจจุบันและอนาคต

ตัวอย่างทักษะชีวิตเฉพาะ
ทักษะชีวิตสำหรับลูกเสื่อด้านภัยยาเสพติด

องค์ประกอบ	วัตถุประสงค์
คิดวิเคราะห์	รู้/เข้าใจ ภัยอันตรายและความเสี่ยงต่อปัญหาสารเสพติด
คิดสร้างสรรค์	หาแนวทางในการป้องกันตนเองและผู้อื่น
ตระหนักรู้ในตน	ตระหนักว่าสารเสพติดเป็นภัยใกล้ตัว ต้องรู้เท่าทัน และหลีกเลี่ยง
เข้าใจ/เห็นใจผู้อื่น	เข้าใจ/เห็นใจผู้ได้รับผลกระทบจากสารเสพติด
เห็นคุณค่าตนเอง/รับผิดชอบสังคม	ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง/ป้องกันตนเองและผู้อื่นจากปัญหาสารเสพติด
สื่อสารและสร้างสัมพันธภาพ	เตือน/ปฏิเสธ/ให้คำปรึกษา/มีที่ปรึกษา
ตัดสินใจและแก้ไขปัญหา	ตัดสินใจโดยใช้เหตุผล/มีทางออกที่เหมาะสมต่อปัญหาต่าง ๆ
จัดการอารมณ์และความเครียด	ไม่เกิดปัญหาอารมณ์/จิตใจ อันจะนำไปสู่การใช้สารเสพติด

3. ใบงาน

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านศึกษาทักษะการปฏิเสธจากใบความรู้แล้ว นำทักษะการปฏิเสธอย่างใดอย่างหนึ่ง มาแสดงบทบาทสมมติต่อที่ประชุม โดยใช้เวลาในการประชุมกลุ่ม 20 นาที นำเสนองานกลุ่ม 8 นาที

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านร่วมกันแสดงบทบาทสมมติ ที่สื่อความหมายถึง การเห็นคุณค่าในตนเอง โดยใช้เวลาในการประชุมกลุ่ม 20 นาที นำเสนองานกลุ่ม 8 นาที

ใบงานที่ 3

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านร่วมกันแสดงบทบาทสมมติ เมื่อท่านต้องเผชิญกับความเครียด โดยใช้เวลาในการประชุมกลุ่ม 20 นาที นำเสนองานกลุ่ม 8 นาที

ใบงานที่ 4

คำชี้แจง สมมติว่ากลุ่มของท่านได้รับมอบหมายให้จัดกิจกรรมการต้อนรับพี่น้องผู้กำกับลูกเสือจากต่างจังหวัดมาเยี่ยมชมกิจกรรมโรงเรียนต้นแบบลูกเสือของท่าน โดยใช้เวลาในการประชุมกลุ่ม 20 นาที นำเสนองานกลุ่ม 8 นาที

ใบงานที่ 5

คำชี้แจง สมมติว่าโรงเรียนของท่านมีลูกเสือที่เป็นกลุ่มเสี่ยงด้านยาเสพติด ให้ท่านแสดงบทบาทสมมติในการให้ความช่วยเหลือแก้ไขลูกเสือกลุ่มนี้ โดยใช้เวลาในการประชุมกลุ่ม 20 นาที นำเสนองานกลุ่ม 8 นาที

4. แบบประเมิน

แบบประเมินผลงานของกลุ่ม

กลุ่มที่

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1.	ผลงานเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนด				
2.	ผลงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา				
3.	ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
4.	เนื้อหาสาระของผลงานมีความสมบูรณ์				
5.	วิธีการนำเสนอผลงานกลุ่ม				
รวม					
รวมทั้งสิ้น					

ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก (4)
15 - 17	ดี (3)
12 - 14	พอใช้ (2)
0 - 11	ปรับปรุง (1)

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม
(เป็นข้อเสนอแนะเพื่อให้ท่านประกอบการพิจารณา)

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ/คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกข้อ/ทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่/เกือบทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่/บางประเด็นสมบูรณ์	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. ผลงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา	เสร็จก่อนเวลา	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	เสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด	ไม่เสร็จ
3. ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่และเป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่แต่ยังไม่เป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการแต่ยังไม่มีแนวคิดแปลกใหม่	ผลงานมีข้อบกพร่องและไม่มีแนวคิดแปลกใหม่
4. เนื้อหาสาระของผลงานมีความสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานครบถ้วนทุก ประเด็น	เนื้อหาสาระของ ผลงานครบถ้วน เป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของ ผลงานถูกต้อง เป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของ ผลงานไม่ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่
5. วิธีการนำเสนอผลงานกลุ่ม	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พูดยเสียงดังออกเสียง อักษรชัดเจน คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พูดยเสียงดังออกเสียง อักษรชัดเจน แต่ไม่คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พูดยเสียงดังออกเสียง อักษรไม่ชัดเจน และไม่คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานไม่น่าสนใจ พูดยเสียงเบาออกเสียง อักษรไม่ชัดเจน และไม่คล่องแคล่ว

บทเรียนที่ 5

ชื่อวิชา ลูกเสือกับการป้องกันภัยยาเสพติด

เวลา 180 นาที

ขอบข่ายรายวิชา

1. ความสำคัญและลักษณะของฐานกิจกรรมต้านภัยยาเสพติด
2. องค์ประกอบและวัตถุประสงค์ของฐานกิจกรรมต้านภัยยาเสพติด
3. กิจกรรมและวิธีการดำเนินฐานกิจกรรมต้านภัยยาเสพติด

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดทักษะป้องกันภัยยาเสพติด

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

1. บอกกลวิธีการจัดกิจกรรมฐานต้านภัยยาเสพติดได้
2. จัดกิจกรรมฐานต้านภัยยาเสพติดได้
3. นำกิจกรรมฐานต้านภัยยาเสพติดไปใช้ในการฝึกอบรมลูกเสือได้

วิธีการสอน/กิจกรรม

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. อารัมภบท	5 นาที
2. เพลง กิจกรรม	5 นาที

ชั้นสอนหรือปฏิบัติกิจกรรม (160 นาที)

1. บรรยายเรื่องของฐานกิจกรรม	10 นาที
2. แบ่งกลุ่มตามฐานกิจกรรม ชี้แจงการปฏิบัติกิจกรรมตามฐาน	10 นาที
3. ปฏิบัติกิจกรรมตามฐาน 10 ฐาน	80 นาที
4. ปฏิบัติงานตามใบงานและนำเสนองาน	60 นาที

ชั้นสรุป (องค์ความรู้เดิมที่เกิดขึ้น) (10 นาที)

1. มีกลวิธีในการจัดกิจกรรมฐานต้านภัยยาเสพติด
2. จัดกิจกรรมฐานต้านภัยยาเสพติด
3. บูรณาการใช้กิจกรรมฐานต้านภัยยาเสพติด

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. อุปกรณ์ประกอบฐาน เช่น เชือก วัสดุเหลือใช้
4. ปากกาเคมี/กระดาษชาร์ท

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล : สังเกต/การนำเสนอผลงาน
2. เครื่องมือวัดผล : แบบบันทึกการสังเกต/แบบประเมินผลงาน
3. เกณฑ์การประเมินผล : มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

1. ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาดและผู้นำเพื่อประโยชน์ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา. ม.ป.ท.
2. เว็บไซต์
 - www.nfe.go.th/0405/NFE-note/SkillLife.html
 - www.oncb.go.th

IWLง

IWLงกิจกรรม

กิจกรรมเป็นสื่อ นำแห่งความสำเร็จ	กิจกรรมเป็นเหตุสนุกสนาน
กิจกรรมทำให้ใจเบิกบาน	กิจกรรมสร้างงานสร้างสามัคคี
กิจกรรมเสริมสร้างทางชีวิต	กิจกรรมเสริมสิทธิ์ไม่สับสน
กิจกรรมเสริมสร้างความเป็นคน	กิจกรรมพัฒนาตนให้สมบูรณ์

ใบความรู้

การจรรยาบรรณกิจกรรมต้านภัยยาเสพติด

ความสำคัญของฐานกิจกรรมต้านภัยยาเสพติด

การปฏิบัติกิจกรรมเป็นฐาน เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีหนึ่ง ที่ให้ความรู้ และทักษะต่าง ๆ ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติตามฐานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้โดยตรง
2. เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความสามัคคี และการช่วยเหลือกัน
3. เป็นกิจกรรมที่พัฒนาทางด้านอารมณ์ จิตใจ ก่อให้เกิดความสนุกสนาน และความท้าทาย
4. เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความเป็นประชาธิปไตย รู้จักบทบาทหน้าที่ ผู้นำ ผู้ตาม
5. เป็นกิจกรรมที่ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากการทำงานร่วมกันเป็น

ลักษณะของฐานกิจกรรมต้านภัยยาเสพติด

1. เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ
2. ให้ทุกคนมีโอกาสเป็นผู้นำผู้ตาม ผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุน และฝึกการยอมรับผู้อื่น
3. เสริมสร้างสุขภาพ พลานามัย ให้แก่ทุกคน
4. เน้นความสามัคคี การวางแผน การเสียสละ การสื่อสาร และการประสานงาน
5. ให้อุทิศศักยภาพของตนเอง ผู้อื่น และของทีมงาน
6. ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การจัดคนให้เหมาะกับงาน และให้เกิดความรักองค์กร

องค์ประกอบของฐานกิจกรรมต้านภัยยาเสพติด

1. บริเวณพื้นที่ในการจัดกิจกรรม ควรจะเป็นธรรมชาติที่ร่มรื่น สวยงาม และควรกว้างขวาง เหมาะสมกับจำนวนกลุ่มต่าง ๆ

2. สถานที่หรือจุดที่ใช้กิจกรรมซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะมีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มที่แบ่งเอาไว้
3. กิจกรรมที่จัดไว้ ควรจะตอบสนองกับปัญหาหรือความต้องการขององค์กรนั้น ๆ เพื่อให้เกิด

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และต้องสนุกสนานด้วย

4. บุคลากรดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย
 - ผู้ร่วมกิจกรรม
 - วิทยากร
 - ผู้ประสานงาน

5. การสรุปผลของกิจกรรม ซึ่งควรจะให้มีการร่วมคิด ร่วมวิเคราะห์ หลังจากเสร็จกิจกรรมภายนอกห้องประชุมแล้ว แต่บางครั้งมักจะละเลยกันไป เพราะผู้จัดต้องการให้ผู้เข้าร่วมสนุกสนานมากกว่าให้เกิดข้อคิดจากกิจกรรมประกอบกับมีเวลาไม่มากนัก จึงมักจะให้วิทยากรสรุปข้อคิดให้แทนการให้กลุ่มช่วยร่วมคิด

วัตถุประสงค์ของฐานกิจกรรมต้านภัยยาเสพติด

1. ฝึกให้เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
2. ฝึกการทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี
3. ให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในขณะที่เรียนรู้
4. ฝึกการตัดสินใจร่วมกัน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
5. ฝึกการวางแผนการส่งงาน มอบหมายงาน
6. ให้อุทิศตนเองและเพื่อนร่วมงาน รวมทั้งคู่แข่งอื่น ๆ
7. ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย และสมรรถภาพทางกาย
8. ให้อุทิศการสื่อสาร การสื่อความกล้าพูด กล้าแสดงออก
9. ให้อุทิศอดทน อดกลั้น เสียสละ ความเป็นประชาธิปไตย การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
10. ส่งเสริมให้อุทิศคิดอย่างสร้างสรรค์และมั่นใจในตนเอง

การจัดกิจกรรมในแต่ละฐานกิจกรรมต้านภัยยาเสพติด

1. กิจกรรมควรเหมาะสมกับเพศ วัยของผู้ร่วมกิจกรรม
2. กิจกรรมควรมีทั้งสนุกสนาน ได้ใช้ทักษะ ได้ใช้ความคิดสลับกันไปให้ครบถ้วน โดยเน้นให้ร่วมกันปฏิบัติ
ทุกคน
3. กิจกรรมนั้นต้องมีเป้าหมายที่มีสาระสอดคล้องกับการแก้ปัญหาขององค์กรนั้น ๆ (ตามที่องค์กรต้องการ
แก้ไข)
4. วิธีการทำกิจกรรมควรมีความหลากหลายวิธีการ เพื่อให้เกิดความสนใจ ไม่น่าเบื่อ แต่ท้าทายให้ทดลอง
ปฏิบัติ

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ควรจัดวางกิจกรรมแต่ละฐานให้ห่างกันพอสมควร แต่อย่าให้ไกลเกินไป เพราะถ้าเหนื่อยมากแล้ว
จะไม่เกิดการเรียนรู้ และจะไม่สนุกสนาน (แต่ไม่ควรให้มองเห็นกันในขณะที่อยู่คนละฐาน)
2. อาจจะทำให้ทุกสถานีเริ่มกิจกรรมพร้อมกัน แล้วหมุนไปพร้อมกันทุกฐาน (แต่ทุกกิจกรรมต้องใช้เวลา
ในการปฏิบัติเท่ากัน จะได้ไม่ต้องมีการรอเข้าฐานหรือเห็นวิธีการปฏิบัติของสถานีใหม่)
3. อาจจะทำให้เข้าที่ฐานที่ 1 เหมือนกันทุกกลุ่มแล้ววนไปหรือเคลื่อนไปจนครบทุกสถานีก็ได้ แต่กลุ่ม
ที่ยังไม่เริ่มปฏิบัติในฐานที่ 1 วิทยากรต้องจัดกิจกรรมให้ทำขณะที่ยังไม่ไปยังสถานีแรกให้กับทุกกลุ่ม ส่วนกลุ่มที่ทำครบ
ทุกฐานแล้ว ก็ต้องให้ทำกิจกรรมเดียวกันเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน และไม่เบื่อหน่ายที่จะต้องรอ
4. การแบ่งกลุ่มและการวางฐานในการทำกิจกรรมต้องให้เหมาะสมกับเวลาด้วย
5. ควรประกาศผลคะแนนให้เสร็จสิ้นหลังจากเสร็จกิจกรรมทั้งหมดแล้ว อย่าปล่อยให้เวลานาน
จนไม่เกิดความสนใจหรือใส่ใจจะรู้ผลแล้ว

อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับกิจกรรม

1. แผนที่บริเวณที่จัดกิจกรรม
2. แบบบันทึกกิจกรรม
3. แบบบันทึกของผู้ประจำฐาน
4. แบบรวมคะแนนของทุกกิจกรรมทุกกลุ่ม
5. นาฬิกาจับเวลา
6. กระดาษและปากกา พร้อมแผ่นรองเขียน
7. แผ่นคำสั่งแต่ละฐาน
8. สัญลักษณ์ประจำฐาน
9. ผ้าสีสำหรับกลุ่ม (ทีม) ต่าง ๆ
10. เครื่องมือสื่อสารระหว่างสถานีต่าง ๆ
11. อุปกรณ์ประจำสถานีต่าง ๆ
12. กล้องวิดีโอ (ถ้ามี) หรือกล้องถ่ายภาพเพื่อถ่ายกิจกรรม
13. ยาสามัญประจำบ้านพร้อมกระเป๋าพยาบาล
14. ขอรางวัลสำหรับทีมชนะเลิศ
15. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ จอภาพ และแผ่นใสพร้อมปากกาเขียนแผ่นใส เพื่อใช้ในการชี้แจง ก่อนเริ่มกิจกรรม
16. เครื่องเสียงและไมโครโฟน หรือเครื่องขยายเสียงแบบเคลื่อนที่

การเตรียมตัวสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. การแต่งกาย ควรจะใส่รองเท้าผ้าใบหุ้มส้น ควรจะใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว
2. ถ้ามีโรคประจำตัวควรเตรียมยาให้พร้อม และแจ้งให้วิทยากรทราบก่อน (โดยเฉพาะผู้เพิ่งผ่านการผ่าตัดมาใหม่ ๆ หรือมีครรภ์อ่อน ๆ)
3. ไม่ควรนำของมีค่าติดตัวไปขณะประกอบกิจกรรม เพราะอาจเกิดการสูญหายได้
4. ควรเตรียมร่างกายให้พร้อม เพราะต้องเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อออกแรงและโลดโผนบ้างพอสมควร
5. เมื่อเข้าสู่กิจกรรมให้ร่วมคิดร่วมแสดงออกอย่างเต็มที่ เต็มศักยภาพ เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

เกม

วิธีดำเนินการฐานกิจกรรมต้านภัยยาเสพติด

1. ผู้รับผิดชอบฐานต่าง ๆ มอบบัตรคำสั่งให้แต่ละกลุ่มอ่านบัตรคำสั่ง แล้ววางแผนปฏิบัติกิจกรรมตามเวลาที่กำหนด
2. เมื่อครบกำหนดเวลาให้แต่ละกลุ่มสรุปว่านำทักษะชีวิตแบบใดมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม
3. ผู้รับผิดชอบฐานต่าง ๆ สรุปทักษะชีวิตที่นำมาใช้ในการต้านภัยยาเสพติด

1. เกมลำเลียงกอล์ฟ

วัตถุประสงค์

นำทักษะชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจและการแก้ปัญหาไปปฏิบัติงาน

อุปกรณ์

1. ลูกกอล์ฟ จำนวน 5 - 10 ลูก
2. ท่อพีวีซี ขนาด 2 - 3 นิ้ว ตัดเป็นท่อนยาวท่อนละ 50 เซนติเมตร จำนวน 5 ท่อน แล้วผ่ากลางจะได้ 10 อัน

วิธีเล่น

1. ให้ผู้เล่นถือท่อพีวีซียื่นต่อกันเป็นรางลำเลียงลูกกอล์ฟ คนละ 1 อัน
2. ให้ผู้เล่นคนหนึ่งเป็นผู้นำลูกกอล์ฟใส่ไปในรางของคนที่ 1 เมื่อลูกกอล์ฟผ่านไปแล้ว ให้คนที่ 1 วิ่งไปต่อคนสุดท้าย เพื่อรับลูกกอล์ฟส่งต่อ ๆ ไป
3. ทุกคนปฏิบัติเช่นเดียวกับคนที่ 1 จนถึงตะกร้าที่รองรับ
4. ขณะที่ลำเลียงลูกกอล์ฟ ถ้าลูกกอล์ฟตกให้ไปเริ่มที่จุดเริ่มต้นใหม่

บัตรคำสั่ง

ฐานที่ 1 ลำเลียงกอล์ฟ

คำสั่ง ให้กลุ่มของท่านช่วยกันลำเลียงลูกกอล์ฟจำนวน 5 ลูก ไปใส่ลงในตะกร้าที่จุดรองรับ ภายในเวลา 8 นาที

2. เกมพาลูกกลับบ้าน

วัตถุประสงค์ นำทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา ความรับผิดชอบ มาปฏิบัติกิจกรรม

อุปกรณ์ ลูกโป่งขนาดกลาง (เป่าลมเรียบร้อยแล้ว) จำนวน 20 ลูก

วิธีเล่น

1. ให้ผู้เล่นทุกคนยืนเป็นแถวตอน
2. ผู้เล่นทุกคนย่อเข่า เกาะเอวคนข้างหน้า
3. คนหลังสุดรับลูกโป่งมาหนีบด้วยเข่าทั้ง 2 ข้าง แล้วส่งลูกโป่งให้คนข้างหน้าด้วยหัวเข่า
4. คนข้างหน้าใช้หัวเข่าหนีบรับลูกโป่งจากคนหลังสุด แล้วส่งต่อ ๆ ไปจนถึงคนหน้าสุด

บัตรคำสั่ง

ฐานที่ 2 พาลูกกลับบ้าน

คำสั่ง ให้กลุ่มของท่านช่วยกันนำลูกโป่งทุกลูก ส่งจากคนหลังสุดไปจนถึงคนหน้าสุด โดยใช้หัวเข่าส่งและรับเท่านั้น ภายในเวลา 8 นาที

3. เกมห่วงสายสัมพันธ์

วัตถุประสงค์ นำทักษะชีวิตด้านการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์ภาพมาใช้ปฏิบัติกิจกรรม

- อุปกรณ์
1. ห่วงยาง จำนวน 10 ห่วง
 2. เสากลางสูงจากพื้นดินประมาณ 60 เซนติเมตร ห่างจากผู้เล่นประมาณ 1.50 เมตร

วิธีเล่น

1. ให้ผู้เล่นทุกคนยืนกอดเอวคนข้างหน้าตามจุดที่กำหนด (ห่างจากหลัก 1.50 เมตร)
2. ให้ผู้เล่นคนหนึ่งเป็นผู้ส่งห่วงให้คนหน้าสุดทีละ 1 ห่วง จนครบจำนวน
3. คนหน้าสุดรับห่วงแล้ววางห่วงยางสวมลงไปเป็นหลักทีละ 1 ห่วง จนครบ

บัตรคำสั่ง

ฐานที่ 3 เกมห่วงสายสัมพันธ์

คำสั่ง ให้กลุ่มของท่านนำห่วงยางสวมลงไปเป็นหลักทีละ 1 ห่วง จนครบตรงจุดที่กำหนด โดยที่ไม่มีการเคลื่อนไหวร่างกาย ภายในเวลา 8 นาที

4. เกมหวับอดท้ายใบ้

วัตถุประสงค์ นำทักษะชีวิตด้านการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์ภาพมาใช้ปฏิบัติกิจกรรม

- อุปกรณ์**
1. ลูกบอล ประมาณ 10 ลูก
 2. ผ้าปิดตา จำนวนเท่าสมาชิกในกลุ่ม

วิธีเล่น

ให้ผู้เล่นเข้าแถวตอนโดยให้ทุกคนปิดตายุ่งเว้นคนอยู่ท้ายแถว แล้วให้เกะไหล่กันเป็นแถวตอนลึก ให้คนอยู่ท้ายแถวเป็นคนให้สัญญาณ (ห้ามพูด) ไปเก็บฟุตบอลในจุดที่วางไว้

บัตรคำสั่ง

ฐานที่ 4 เกมหวับอดท้ายใบ้

คำสั่ง ให้กลุ่มของท่านเข้าแถวตอนโดยให้ทุกคนปิดตายุ่งเว้นคนอยู่ท้ายแถว แล้วให้เกะไหล่กันเป็นแถวตอนลึก ให้คนอยู่ท้ายแถวเป็นคนให้สัญญาณ (ห้ามพูด) ไปเก็บฟุตบอลในจุดที่วางไว้ ภายในเวลา 8 นาที

5. เกมป้ายลอยฟ้า

วัตถุประสงค์ นำทักษะชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจและแก้ปัญหา จัดการอารมณ์และความเครียด มาปฏิบัติกิจกรรม

- อุปกรณ์**
1. ผ้าสีขาว ขนาด 1.50 x 3 เมตร
 2. ปากกาเคมี สีแดง สีน้ำเงิน สีดำ

วิธีเล่น

1. วิทยากรประจำฐานนำผ้าสีขาวที่กำหนดให้ไปผูกในที่สูงจากพื้นดินประมาณ 3 เมตร
2. ให้กลุ่มของท่านช่วยกันวางแผนเขียนคำขวัญต้านภัยยาเสพติด ที่ละคนต่อกันบนป้ายผ้าที่กำหนด ภายใน 8 นาที

เกณฑ์การให้คะแนน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

บัตรคำสั่ง

ฐานที่ 5 เกมป้ายลอยฟ้า

- คำสั่ง** ให้กลุ่มของท่านช่วยกันวางแผนเขียนคำขวัญต้านภัยยาเสพติดบนป้ายผ้า ให้เสร็จภายใน 8 นาที

6. ขวดสวรรค์

วัตถุประสงค์ นำทักษะชีวิตด้านการเห็นคุณค่าของตนเอง ความรับผิดชอบมาปฏิบัติ

- อุปกรณ์
1. ขวดน้ำ 1 ใบ
 2. เชือกยาว 1 เมตร จำนวน 5 - 10 เส้น

วิธีเล่น

1. นำขวดน้ำไปตั้งไว้ห่างจากผู้เล่น ประมาณ 5 - 10 เมตร
2. นำเชือกทั้งหมดไปแขวนไว้ที่ต้นไม้ห่างจากผู้เล่น 5 - 10 เมตร เช่นกัน แต่ให้มีระยะห่างจากขวดที่ตั้งไว้
3. ให้ผู้เล่นทุกคนสังเกตขวดและเชือกว่าอยู่ทางทิศใด ระยะห่างเท่าไร
4. ให้ผู้เล่นทุกคนปิดตาให้มิดทั้ง 2 ข้าง จับมือกันเป็นแถว เดินไปเก็บขวด จากนั้นเดินไปเก็บเชือกให้ครบ

ทุกคน

5. นำเชือกมาผูกต่อ ๆ กัน เป็นวงกลมแล้วนำขวดมาไว้ตรงกลางวง
6. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วให้เปิดตา

บัตรคำสั่ง

ฐานที่ 6 ขวดสวรรค์

คำสั่ง ให้กลุ่มของท่านวางแผนที่จะนำเชือกทุกเส้นมาต่อเป็นวงกลม โดยให้ใช้ขวดเป็นจุดศูนย์กลางของวงกลม ให้เสร็จภายในเวลา 8 นาที โดยทุกคนต้องใช้ผ้าปิดตาทั้ง 2 ข้าง ภายในเวลา 8 นาที

7. หนูลงรู

วัตถุประสงค์

นำทักษะชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร มาปฏิบัติ

อุปกรณ์

1. ลูกเทนนิส จำนวน 5 ลูก
2. ผ้าพลาสติก ขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 5 เมตร

วิธีเล่น

1. เจาะผ้าพลาสติกให้เป็นรู ขนาดเท่า ๆ กัน 15 รู แต่ละรูห่างกันพอสมควรเว้นขอบบนและขอบล่าง ใช้ด้านละประมาณ 6 นิ้ว
2. เจาะขอบด้านหนึ่งเป็นรูวงกลม หรือสี่เหลี่ยมให้มีขนาดใหญ่กว่ารูอื่น
3. ให้ผู้เล่นจับผ้าพลาสติกกางออกให้ตึง
4. ให้ผู้เล่น 1 คน เป็นผู้วางลูกเทนนิสบนของด้านที่ไม่ได้เจาะรู
5. ผู้เล่นที่จับผ้าทุกคนต้องพยายามเลี้ยงลูกเทนนิสไม่ให้ตกลงในช่องระหว่างทาง
6. แต่ละกลุ่มให้เลี้ยงลูกเทนนิสกลุ่มละ 5 ลูก
7. ถ้าลูกเทนนิสตกระหว่างทางให้นำมาเริ่มต้นใหม่

บัตรคำสั่ง

ฐานที่ 7 หนูลงรู

คำสั่ง ให้กลุ่มของท่าน ช่วยกันพาหนูไปยังรูที่อาศัยอยู่ จำนวน 5 ตัว ให้ครบภายในเวลา 8 นาที

8. เกมพรายกระซิบ

วัตถุประสงค์ เพื่อฝึกฝนการเรียนรู้จากการถ่ายทอดในการสื่อสารขอความเป็นภาวะผู้นำไปสู่สมาชิกในกลุ่มให้ตรงเป้าหมายการสื่อสาร

- อุปกรณ์**
1. บัตรคำสั่ง
 2. กระดาษหนังสือพิมพ์

วิธีเล่น

1. ให้เข้าแถวตอนลึกภายในกลุ่มแต่ละคนห่างกัน 1 เมตร วิทยากรประจำฐานแจกกระดาษหนังสือพิมพ์ให้คนสุดท้าย 1 แผ่น
2. เริ่มเล่น หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่ง กระซิบบอกคนที่ 1 แล้วคนที่ 1 กระซิบต่อไปยังคนที่ 2 ทำอย่างเดียวกันจนถึงคนสุดท้าย
3. คนสุดท้ายปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้ฟังให้เสร็จภายใน 3 นาที
4. การให้คะแนนดูจากผลงาน
5. วิทยากรสรุปกิจกรรม

บัตรคำสั่ง

ฐานที่ 8 เกมพรายกระซิบ

เป็นสัตว์เลื้อยคลานที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ส่วนปลายของหัวแผ่กว้าง เรียวยาว ขากรรไกรยาวและกว้าง ปลายปากเข็งงอนขึ้น สามารถอ้าปากได้กว้างมาก เป็นสัตว์ที่อยู่บนสุดของห่วงโซ่อาหาร ภายในเวลา 8 นาที

9. เกมตอร์ปิโดบก

วัตถุประสงค์ นำทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจและแก้ไขปัญหามาปฏิบัติ

- อุปกรณ์
1. ไม้ไผ่ 1 ลำ มีความยาวพอสำหรับให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มซี่ไม้ไผ่ครบทุกคน ปลายไม้ไผ่มีตะปู 4 นิ้ว มัดไว้
 2. ลูกโป่งขนาดกลาง จำนวน 30 ลูก เป่าแล้วนำไปแขวนไว้ตามจุดที่กำหนด

วิธีเล่น

1. ให้ทุกคนภายในกลุ่มซี่ไม้ไผ่แล้ว ช่วยกันแทงลูกโป่งให้แตกทีละลูก
2. จุดแทงลูกโป่งให้แทงในจุดอื่นที่ไม่ใช่จุดเดิม จนครบ 3 ลูก

บัตรคำสั่ง

ฐานที่ 9 เกมตอร์ปิโดบก

ให้กลุ่มของท่านร่วมกันวางแผนแทงลูกโป่งให้ครบ 3 ลูก โดยทุกคนต้องขึ้นไปอยู่บนตอร์ปิโดบก

10. ฐานโยแมงมุม

วัตถุประสงค์ นำทักษะชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์ด้านตัดสินใจและแก้ปัญหา มาปฏิบัติกิจกรรม

- อุปกรณ์
1. เชือกสำหรับผูกเป็นช่องระหว่างต้นไม้ 2 ต้น ให้ได้ 8 - 10 ช่อง ตามจำนวนสมาชิกในกลุ่ม
 2. ผูกเชือกด้านล่างให้มีความสูงกว่าพื้นดินไม่น้อยกว่า 1 เมตร

วิธีเล่น

1. ให้ผู้เล่นลอดช่องใดช่องหนึ่งไปที่ละคน โดยไม่ซ้ำกับช่องที่เพื่อนลอดไปแล้วจนครบทุกคน
2. ในขณะที่ลอดไปนั้น ต้องไม่ให้อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งถูกเชือก

บัตรคำสั่ง

ฐานที่ 10 ฐานโยแมงมุม

ให้กลุ่มของท่านลอดผ่านโยแมงมุมไปยังฝั่งตรงข้ามทีละคน ภายในเวลา 8 นาที
ช่องใดที่มีเพื่อนลอดไปแล้ว ต้องเปลี่ยนช่องใหม่ห้ามลอดซ้ำกัน มิฉะนั้นท่านอาจได้รับอันตรายได้

ตารางบันทึกคะแนนรวมกิจกรรมฐานด้านภัยยาเสพติด

ชื่อกลุ่ม	ฐานที่ 1 ลำเลียงกอล์ฟ	ฐานที่ 2 พาลูกกลับบ้าน	ฐานที่ 3 ห่วงสายสัมพันธ์	ฐานที่ 4 หัวบอกร้ายใจ	ฐานที่ 5 ป้ายลอยฟ้า	ฐานที่ 6 ขวดสวรรค์	ฐานที่ 7 หนูลจรู	ฐานที่ 8 เกมพรายกระซิบบ	ฐานที่ 9 เกมเตอร์ปิโดบก	ฐานที่ 10 ฐานโยเยแมงมุม	รวม คะแนน
	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	300

บันทึกคะแนนฐานด้านภัยยาเสพติด

ฐานที่

ชื่อกลุ่ม	ระบบหมู่ (10)	ผลสำเร็จของงาน (10)	ทักษะชีวิตที่ได้รับ (10)	รวม 30 คะแนน

ใบงาน

ใบงานที่ 1 การจัดทำคำขวัญ

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านจัดทำโปสเตอร์คำขวัญเกี่ยวกับการต่อต้านยาเสพติดและนำมาเสนอต่อที่ประชุม

ใบงานที่ 2 รณรงค์ด้วยเสียงเพลง

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านแต่งเพลงเกี่ยวกับยาเสพติด (ระบุทำนอง) แล้วนำมาเสนอต่อที่ประชุม

ใบงานที่ 3 อุทาหรณ์สอนใจ

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านเรียงความซึ่งเป็นอุทาหรณ์สอนใจเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด

ใบงานที่ 5 ครอบครัวสุขสันต์

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านวาดภาพและเขียนบรรยายแสดงความสุขของครอบครัวที่ปราศจากยาเสพติดให้โทษ แล้วนำมาเสนอต่อที่ประชุม

ใบงานที่ 6 Just Say No/พึ่งตนเอง

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านคิดหาแนวทางปฏิเสธ เมื่อได้รับการชักชวนจากเพื่อนให้ทดลองเสพยาเสพติด

ใบงานที่ 7 รักเพื่อนให้เตือนแรง ๆ/เพื่อนช่วยเพื่อน

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านคิดหาแนวทางในการช่วยเหลือเพื่อนที่เสพยาเสพติด

ใบงานที่ 8 กีดกันเกม

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านคิดเกมที่เกี่ยวกับการต้านภัยยาเสพติดพร้อมบอกวิธีการเล่นและสรุปข้อคิดที่ได้จากเกม

ใบงานที่ 9 นิทรรศการ

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านนำความรู้ของกลุ่มมาจัดนิทรรศการเรื่องยาเสพติด

ใบงานที่ 10 ละครสั้น

คำชี้แจง ให้กลุ่มของท่านร่วมกันคิดผลเสียของครอบครัวที่มีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และนำเสนอต่อที่ประชุม

5. แบบประเมิน

แบบประเมินผลงานของกลุ่ม

กลุ่มที่

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1.	ผลงานเป็นไป ตามจุดประสงค์ที่ กำหนด				
2.	ผลงานเสร็จทัน ตามกำหนดเวลา				
3.	ผลงานมีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์				
4.	เนื้อหาสาระของ ผลงานมีความ สมบูรณ์				
5.	วิธีการนำเสนอ ผลงานกลุ่ม				
รวม					
รวมทั้งสิ้น					

ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก (4)
15 - 17	ดี (3)
12 - 14	พอใช้ (2)
0 - 11	ปรับปรุง (1)

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม
(เป็นข้อเสนอแนะเพื่อให้ท่านประกอบการพิจารณา)

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ/คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกข้อ/ทุกประเด็น สมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่/เกือบทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่/บางประเด็นสมบูรณ์	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. ผลงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา	เสร็จก่อนเวลา	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	เสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด	ไม่เสร็จ
3. ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่และเป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่แต่ยังไม่เป็นระบบ	ผลงานถูกต้องแต่ยังไม่มีแนวคิดแปลกใหม่	ผลงานมีข้อบกพร่องและไม่มีแนวคิดแปลกใหม่
4. เนื้อหาสาระของผลงานมีความสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานครบถ้วนทุกประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
5. วิธีการนำเสนอผลงานกลุ่ม	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจพูดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจนคล้องแคล้ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจพูดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจนแต่ไม่คล้องแคล้ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจพูดเสียงดังออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล้องแคล้ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานไม่น่าสนใจพูดเสียงเบาออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล้องแคล้ว

บทเรียนที่ 6

วิชา การดูแลเยียวยาช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

เวลา 60 นาที

ขอบข่ายรายวิชา

การให้คำแนะนำ ปรีกษา และการดูแลเยียวยาผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

จุดมุ่งหมาย

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ และการดูแลเยียวยา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้วผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
2. บอกแนวทางการดูแลเยียวยา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

วิธีสอน/กิจกรรม

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดย เพลง เกม วิดีทัศน์ ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแนะนำ และการดูแลเยียวยา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

2. บรรยายเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแนะนำ และการดูแลเยียวยา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

โดยใช้ Powerpoint

3. ภาพยนตร์เรื่อง สามชุก แบ่งกลุ่มวิเคราะห์/อภิปรายใบงาน
ใบงานที่ 1 แนวทางการให้คำปรึกษาแนะนำ
ใบงานที่ 2 แนวทางการดูแลเยียวยา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
4. นำเสนอผลงานกลุ่ม
5. อภิปราย สรุปร่วมกัน

สื่อการสอน

1. รูปภาพ ภาพแผ่นพลิก แผนภูมิ
2. โสตทัศนูปกรณ์
3. ใบความรู้ที่ 6
4. ใบงาน
5. กระดาษปรู๊ฟ
6. ปากกาเคมี

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด : ผลงานกลุ่ม
2. เครื่องมือวัด : แบบประเมินผลงาน
3. เกณฑ์การประเมินผล : มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

ใบงานที่ 1

เรื่อง แนวทางการให้คำปรึกษาแนะนำผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง

เมื่อดูภาพยนตร์เรื่องสามชุกแล้วร่วมกันอภิปรายว่า ท่านจะมีแนวทางหรือวิธีการให้คำปรึกษา แนะนำผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างไร

ใบงานที่ 2

เรื่อง แนวทางการเยียวยาผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลุ่มที่.....

คำชี้แจง

เมื่อดูภาพยนตร์เรื่องสามชุกแล้วร่วมกันอภิปราย ว่าท่านจะมีแนวทางหรือวิธีการการดูแลเยียวยาผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด อย่างไร

ใบความรู้ที่ 6

เรื่อง การดูแลเยียวยาช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ถ้าสมาชิกในครอบครัวคนใดคนหนึ่งติดยาเสพติดจะแก้ไขอย่างไร

สมาชิกในครอบครัวคนอื่น ๆ จะต้องให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และร่วมมือแก้ไขปัญหาดังกรณีต่อไปนี้

1. กรณีสมาชิกที่เป็นลูกติดยาเสพติด พ่อแม่ ควรทำอะไร

• ทำจิตใจให้สงบ ไม่วุ่นวาย ดุด่า หรือลงโทษ ต้องทำใจยอมรับความจริง เห็นอกเห็นใจ เอาใจใส่เพิ่มมากขึ้นและหาทางแก้ไขต่อไป

• ชี้แจงให้ลูกเข้าใจถึงอันตรายของยาเสพติดและไม่ควรห้ามให้ลูกในการคบหาเพื่อนที่ติดยาเสพติดทันที เพราะอาจทำให้เพื่อนเอาชนะด้วยการยุยงลูกของเรามากขึ้น ควรให้โอกาสลูกในการตัดสินใจด้วยตนเอง

• พ่อแม่ควรให้ลูกมีส่วนร่วมในกิจกรรมในบ้าน และร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนโดยพ่อแม่ควรเข้าไปมีสัมพันธ์อันดีกับทางโรงเรียนด้วย เพื่อทราบความเป็นไปของลูกในขณะที่อยู่โรงเรียน

• เมื่อลูกติดยาเสพติด พ่อแม่ควรแนะนำให้เข้ารับการรักษาและต้องทำความเข้าใจกับลูกให้สมัครใจเข้ารับการรักษาด้วยตนเองโดยพ่อแม่คอยเป็นกำลังใจให้ลูกรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่น

• ในกรณีที่ลูกต้องเข้ารับการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายกับทางโรงพยาบาลตามระยะเวลาที่แพทย์กำหนด พ่อแม่และสมาชิกคนอื่น ๆ ในบ้านจะต้องเตรียมความพร้อมในการที่จะรับเขากลับบ้านด้วยความรู้สึกอบอุ่น การดูแลใส่ใจอย่างดีจากทุกคน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และความรู้สึกที่ไม่โดดเดี่ยว

• เปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมบางอย่าง เช่น ให้เขาห่างจากสถานที่หรือคนที่ชักนำไปสู่การติดยา เช่น ถ้าเป็นไปได้ การเปลี่ยนโรงเรียนก็เป็นการป้องกันไม่让他ไปติดซ้ำได้อีกวิธีหนึ่ง หรือเปลี่ยนที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2. ถ้าสมาชิกที่เป็นพ่อหรือแม่ติดยาเสพติด หรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม ลูก ๆ และสมาชิกในบ้านควรทำอะไร

• ไม่ควรบอกกล่าวด้วยตนเอง เพราะจะเกิดการทะเลาะเบาะแว้งกันในครอบครัว

• นำปัญหานี้ไปปรึกษาและขอความช่วยเหลือจากญาติผู้ใหญ่หรือผู้ที่ตนนับถือ เช่น ครู พระ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อหาทางช่วยเหลือ

• ถ้าไม่สามารถกระทำได้ในข้อแรกให้นำปัญหาไปขอความช่วยเหลือจากแพทย์ หรือนักสังคมสงเคราะห์ ในหน่วยงานที่ให้บริการด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น

สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร

ศูนย์บริการสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร

โรงพยาบาลตำรวจ

โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

โรงพยาบาลธัญญารักษ์

โรงพยาบาลประจำจังหวัดต่าง ๆ ทุกจังหวัด

3. นำเอกสารเผยแพร่ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ ฯลฯ ที่หน่วยงานต่าง ๆ นำไปเผยแพร่ให้นำไปติดที่บ้าน เพื่อให้โอกาสได้อ่าน ได้รู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด การป้องกันและบำบัดรักษา โทษที่จะได้รับตามกฎหมาย เป็นต้น

ไม่ว่าจะเกิดปัญหากรณีใด ๆ ก็ตามเกี่ยวกับยาเสพติด สิ่งหนึ่งที่สมาชิกในครอบครัวจะช่วยเหลือกันได้ก็คือ การสร้างความเข้าใจกับทุกคนภายในครอบครัวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและร่วมมือกันแก้ไขปัญหา ให้ความรัก ความอบอุ่น และเพิ่มความเอาใจใส่ดูแล แก่สมาชิกที่กำลังประสบกับปัญหาให้มากยิ่งขึ้นตลอดจนส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวมีกิจกรรมหรืองานอดิเรกที่แต่ละคนสนใจในเวลาว่างให้เต็มที่

การดูแลช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น จะต้องให้การดูแลรักษา ช่วยเหลือ สร้างแรงใจ ความเข้มแข็งทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ โดยจะใช้รูปแบบวิธีการต่าง ๆ แต่การรักษา นั้นไม่จำเป็นต้องเริ่มจากการดูแลรักษา ทางร่างกายก่อน แล้วจึงให้การดูแลรักษาทางด้านจิตใจ เนื่องจากยาเสพติดบางประเภท ไม่ก่อให้เกิดอาการถอนพิษยา อย่างรุนแรง จนทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถทนทรมานได้ ผู้ป่วยจะสามารถเข้ารับการรักษาดูแล ช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพ ทางด้านจิตใจได้ทันที การติดยาเสพติดถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเลิกยาเสพติด เป็นธรรมชาติของผู้ติดยาเสพติด ทุกคนที่อาจจะหวนกลับไปใช้ยาเสพติดซ้ำได้ การติดตามผลหลังการดูแลรักษาลึ้นฟูจึงมีความสำคัญและจำเป็น ที่จะช่วยประคับประคองผู้ป่วยที่ผ่านการดูแลรักษา มีความเข้มแข็ง และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขได้

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ/คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกข้อ/ทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ เป็นส่วนใหญ่/เกือบทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางข้อ/บางประเด็นสมบูรณ์	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. ผลงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา	ผลงานเสร็จทันตามวันเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จช้ากว่าวันที่กำหนด 1 วัน	ผลงานเสร็จช้ากว่าวันที่กำหนด 2 วัน	ผลงานเสร็จช้ากว่าวันที่กำหนดเกิน 2 วัน
3. วิธีการนำเสนอผลงานกลุ่ม	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พูดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจน คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจพูดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจนแต่ไม่คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจพูดเสียงดังออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานไม่น่าสนใจพูดเสียงเบาออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล่องแคล่ว
4. ความสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ยาเสพติดในปัจจุบัน	บอกเหตุผลของสถานการณ์ได้ 3 ข้อ	บอกเหตุผลของสถานการณ์ได้ 2 ข้อ	บอกเหตุผลของสถานการณ์ได้ 1 ข้อ	บอกเหตุผลของสถานการณ์ไม่ได้เลย

ตัวอย่างแบบประเมิน
แบบประเมินผลงานของกลุ่ม
กลุ่มที่

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	ผลงานเป็นไปตามจุดประสงค์				
2	ผลงานเสร็จทันเวลา				
3	ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
4	เนื้อหาสาระของผลงานมีความสมบูรณ์				
5	วิธีการนำเสนอผลงาน				
	รวม				

ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
24 - 30	ดีมาก
17 - 23	ดี
10 - 16	พอใช้
ต่ำกว่า 10 - 16	ปรับปรุง

บทเรียนที่ 7

ชื่อวิชา ลูกเสือกับการชุมนุมรอบกองไฟ

เวลา 120 นาที

ขอบข่ายรายวิชา

1. ความเป็นมาและความมุ่งหมายของการชุมนุมรอบกองไฟ
2. ขั้นตอนการชุมนุมรอบกองไฟ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมชุมนุมรอบกองไฟได้

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรจะสามารถ

1. บอกประวัติความเป็นมา และความมุ่งหมายของการชุมนุมรอบกองไฟได้
2. ปฏิบัติตามขั้นตอนการชุมนุมรอบกองไฟได้
3. นำความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับการต้านภัยยาเสพติด เชื่อมโยงจัดแสดงในการชุมนุมรอบกองไฟได้

วิธีการสอน/กิจกรรม

ภาคทฤษฎี 30 นาที

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. อารัมภบท / ชี้แจงวัตถุประสงค์ 5 นาที
2. เพลงค็ินรอบกองไฟ 5 นาที

ชั้นสอนหรือปฏิบัติกิจกรรม

1. บรรยายประวัติความเป็นมาและความมุ่งหมาย 5 นาที
2. บรรยายประกอบการสาธิตขั้นตอนต่าง ๆ และมอบหมาย
หน้าที่หมู่บริการ แต่งเพลงประจำหมู่ 15 นาที

ภาคปฏิบัติ 90 นาที

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั่งประจำที่ตามที่นัดหมาย
2. เตรียมความพร้อม ตรวจสอบพวงมาลัย พุ่มสลาภ 5 นาที
3. ปฏิบัติตามขั้นตอนการชุมนุมรอบกองไฟ 80 นาที

ขั้นสรุป (องค์ความรู้ที่เกิดขึ้น) 5 นาที

วิธีการขั้นตอนในการจัดการชุมนุมรอบกองไฟและบทบาทของพิธีกร

สื่อ/อุปกรณ์

1. เครื่องดนตรี เช่น กลอง ฉาบ ฉิ่ง ฯลฯ
2. กองไฟจำลอง / กองไฟจริง
3. พวงมาลัย / พุ่มสลาก
4. Power Point

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล : สังเกตความสนใจในการเรียนภาคทฤษฎี : สังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกในภาคปฏิบัติ
2. เครื่องมือวัดผล : แบบสังเกตพฤติกรรม
3. เกณฑ์การประเมินผล : ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

1. สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (2554) โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
2. <https://site.google.com> > site > neux
3. Staffzone.amnuaysilpa.ac.th > song

ใบความรู้

เรื่อง การชุมนุมรอบกองไฟ

1. ความเป็นมา

จากประสบการณ์ในชีวิตทหารของลอร์ด เบเดน-โพเอลล์ (บี.พี.) ที่ได้พบเห็นการพักผ่อนของพ่อค้า ซึ่งเดินทางรอนแรมไปต่างเมืองและวิธีการของชาวพื้นเมือง ซึ่งมีการชุมนุมกันในยามค่ำคืน เป็นการพักผ่อน สนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปรัชญาหรือกวี ทั้งมีการร่วมสนุกสนานด้วยการร้องเพลงและแสดงกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการผ่อนคลายอารมณ์และบรรเทาความเหนื่อยล้ามาจากกลางวัน จึงได้นำวิธีการนี้มาทดลองใช้ในการนำเด็ก ซึ่งอาจเรียกว่าเป็นลูกเสือรุ่นแรกของโลกไปอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวน์ซี ประเทศอังกฤษ ในปี ค.ศ. 1907 (พ.ศ. 2450) โดยให้ลูกเสือมาชุมนุมพร้อมกันรอบกองไฟในตอนกลางคืน และใช้เวลานั้นฝึกอบรมประกอบการเล่นิทาน และมีการร่วมแสดงให้เกิดความสนุกสนาน ได้ผลเป็นอย่างดี จึงได้นำมาใช้เป็นวิธีการฝึกอบรมลูกเสืออย่างหนึ่งสืบต่อมาจนปัจจุบันนี้ การชุมนุมรอบกองไฟในภาษาอังกฤษเรียกว่า “CAMP FIRE” เดิมมักเรียกกันในภาษาไทยว่า การเล่นหรือการแสดงรอบกองไฟ เป็นเพียง ส่วนหนึ่งของการชุมนุมรอบกองไฟเท่านั้น

2. ความมุ่งหมายของการชุมนุมรอบกองไฟ

การชุมนุมรอบกองไฟมีความมุ่งหมายสำคัญอยู่ 4 ประการ

2.1 เป็นบทเรียนบทหนึ่งที่สำคัญของการฝึกอบรมลูกเสือด้านกฤษฎาเสพติด

2.2 ผ่อนคลายอิริยาบถ คลายเครียด หลังการฝึกอบรมมาเป็นระยะเวลาช่วงหนึ่ง

2.3 ได้ทราบขั้นตอน ระยะเวลาของการแสดงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงเกี่ยวกับลูกเสือด้านกฤษฎาเสพติด

ยาเสพติด

2.4 เป็นการประชาสัมพันธ์กิจการลูกเสือให้แพร่หลาย โดยเชิญบุคคลที่สำคัญในท้องถิ่นมาร่วมเป็นผู้มีเกียรติ มาเยี่ยมเยียน หรือเป็นประธานการชุมนุมรอบกองไฟ

3. สถานที่ใช้ชุมนุมรอบกองไฟ

ค่ายลูกเสือทุกแห่งควรมีบริเวณสำหรับการชุมนุมรอบกองไฟไว้โดยเฉพาะอยู่ที่มุมใดหนึ่งของค่าย และควรอยู่ห่างจากที่พักพอสมควร ไม่ไกลเกินไป เพื่อไม่ต้องเสียเวลาและเกิดความยุ่งยากเมื่อลูกเสือต้องเดินจากที่พักไปยังบริเวณการชุมนุมรอบกองไฟและต้องเดินทางกลับเมื่อการชุมนุมเลิกแล้ว ส่วนบริเวณการชุมนุมรอบกองไฟควรมีต้นไม้เป็นฉากหลังนั้น จะทำให้บรรยากาศดีขึ้น และจะทำให้การร้องเพลงได้ผลดีกว่าที่โล่งแจ้ง

อนึ่ง ในการเลือกสถานที่สำหรับการชุมนุมรอบกองไฟนี้ ถ้าสามารถหาที่เป็นแอ่งให้ลูกเสือนั่งอยู่เหนือกองไฟเล็กน้อยจะดีมาก เช่น ในบริเวณที่มีเนิน อาจจัดทำบริเวณการแสดงและกองไฟอยู่ตอนล่าง ส่วนลูกเสือให้นั่งอยู่บนเนินหรือจัดทำบริเวณการแสดงและกองไฟให้อยู่บนเกาะมีคูน้ำล้อมรอบ ผู้ชุมนุม อยู่ริมคูน้ำอีกด้านหนึ่ง สะพานข้ามคูน้ำทำด้วยไม้แบบสะพานชั่วคราว ปรากฏว่าสถานที่ชุมนุมรอบกองไฟ เช่นว่านี้ใช้การได้ดีอย่างยิ่ง การชุมนุมรอบกองไฟนี้ ถ้าไม่สะดวก เช่น ฝนตกหรือมีเหตุอื่น จะจัดภายในอาคารและใช้กองไฟเทียมที่ให้แสงสว่างอย่างอื่นแทนได้

4. การเตรียมก่อนเริ่มชุมนุมรอบกองไฟ

4.1 คณะผู้ให้การฝึกอบรมจะต้องปรึกษาหารือกันเพื่อกำหนดว่า ในการชุมนุมรอบกองไฟนั้นจะมีกิจกรรมอะไรบ้าง จะให้กลุ่มใดทำหน้าที่บริการ ให้ผู้ใดเป็นพิธีกรและจะเชิญผู้ใดเป็นประธาน ซึ่งควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ขั้นตอนการชุมนุมรอบกองไฟดีพอสมควร หรือพิธีกรจะต้องซักซ้อมการที่ประธานจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ เสียก่อน ถ้าเป็นการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือตามธรรมดา โดยปกติผู้กำกับลูกเสือที่พาลูกเสือไปอยู่ค่ายพักแรมนั่นเอง จะทำหน้าที่ประธาน และให้รองผู้กำกับลูกเสือ หรือลูกเสือคนใดคนหนึ่งที่มีความสามารถทำหน้าที่พิธีกร

4.2 พิธีกร คือ ผู้นำในการชุมนุมรอบกองไฟ มีหน้าที่

4.2.1 นัดหมาย

- ประธาน ขั้นตอนที่จะต้องปฏิบัติ

- ผู้ร่วมแสดง ขั้นตอนการปฏิบัติ การแต่งเพลงประจำหมู่/กลุ่ม การส่งเรื่องที่จะแสดงเวลาที่มาพร้อม เวลาที่ใช้ในการแสดง การแต่งกายตามเนื้อเรื่อง การรายงานเมื่อเริ่มแสดง การกล่าวชมเชย การตอบรับคำชมเชย การกล่าวเมื่อมีผู้มาเยี่ยม ข้อห้ามในเนื้อเรื่องที่จะแสดง

- กลุ่มบริการให้จัดสถานที่ กองไฟ จัดทำพวงมาลัย ทำพุ่มสลาก และคนถือชบวนแห่

การช่วยเหลือพิธีกร, การทำความสะอาดสถานที่เมื่อเลิกการแสดง

4.2.2 ชี้แจงลำดับการชุมนุม ซักซ้อม ข้อปฏิบัติ ข้อห้าม

4.2.3 ประกาศชื่อผู้ที่จะมาเป็นประธานและผู้ติดตาม

4.2.4 เชิญประธานและผู้ติดตามเข้าสู่ที่ประชุม

4.2.5 ควบคุมและดำเนินการให้ถูกต้องโดยให้ผู้เข้าร่วมชุมนุมได้รับความสนุกสนาน

4.2.6 เลือกเพลงที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

4.2.7 รักษาเวลาโดยเคร่งครัด

5. การจัดกองไฟ

กองไฟอาจจะเป็นกองไฟที่ก่อด้วยไม้จริง โดยก่อเป็นแบบผสม (คอกหมู+ปิรามิด) หรือจะใช้ไฟให้แสงสว่างอย่างอื่น ๆ แทนก็ได้ ถ้าเป็นกองไฟจริงจะต้องมีผู้รับผิดชอบ ซึ่งโดยปกติจะมอบให้กลุ่มบริการใน วันนั้นทำหน้าที่นี้ คือ มีหน้าที่ก่อไฟให้เรียบร้อยก่อนทำพิธีเปิด จุดแล้วให้ไฟติดและจะต้องคอยดูแลกองไฟให้ติดอยู่ตลอดเวลา ในการนี้จะต้องเตรียมฟืนอะไหล่และน้ำสำรองไว้ ถ้าไฟมอดลงจะต้องเติมฟืนลงไป และ ถ้าไฟลุกกลามมาก หรือกระเด็นออกจากกองไฟก็ต้องพรมน้ำลงไป ในปัจจุบันนโยบายของรัฐบาลให้อนุรักษ์ป่าไม้และสิ่งแวดล้อมจึงควรละเว้นการก่อไฟด้วยไม้จริง เมื่อเลิกการชุมนุมรอบกองไฟ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องออกจากบริเวณไปอย่างเงียบ ๆ พร้อมกับผู้เข้าร่วมชุมนุมอื่น ภายหลังอีกสักครู่จะต้องหวนกลับมาที่บริเวณการชุมนุมรอบกองไฟอีกครั้งหนึ่ง ไม่ให้มีเศษไม้หรือ เถ้าถ่านเหลืออยู่เลย เรื่องการทำความสะอาดบริเวณการชุมนุมรอบกองไฟนี้ อย่าถือว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย ต้องถือว่าเป็นบทเรียนอันสำคัญ ในการฝึกอบรมด้วย

6. การจัดที่นั่งรอบกองไฟให้จัดเป็นรูปวงกลมหรือเกือกม้า

การจัดที่นั่งรอบกองไฟให้จัดเป็นรูปวงกลมหรือเกือกม้า ให้กองไฟอยู่ตรงกลาง มีที่นั่งพิเศษสำหรับประธาน และผู้รับเชิญ ตั้งอยู่ในทิศทางเหนือลมที่นั่งของประธานเป็นที่นั่งเดียวให้ตั้งลำหน้ากว่าแถวของผู้ติดตามและผู้ร่วมชมการแสดง ให้มีโต๊ะวางพุ่มสลากไว้ตรงหน้า ส่วนผู้เข้าร่วมชุมนุมโดยปกติให้นั่งตามกลุ่ม ณ สถานที่ที่ได้กำหนดให้ไว้

7. พิธีเปิดการชุมนุมรอบกองไฟ

มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

- 7.1 เมื่อผู้ร่วมแสดงแต่งกายตามเนื้อเรื่องที่จะแสดงเข้านั่งที่เรียงตามลำดับกลุ่ม จากซ้ายของประธานไปทางขวาพร้อมควรเป็นเวลาก่อนเริ่มต้นแสดงที่กำหนดไว้ประมาณ 10 นาที
- 7.2 พิธีกร ชี้แจงซักซ้อมการปฏิบัติแล้วแจ้งชื่อ และตำแหน่งหน้าที่การงานหรือตำแหน่งทางลูกเสือของผู้เป็นประธานในพิธีและผู้ติดตามให้ทราบทั่วกัน
- 7.3 ผู้มีหน้าที่ของกลุ่มบริการจุดไฟ
- 7.4 พิธีกร เชิญประธาน ซึ่งมารอคอยอยู่ก่อนแล้วใกล้ที่ชุมนุมฯ
- 7.5 เมื่อประธานเดินเข้ามาในพื้นที่การแสดง พิธีกรสั่ง “ตรง” ทุกคนลุกขึ้นยืนตรง
- 7.6 ประธานรับการเคารพ แล้วไปยืนหน้ากองไฟระยะห่างพอสมควร ยกมือขวาแสดงรหัสของลูกเสือชูสูงขึ้นไปข้างหน้า ท่ามุม 45 องศา
- 7.7 ผู้ติดตามประธานและผู้มาร่วมชุมนุมเดินตามประธานเข้ามาให้เดินไปยืนอยู่ ณ บริเวณที่จัดให้
- 7.8 ประธานกล่าวเปิดด้วยข้อความที่เป็นมงคลและจบลงด้วยถ้อยคำว่า “ข้าพเจ้าขอเปิด การชุมนุมรอบกองไฟ ณ บัดนี้” โดยใช้เวลาประมาณ 3 นาที ประธานยังคงยืนอยู่ ณ ที่เดิม
- 7.9 ทุกคนที่เข้าร่วมในที่ชุมนุมกล่าวพร้อมกันว่า “ฟู” 3 ครั้ง
- 7.10 พิธีกร นำร้องเพลง 1 หรือ 2 เพลง เช่น เพลงสยามานุสติและเพลงสดุดีจอมราชา (ไม่มีดนตรีประกอบ, ไม่ปรบมือ) เพลงสถาบันของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม เป็นต้น
- 7.11 จบเพลงแล้ว ประธานเดินกลับไปนั่งยังที่นั่งซึ่งจัดไว้ ผู้ติดตามนั่งลงตามที่นั่งของตน
- 7.12 พิธีกร สั่งให้ผู้ร่วมชุมนุม “นั่ง”
- 7.13 พิธีกร สั่งให้ผู้ถือพวงมาลัยและพุ่มสลากมาตั้งขบวนอยู่ด้านขวามือของประธาน
- 7.14 พิธีกรนำร้องเพลงเกี่ยวกับแห่มาลัย - พุ่มสลาก ขบวนเริ่มออกเดินผ่านหน้าประธาน เวียนขวารอบกองไฟ เมื่อครบ 3 รอบ ผู้ถือพวงมาลัยและพุ่มสลาก หยุดยืนตรงหน้าประธาน ทำความเคารพด้วยท่าวันทยหัตถ์บุคคลอื่น ๆ ในขบวนแห่พวงมาลัยและพุ่มสลาก ให้กลับไปนั่งที่เดิม ผู้ถือพวงมาลัย ส่งมาลัยให้แก่ประธาน ผู้ถือพุ่มสลาก ส่งให้ประธาน ตามลำดับ ทำความเคารพด้วยท่าวันทยหัตถ์ แล้วกลับเข้าที่นั่งของตน

8. การดำเนินการ

- 8.1 พิธีกรเป็นผู้นำการจัดกิจกรรม เพื่อเปลี่ยนอิริยาบถ โดยการร้องเพลงประกอบท่าทาง หรือ การเล่นเกมตามความเหมาะสม
- 8.2 พิธีกรเชิญให้ประธานจับสลาก รับสลากจากประธานอ่านให้ทราบว่ากลุ่มใดจะต้องแสดง
- 8.3 ให้หัวหน้ากลุ่มส่งสมาชิกในกลุ่มให้เคารพผู้เป็นประธาน “กลุ่ม.....ตรง” หัวหน้ากลุ่ม ทำความเคารพ
- 8.4 ทุกคนภายในกลุ่มร่วมกันร้องเพลงประจำกลุ่ม 2 จบ จึงเริ่มการแสดง
- 8.5 เริ่มการแสดงบริเวณหน้าประธาน
- 8.6 จบการแสดงทุกคนกลับไปนั่งที่เดิม หัวหน้ากลุ่มสั่ง “กลุ่ม.....ตรง” หัวหน้ากลุ่มทำความเคารพแล้วส่งสมาชิกภายในกลุ่มของตนนั่งลง

8.7 พิธีกร ให้ผู้เข้าร่วมชุมนุม ซึ่งไม่ใช่กลุ่มที่แสดงคนหนึ่งเป็นผู้นำกล่าวชมเชยให้แก่กลุ่มที่แสดง ผู้นำกล่าวชมเชยจะเชิญชวนให้กลุ่มอื่น ๆ ลูกขึ้นยืน แล้วกล่าวคำชมเชยดังตัวอย่าง เช่น “พี่น้อง.....โปรดยืนขึ้น แล้วกล่าวคำชมเชยให้แก่กลุ่ม.....พร้อมกัน 3 ครั้งว่า “ยอดเยี่ยม” ผู้เข้าร่วมชุมนุมกล่าวคำชมเชยพร้อมกันและแสดง กิริยาประกอบ โดยก้าวเท้าซ้ายออกไปข้างหน้าประมาณครึ่งก้าว กำมือขวาไปไว้บริเวณหัวใจ แล้วผายมือขวาไปยังกลุ่ม ที่แสดงจบ พร้อมกล่าวคำชมเชยตามที่นัดหมายไว้เสร็จแล้วนั่งลง

8.8 กลุ่มที่แสดงลุกขึ้นยืน ใช้แขนขวาพับแขนซ้าย ตั้งฉากเสมอไหล่ พร้อมกล่าวคำตอบรับพร้อมกัน เช่น “ขอบคุณ ครับ/ค่ะ” พร้อมกับโน้มตัวลง 1 ครั้ง

8.9 พิธีกรดำเนินการเช่นเดียวกันนี้ไปจนครบทุกกลุ่ม เมื่อจบการแสดงของแต่ละกลุ่ม ก่อนจะเริ่มการแสดง ของกลุ่มต่อไป อาจมีการแนะนำบทเรียนหรือประกอบพิธีหรือมีกิจกรรมอื่นหรือร้องเพลงเพื่อเปลี่ยนอิริยาบถกลับ เป็นครั้งคราวตามเวลาที่เหมาะสม

9. การเปลี่ยนอิริยาบถของผู้นำชุมนุม

ในการชุมนุมรอบกองไฟ การเปลี่ยนอิริยาบถของผู้เข้าชุมนุมให้สนุกสนานรื่นเริงเป็นเรื่องสำคัญ ผู้เข้าชุมนุม อาจจะรู้สึกเบื่อและง่วงเหงาหาวนอน การเปลี่ยนอิริยาบถของผู้เข้าชุมนุมนี้อาจทำได้หลายวิธี และเป็นหน้าที่ของพิธีกร ที่จะต้องเป็นผู้นำ หรือมอบหมายให้ผู้รู้คนใดคนหนึ่งเป็นผู้นำ เช่น นำให้ร้องเพลงร่าวก นำให้แสดงกิริยาอาการต่าง ๆ ที่ขบขัน หรือปลุกให้เกิดความสนุกสนาน ตื่นตา ตื่นใจ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมกับผู้เข้าร่วมชุมนุม และเหมาะสมกับเวลา

10. พิธีปิด

10.1 เมื่อจบการแสดงของทุกกลุ่มแล้ว พิธีกรจะให้มีการร้องเพลงทำนองช้า อาจเป็นเพลงที่เป็นคติหรือ สร้างสรรค์เหมาะสมกับผู้ร่วมชุมนุม ทั้งนี้ควรเป็นเพลงที่ส่วนใหญ่หรือทั้งหมดได้ร่วมร้องด้วย

10.2 พิธีกรเชิญประธานกล่าวปิด

10.3 ประธานไปยืนในที่ที่เหมาะสม กล่าวเรื่องสั้นหรือพระบรมราโชวาทอันเป็นประโยชน์ในเรื่องใด ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม และจบลงด้วยถ้อยคำว่า “ข้าพเจ้าขอปิดการประชุมรอบกองไฟ ณ บัดนี้” ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

10.4 พิธีกร ให้ทุกคนล้อมวง โดยให้แขนขวาซ้อนบนแขนซ้ายของตนเอง และใช้มือขวาซ้ายจับคนข้างเคียงร่วมกันร้องเพลงสามัคคีชุมนุม พร้อมกับโยกตัวไปทางขวา ซ้าย ซ้ำ ๆ จนจบเพลง

10.5 ผู้แทนกลุ่มบริการ นำสวดมนต์ยาว จบแล้วให้สั่งให้ทุกคนหันหน้าไปยังทิศที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับอยู่ในขณะนั้น ถ้าหากพระองค์มิได้ประทับอยู่ในประเทศไทยให้หันหน้าไปยังพระบรมมหาราชวัง กรุงเทพมหานครสั่งทำความเคารพแล้วนำร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีจนจบ

10.6 พิธีกร นัดหมาย

10.7 ทุกคนแยกย้ายกันกลับที่พักอย่างสงบ ส่วนกลุ่มที่ทำหน้าที่เป็นกลุ่มบริการ กลับมาทำ ความสะอาด ให้เรียบร้อย

11. หน้าทีของพิธีกร

- 11.1 น้ดหมายสมาชิก
 - 11.1.1 เรื่องการแสดง
 - 11.1.2 เวลาส่งเรื่อง
 - 11.1.3 เพลงประจำหมู่
 - 11.1.4 การแต่งกาย
 - 11.1.5 ข้อห้าม
 - 11.1.6 ข้อปฏิบัติ
 - 11.1.7 ขั้นตอน
 - 11.1.8 หน้าทีหมู่บริการ
- 11.2 น้ดหมายประธานในพิธี
 - 11.2.1 เวลา
 - 11.2.2 ขั้นตอน
 - 11.2.3 การกล่าวเปิด
 - 11.2.4 การเล่าเรื่องสั้น
- 11.3 ก่อนการชุมนุม
 - 11.3.1 ตรวจสอบสถานที่/อุปกรณ์/กองไฟ
 - 11.3.2 รับเรื่องที่จะแสดง (ไม่ควรซ้ำกัน)
 - 11.3.3 จัดรายการให้เหมาะสม

12. ตัวอย่างคำกล่าวเปิดการประชุมรอบกองไฟ

12.1 ด้วยจิตใจอันดีของพี่น้องลูกเสือ ที่มาชุมนุมรอบกองไฟ ณ ทีนี้ จากทิศเหนือจรดทิศใต้ ทิศตะวันออกจรดทิศตะวันตก ข้าพเจ้าขออัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายตลอดจนพระบารมีพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบิดาลูกเสือไทย มาเป็นสักขีพยานในการชุมนุมรอบกองไฟนี้ จงนำโชคดีมาสู่ท่าน และขอให้กิจการลูกเสือไทย จงเจริญรุ่งเรืองเหมือนแสงไฟอันรุ่งโรจน์ และสิ่งไม่ดีไม่งามทั้งหลายของจอมอติหม้เป็นเถ่าถ่านในกองไฟนี้ บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมรอบกองไฟของพี่ลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ณ บัดนี้

12.2 จากแสงไฟที่ลุกโชติช่วงอยู่ ณ บัดนี้ เปรียบประดุจกิจการของลูกเสือต้านภัยยาเสพติดที่รุ่งโรจน์ ส่วนเถ่าถ่านที่มอดดับเหมือนกับสิ่งที่เราทำผิดพลาดไว้ขอให้สลายไป ถึงเวลาแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมรอบกองไฟ ณ บัดนี้

12.3 ขอเดชะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลให้กิจการของลูกเสือต้านภัยยาเสพติดเจริญรุ่งเรือง ยิ่ง ๆ ขึ้นไปทั้ง 4 ทิศ ดุจเปลวเพลิง ที่ส่องแสงสว่างรุ่งโรจน์อยู่ ณ บัดนี้ เป็นได้เวลาอันสมควรแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมรอบกองไฟ ณ บัดนี้

12.4 ท่ามกลางกองไฟอันรุ่งโรจน์ที่อยู่ตรงหน้าเรา นี้ เปรียบเหมือนแสงสว่างแห่งวิญญานและความรุ่งเรืองของกิจการลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ส่วนความชั่วร้ายอันจะพึงเกิดขึ้นกับกิจการลูกเสือ ขอให้สลายหมดสิ้นไปเหมือนกับเถ่าถ่านของกองไฟที่กำลังจะมอดดับไป บัดนี้ ถึงเวลาแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมรอบกองไฟ ณ บัดนี้

หมายเหตุ

1. เพลงประจำกลุ่มที่ใช้ร้องให้มีเนื้อร้องระบุชื่อหมู่ มีสาระ ปลุกใจ เป็นคติ
2. เรื่องที่จะแสดงควรเป็นเรื่องเป็นคติเตือนใจ ประวัติศาสตร์ปลุกใจให้รักชาติ ส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี สนุกสนาน เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
3. ไม่ควรแสดงเรื่องไร้สาระ เสียดสีบุคคล เรื่องการเมือง ผีसाง ลามก อนาจาร ล้อเลียนผู้เข้าร่วมชุมนุม ล้อเลียนศาสนา
4. ห้ามใช้อาวุธจริงหรือของมีคมมาประกอบการแสดง
5. ห้ามสูบบุหรี่ในขณะที่นั่งอยู่ในบริเวณชุมนุม
6. ห้ามดื่มของเมา รวมทั้งนำมาใช้ประกอบการแสดง
7. ไม่ควรแตะต้องหรือนำสิ่งของข้ามกองไฟหรือใช้กองไฟประกอบการแสดงในทางไม่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ขั้นตอนพิธีการต่าง ๆ ในการชุมนุมรอบกองไฟ จัดตามความเหมาะสมของบริบทท้องถิ่น
2. “การชุมนุมรอบกองไฟ” อาจปรับเปลี่ยนเป็น “กิจกรรมยามค่ำคืน/กิจกรรมงานเลี้ยงสังสรรค์/ กิจกรรมสื่อนวัตกรรมเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
3. กิจกรรมงานเลี้ยงสังสรรค์ (ถ้ามี) ก็สามารรถดำเนินการจัดให้มีได้ตามความเหมาะสม
4. กิจกรรมการแสดงอาจนำเสนอเป็นสื่อนวัตกรรม เรื่องราวเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

แบบประเมิน
แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม
ชื่อวิชา การชุมนุมรอบกองไฟ

ชื่อกลุ่ม.....

การแสดง เรื่อง.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	เนื้อหาของเรื่องที่แสดงเหมาะสม				
2	อุปกรณ์การแสดงและเครื่องแต่งกาย				
3	ตัวละครแสดงได้สมบทบาท				
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิก				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ/คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. เนื้อหาของเรื่องที่เหมาะสม	1. อุดมการณ์ ด้านภยยาเสพติด 2. รู้ทันยาเสพติด 3. ทักษะชีวิต 4. การช่วยเหลือ เยียวยา	ปฏิบัติได้ 3 ข้อ	ปฏิบัติได้ 2 ข้อ	ปฏิบัติได้ 1 ข้อ
2. อุปกรณ์การแสดง และเครื่องแต่งกาย	1. ประยุกต์ การแต่งกาย 2. ประยุกต์อุปกรณ์ 3. การแต่งกาย สอดคล้องกับเรื่อง ที่แสดง	ปฏิบัติได้ 2 ข้อ ใน 3 ข้อ	ปฏิบัติได้ 1 ข้อ ใน 3 ข้อ	ปฏิบัติไม่ได้เลย
3. ตัวละครแสดงได้ สมบทบาท	ทุกคนแสดงได้สม บทบาท	แสดงไม่สมบทบาท 1 คน	แสดงไม่สมบทบาท 2 คน	แสดงไม่สมบทบาท 3 คน ขึ้นไป
4. การมีส่วนร่วมของ สมาชิก	ทุกคนมีส่วนร่วม	สมาชิก 1 คน ไม่ได้มีส่วนร่วม	สมาชิก 2 คน ไม่ได้มีส่วนร่วม	สมาชิก 3 คน ขึ้นไป ไม่ได้มีส่วนร่วม

เพลง เพลงคืบรอบกองไฟ

ทำนองเพลง กินอะไรถึงสวย

เราร้องเรารำทำท่าชมฟ้าชมดาว
เราร้องเรารำทำท่าดูดาราราปร่างพราว
มาเถิดมาร้องเพลงกัน ฉันทะเธอ ะเร่ขึ้นชื่นใจ
มาเถิดมาร้องเพลงกัน ฉันทะเธอ ะเร่เร่ฤทัย
เวลาของเรายังมีคืนนี้แสงไฟ
สว่างพร่างพราวไปไกลร่ำรอบกองไฟครั้นแควง

เพลงประกอบชุมนุมรอบกองไฟ

1. เพลงสดุดีจอมราชา

ถวายบังคมจอมราชา	พระบุญญาเกริกฟ้าไกล
ธ ทรงเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร	ศูนย์รวมใจชาวไทยสมัครสมาน
ถวายพระพร องค์ราชินี	คู่บารมี องค์ราชัน
ขอพระองค์ทรงเกษมสำราญ	งามตระการเคียงชาติไทย
อ่อนไ้อจากฟ้าเรื่องรอง	แสงทองส่องมาไพร่ฟ้าต่างสดไส
มหาราช ราชนี มิ่งขวัญปวงชนชาวไทย	เทิดให้พระภูวไนย ถวายใจสดุดี

ผู้แต่งเนื้อร้อง วิเชียร ตันติพิมลพันธ์
ทำนอง วิรัช อยู่ถาวร ศิลปินแห่งชาติ
เรียบเรียงเสียงประสาน วิรัช อยู่ถาวร ศิลปินแห่งชาติ

2. เพลงสยามานุสติ

หากสยามยังอยู่ยั้ง	ยืนยง
เราก็เหมือนอยู่คง	ชีพด้วย
หากสยามพินาศลง	ไทยอยู่ได้ฤา
เราก็เหมือนมอดม้วย	หมดสิ้นสกุลไทย
ใครรานใครรุกตัว	แดนไทย
ไทยรบจนสุดใจ	ชาติดิน
เสียเนื้อเลือดหลังไหล	ยอมสละ สิ้นแล
เสียชีพไปเสียสิ้น	ชื่อก้องเกียรติงาม

3. เพลงวชิราวุธรำลึก

วชิราวุธพระมงกุฎเกล้าเจ้าประชา
ก่อกำเนิดลูกเสือมาข้าเสียมใส
พวกเราลูกเสือเชื้อชาติไทย
เทิดเกียรติพระองค์ไว้ด้วยภักดี
ลูกเสือระลึกรึกพระคุณเทิดบูชา
ปฎิญาณรักภักซ์ตรีย ชาติ ศาสน์ศรี
มาเกิดลูกเสือสร้างความดี
เพื่อศักดิ์ศรีลูกเสือไทยตั้งใจปอง

4. เพลงลูกเสือธีรราช

เหล่าลูกเสือของธีรราช
ทงองอาจสืบชาติเชื้อพงศ์พันธุ์
สมัครสมานโดยมีสามัคคีมั่น
พวกเราจะรักร่วมกันจะผูกสัมพันธ์ตลอดกาล
มีจรรยารักษาชื่อ
สร้างเกียรติระบือเลื่องลือต่อไปช้านาน
รำเรงแจ่มใสใฝ่ใจรักให้ยืนนาน
พวกเราล้วนชื่นบานเพราะกิจการลูกเสือไทย

5. เพลงเทิดเกล้า ร.6

พอฤกษ์งามยามได้เวลา เขียวเทพบนฟ้าทุกทิศลงมาร่วมเป็นพยาน ในคืนกองไฟที่เทิดทูนไว้ด้วย
องค์ประธาน สถิตยสถานพระวิญญาน ร.6 ของไทย นำกิจการยืนนานสุขสันต์ เคียงคู่สวรรคเหมือนเปลวพริ้วควันฟุ้ง
ฟูกองไฟ มวลมารผจญขอให้ผ่านพ้นไปไกลแสนไกล ความชั่วทั้งหลายนั้นมอดไหม้ ไปชั่วนิรันดร์ ***พระบารมีโปรดจง
มาคุ้มชีวิตให้ลูกเสือทุกท่าน ร่วมรักสมัครสมานเกษมสำราญไปทั่วธานี คราวอบรมชมชื่นดวงใจ ยามจากกันไกลทุกคน
อาลัยซึ่งในไมตรี ยังจำกองไฟ ลูกโซติช่วงไว้ได้ทุกนาทิต เป็นภาพสักขีฝังฤติไปชั่วนิรันดร์

6. เพลงกลองยาวรอบกองไฟ

กลองยาวเร้าหทัยเสียงดังไกลกู่ร้องก้องดัง (ซ้ำ) ยิ่งฟัง ยิ่งฟังพินิจยิ่งคร่ำครวญหา ฉิ่งฉับกรับฆ้องเสียงร้อง
เชิญชวน ให้มาร่วมขบวน (ลา ลา) ให้มาร่วมขบวนแห่พวงมาลัยลูกเสือมา (โห้... ฮิ้ว) ขบวนรำไปแห่รอบกองไฟ
ให้สนุกเฮฮา (ซ้ำ) จำไว้นะเวียนขวาตามเข็มนาฬิกาหมุนไป เวียนทักษิณาวรรตประเพณีโบราณท่านว่าไว้ เป็นมิ่งมงคล
ของชาวไทย ลา ๆ เป็นมิ่งมงคลของชาวไทย แห่พวงมาลัยลูกเสือมา (โห้...ฮิ้ว) ประธานท่านนั่งรอดีใจจริงหนอที่ท่าน
ให้เกียรติมา (ซ้ำ) พวกเราถ้วนหน้ารีบเดินทางมาอย่ารีรอ รีบนำพวงมาลัยส่งให้ประธานท่านสวมคอ อีกทั้งพุ่มสลาก
หนอ ลา ลา ๆ อีกทั้งพุ่มสลากหนอ เพื่อขอประธานท่านจับเสียงทนาย (โห้...ฮิ้ว)

7. เพลงมาลัยขาค่าย

กลองยาวเร้าหทัย แห่งพวงมาลัยให้สุขสำราญ(ซ้ำ)
เราหมู่บริการสนุกสนานหนักหนามาเถิดพี่น้องมาร่วมกันร้องบรรเลง
จะสดใสครั้นเครง (ลา.....)
ต้องโห่กันเองสักสามลา ลา...
แห่เอ๋ยแห่ไป แห่รอบกองไฟวนขวามือเรา (ซ้ำ)
เถิดเทิงกลองยาวสนุกเกรียวกราว
หนักหนา หากมั่นบังเอิญมาลัยได้เดินผ่านใคร
โห่สักครั้งหน้อยเป็นไร (ลา.....)
เพื่อเป็นแรงใจคนแห่มา (ลา.....)
มาลัยพวงงามเราพยายามทำกัน (ซ้ำ)
เตรียมมาให้ท่านผู้เป็นประธานนั้นหนา
หากไม่ถูกใจ ต้องขอร้องยืมณี สุดฝีมือแค่นี้ (ลา.....)
อยากทำให้ดีไม่มีเวลา ลา.....
แห่เอ๋ยมาลัยแห่รอบกองไฟ 3 รอบพอดี (ซ้ำ)
คนไหนที่มีพวงมาลัยให้มาอีกพุ่ม
ดอกไม้ที่ใช้บรรยายรายการ ส่งมอบให้ประธาน (ลา....)
จะได้เริ่มงานเฮฮา ลา.....

8. เพลงรักชาติบ้านเมือง (สร้อยเพลง)

ใครมาเป็นเจ้า เข้าครอง คงจะต้อง บังคับ ชับไส
เคี้ยวเช็ญเย็นคำ กรำไป ตามวิสัย เขิงเข่น ผู้เป็นนาย
เขาจะเห็น แก่หน้า ค่าซื้อ จะนับถือ พงศ์พันธ์ นั้นอย่าหมาย
ไหนจะต้อง เหนื่อยยาก ลำบากกาย ไหนจะอายุ ทั่วทั้งโลก

9. เพลงสามัคคีชุมนุม

พวกเราเหล่ามาชุมนุม	ต่างภูมิใจรักสมัครสมาน
ล้วนมิตรจิตซึ้นบาน	สราญเรืองอยู่ทุกผู้ทุกนาม
(สร้อย) อันความกลมเกลียว	กันเป็นใจเดียวประเสริฐศรี
ทุกสิ่งประสงค์จงใจ	จักเสร็จสมได้ด้วยสามัคคี (สร้อย)
กิจใด ๖ ประสงค์มี	ร่วมใจรักดีแต่พระจอมสยาม
พร้อมพริบดังมือเดียวยาม	ยากเย็นเห็นง่าย บ่หน่าย บ่วาง (สร้อย)
ที่หนักก็จักเบาคลาย	ที่อันตรายจัดขัดขวาง
ฉลองพระ เดชบ่จาง	กตเวทิตุณพระกรุณา (สร้อย)
สามัคคีนี้แหละล้ำเลิศ	จักชูชาติเขตพระศาสนา
สยามรัฐจักวัฒนา ปรากฏ	เกียรติพึงเฟื่องกระเดื่องแดนดิน (สร้อย)

บทเรียนที่ 8

ชื่อวิชา การจัดทำโครงการ (กิจกรรมต้านภัยยาเสพติด)

เวลา 120 นาที

ขอบข่ายรายวิชา

1. ความหมายและองค์ประกอบของโครงการ/โครงการงาน
2. การวางแผนจัดทำโครงการ/โครงการงาน
3. ขั้นตอนการจัดทำโครงการ/โครงการงาน

จุดหมาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและนำไปใช้ในการฝึกอบรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ในการจัดทำโครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

1. บอกความหมาย และองค์ประกอบของโครงการได้
2. เขียนโครงการเกี่ยวกับการต้านภัยยาเสพติดได้
3. นำทักษะในการจัดทำโครงการไปใช้ในการฝึกอบรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติดได้

วิธีสอน/กิจกรรม

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยนำเสนอตัวอย่างกิจกรรมต้านภัยยาเสพติดด้วยสื่อ เช่น วิดีทัศน์ เกม เพลง แผ่นพับ ฯลฯ (15 นาที)
2. ให้ความรู้เรื่องการวางแผนจัดทำโครงการและกิจกรรมต้านภัยยาเสพติด โดยใช้ PowerPoint และใบความรู้ที่ 7 เรื่อง การเขียนโครงการต้านภัยยาเสพติด (30 นาที)
3. มอบหมายให้กลุ่มได้ฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (30 นาที)
4. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอโครงการ (30 นาที)
5. สรุปและประเมินผล (15 นาที)

สื่อการสอน

1. วิดีทัศน์ตัวอย่างกิจกรรมต้านภัยยาเสพติด เช่น ภาพยนตร์สั้นต้านภัยยาเสพติด
2. PowerPoint ความรู้เรื่องการจัดทำโครงการ / ต้านภัยยาเสพติด ฯลฯ
3. ใบความรู้ที่ 7 เรื่องการเขียนโครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
4. กระดาษ บรูฟ, Flipchart, Flipboard
5. ปากกาเคมี

การวัดและประเมินผล

๑. วิธีการวัดผล
 - ประเมินชิ้นงาน (โครงการ)
 - ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
2. เครื่องมือวัดผล
 - แบบประเมินชิ้นงาน (โครงการ)
 - แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
3. เกณฑ์การประเมินผล : มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลทาง Internet
2. ตัวอย่างการเขียนโครงการ
3. แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

เนื้อหาวิชา

ใบความรู้ที่ 7 เรื่องการจัดทำโครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ข้อเสนอแนะ

ในการจัดทำโครงการควรมีกิจกรรมอย่างน้อย 3 กิจกรรมที่ส่งผลต่อตนเอง เพื่อน/สถานศึกษา และครอบครัว/ชุมชน

ใบความรู้ที่ 8/1

เรื่อง การจัดทำโครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

แนวทางการแก้ปัญหาเสพติดมีหลายรูปแบบ การดำเนินการให้เกิดความชัดเจน ระบุปัญหาหรือสาเหตุ ความต้องการจำเป็นรวมทั้งแนวทางการแก้ปัญหา การระดมทรัพยากร การกำหนดกิจกรรม เพื่อการบรรลุเป้าหมาย และการประเมินผลการดำเนินการที่ชัดเจน สามารถทำให้เกิดเป็นรูปธรรมได้ด้วยการเขียนโครงการเพื่อต่อต้าน ยาเสพติด ซึ่งมีแนวทางการเขียนโครงการดังนี้

1. **โครงการ** คือ งานหรือกิจกรรมที่ระบุรายละเอียดต่างๆ เพื่อที่จะนำไปปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ในแผน บางครั้งวัตถุประสงค์หนึ่งๆ อาจจำเป็นต้องมีหลายโครงการก็ได้ แต่โครงการหนึ่ง ๆ นั้น จะต้องมีส่วนประกอบที่ระบุรายละเอียดอย่างชัดเจนและมีความแน่นอน ดังนี้

- (1) ชื่อโครงการ
- (2) หลักการและเหตุผล
- (3) วัตถุประสงค์
- (4) เป้าหมาย
- (5) วิธีดำเนินงาน
- (6) ระยะเวลา
- (7) สถานที่
- (8) งบประมาณ
- (9) ผู้รับผิดชอบ
- (10) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (11) การประเมินผล
- (12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

2. แนวทางในการเขียนโครงการ

- (1) **ชื่อโครงการ** เป็นการกำหนดชื่อโครงการให้เฉพาะเจาะจงในเรื่องที่จะทำ
- (2) **หลักการและเหตุผล** ควรระบุหลักการอย่างกว้าง ๆ ว่ามีความจำเป็นและมีความเหมาะสมอย่างไร จะให้ประโยชน์อย่างไร
- (3) **วัตถุประสงค์** คือ สิ่งที่คุณทำโครงการต้องการจะได้รับและผลต่อเนื่องของโครงการนั้น
- (4) **เป้าหมาย** คือ การระบุชนิด คุณภาพ และขอบข่ายงานที่จะทำ
- (5) **วิธีดำเนินงาน** เป็นการบอกรายละเอียดของการดำเนินงาน หรือวิธีดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เริ่มตั้งแต่การเตรียมงาน การศึกษาและสำรวจข้อเท็จจริงต่าง ๆ การเสนอขออนุมัติโครงการ การเริ่มงาน การปฏิบัติงานจนถึงการประเมินผลโครงการ

- (6) ระยะเวลา เป็นการกำหนดวันเริ่มโครงการ วันสิ้นสุดโครงการ หรือช่วงเวลาที่ดำเนินการ
- (7) สถานที่ การระบุสถานที่ หรือบริเวณที่จะทำโครงการ
- (8) งบประมาณ แยกงบประมาณรายรับรายจ่ายทั้งหมดไว้ให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จะทำได้
- (9) ผู้รับผิดชอบ ให้ระบุชื่อผู้ทำให้ชัดเจนว่าใครหรือหน่วยงานใดที่รับผิดชอบโครงการนั้น ๆ
- (10) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ หน่วยหลักที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้การดำเนินงานตามโครงการ
- (11) การประเมินผล การบอกแนวทางในการประเมินผลว่าจะทำอะไรและทำในช่วงเวลาใด
- (12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ การระบุผลของโครงการที่คาดว่าจะเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

สำเร็จลุล่วง

ใบความรู้ที่ 8/2 เรื่องโครงการ

โครงการ (Project Approach) คือ กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าและฝึกปฏิบัติ ด้วยตนเองตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือกระบวนการอื่น ๆ ไปใช้ในการศึกษาหาคำตอบ โดยมีครูผู้สอนคอยกระตุ้นแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่การเลือกหัวข้อที่จะศึกษา ค้นคว้า ดำเนินงานตามแผน กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและการนำเสนอผลงาน ซึ่งอาจทำเป็นบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

โครงการ คือ การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลายๆสิ่งที่ยากู้คำตอบให้ลึกซึ้งหรือเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ให้มากขึ้น โดยใช้กระบวนการ วิธีการที่ศึกษาอย่างมีระบบ เป็นขั้นตอน มีการวางแผนในการศึกษาอย่างละเอียด ปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ จนได้ข้อสรุปหรือผลสรุปที่เป็นคำตอบในเรื่องนั้นๆ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. **โครงการตามสาระการเรียนรู้** เป็นการใช้บูรณาการร่วมกับการเรียนรู้ ทักษะและเป็นพื้นฐานในการกำหนดโครงการและปฏิบัติ

2. **โครงการตามความสนใจ** เป็นโครงการที่ผู้เรียนกำหนดขั้นตอน ความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยใช้ทักษะความรู้ จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มาบูรณาการเป็นโครงการและปฏิบัติสามารถแบ่งได้ 4 รูปแบบตามวัตถุประสงค์

1. **โครงการที่เป็นการสำรวจ รวบรวมข้อมูล**

2. **โครงการที่เป็นการศึกษาค้นคว้า ทดลอง**

3. **โครงการที่เป็นการศึกษาทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนาผลงาน**

4. **โครงการที่เป็นการสร้างประดิษฐ์ คิดค้น**

1. **โครงการที่เป็นการสำรวจ รวบรวมข้อมูล** เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ในการรวบรวมข้อมูล เรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำข้อมูลนั้นมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ในรูปแบบที่เหมาะสม ข้อมูลที่ได้จะนำไปปรับปรุงพัฒนาผลงาน ส่งเสริมผลผลิตให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ข้อมูลดังกล่าว อาจมีผู้จัดทำขึ้นแล้ว แต่มีการเปลี่ยนแปลง จึงต้องมีการจัดทำใหม่ เพื่อให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้ศึกษาโครงการ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก เช่น

* การสำรวจแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

* การสำรวจงานบริการและสถานประกอบการในท้องถิ่น

2. **โครงการที่เป็นการศึกษาค้นคว้า ทดลอง** เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ โดยศึกษาหลักการและออกแบบการค้นคว้า ในรูปแบบการทดลองเพื่อยืนยันหลักการ ทฤษฎี เพื่อศึกษาหาแนวทางในการเพิ่มคุณค่า และการใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น เช่น

* การปลูกพืชโดยไม่ใช้สารเคมี

* การทำขนมอบชนิดต่าง ๆ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น

* การควบคุมการเจริญเติบโตของต้นไม้ประเภทเถา

* การศึกษาสูตรเครื่องดื่มที่ผลิตจากธัญพืช

3. โครงการงานที่เป็นการศึกษาทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดใหม่ๆ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอความรู้ หรือหลักการใหม่ ๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ยังไม่มีใครเคยคิด หรือคิดขัดแย้ง หรือขยายจากของเดิมที่มีอยู่จากเนื้อหาวิชาการ หลักการ ทฤษฎีต่าง ๆ นำมาปรับปรุง พัฒนา ให้สอดคล้องมีความชัดเจน มีผลงานที่เป็นรูปธรรม ซึ่งต้องผ่านการพิสูจน์อย่างมีหลักการและเชื่อถือได้ เช่น

- * การใช้สมุนไพรมในการปราบศัตรูพืช
- * การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการถนอมอาหาร และปรุงอาหาร
- * เกษตรแบบผสมผสาน
- * เทคนิคการแก้โจทย์ปัญหา

4. โครงการงานที่เป็นการสร้างประดิษฐ์ คิดค้น เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ คือ การนำความรู้ทฤษฎี หลักการ มาประยุกต์ใช้ โดยประดิษฐ์เป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่าง ๆ หรืออาจเป็นการสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ หรือปรับปรุงของเดิมให้ดีขึ้นใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น เช่น

- * การประดิษฐ์เครื่องควบคุมการรดน้ำ
- * การประดิษฐ์เครื่องรับวิทยุ
- * การประดิษฐ์ของชำร่วย
- * การออกแบบเสื้อผ้า

ส่วนประกอบของการเขียนโครงการ

1. ชื่อโครงการ
2. ชื่อผู้จัดทำโครงการ/โรงเรียน/วันเดือนปีที่จัดทำ
3. ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
4. บทคัดย่อ บอกเค้าโครงย่อ ๆ ประกอบด้วย เรื่อง....วัตถุประสงค์.....วิธีการศึกษาและสรุปผล
5. กิตติกรรมประกาศ (แสดงความขอบคุณ บุคคล หรือหน่วยงานที่มีส่วนในการให้ความช่วยเหลือในดำเนินโครงการ)
6. ที่มาและความสำคัญของโครงการ
7. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า
8. สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า (ถ้ามี)
9. วิธีดำเนินการ
10. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า
11. อภิปรายผล/ประโยชน์/ข้อเสนอแนะ
12. เอกสารอ้างอิง

ตัวอย่างการเขียนโครงการ

1. ชื่อโครงการ ประกวดภาพยนตร์สั้นต้านภัยยาเสพติด

2. หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญซึ่งมีผลกระทบและเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ รัฐบาลได้กำหนดให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติและกำหนดยุทธศาสตร์พลังแผ่นดิน เอาชนะยาเสพติดเพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยึดเป็นหลักในการขับเคลื่อนงานยาเสพติด เด็กและเยาวชนเป็นหมายของขบวนการยาเสพติด เนื่องจากเป็นวัยที่เื้อต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งปัจจัยจากตนเอง คือ เป็นวัยที่ต้องการเรียนรู้ อยากรอง ต้องการเรียกร้องความสนใจ ต้องการค้นหา สร้างตัวตน สร้างการยอมรับ มีแรงผลักดันทางอารมณ์สูง กล้าเสี่ยง กล้าทำสิ่งท้าทาย นอกจากนี้ นักค้ายาเสพติดต่างมองว่า เยาวชนส่วนใหญ่มีเงิน จึงมีความมั่นใจว่าการค้ายาเสพติดกับเยาวชนนั้น จะทำให้มีลูกค้าอยู่เสมอ จากสถิติค้ายาเสพติดพบว่า เด็กและเยาวชนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเริ่มมีอายุน้อยลง การแก้ไขปัญหามารยาทการแพร่ระบาดของสิ่งเสพติด จะต้องดำเนินการการสอนหรือฝึกให้เด็กมีภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจและสามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

กองลูกเสือต้านภัยยาเสพติดโรงเรียนสีขาววิทยาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการประกวดภาพยนตร์สั้นหัวข้อ “ยาเสพติด อย่ายึดครอง” ในการส่งเสริม ป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชน เพื่อจะสามารรถร่วมมือกันปกป้องเด็กและเยาวชนจากปัญหายาเสพติดโดยเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอแนวคิดผ่านทางสื่อภาพยนตร์สั้น

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของลูกเสือในการระดมความคิดเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยดำเนินงานตามแนวทางแผนยุทธศาสตร์ของไทย และข้อเสนอแนะการดำเนินการของสหประชาชาติ

3.2 เพื่อส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นในเรื่องของยาเสพติดและเปิดโอกาสให้เยาวชนมีพื้นที่ในการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

3.3 เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดและมีความกระตือรือร้น ที่จะมีส่วนร่วมด้วยจิตสำนึกเพื่อสังคม

3.4 เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ด้านการแก้ไขและป้องกันปัญหายาเสพติดผ่านเยาวชนไปสู่กลุ่มเพื่อน ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนของตน

4. เป้าหมาย ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.1 เชิงปริมาณ มีภาพยนตร์สั้นต้านภัยยาเสพติดเพื่อใช้เผยแพร่จำนวนจำนวน 5 เรื่อง

4.2 เชิงคุณภาพ ลูกเสือได้รู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับภัยยาเสพติด โทษของการติดสิ่งเสพติด รวมถึงวิธีการแนวทางป้องกันและหลีกเลี่ยงยาเสพติด

5. วิธีดำเนินงาน

- 5.1 จัดทำโครงการนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับการสนับสนุน
- 5.2 ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมตามโครงการ
- 5.3 ดำเนินการประกวดภาพยนตร์สั้น
- 5.4 ประกาศผลการประกวดภาพยนตร์สั้น
- 5.5 เผยแพร่ภาพยนตร์สั้นที่ชนะการประกวด

6. สถานที่

โครงการประกวดภาพยนตร์สั้นต้านภัยยาเสพติด โรงเรียนสีขาววิทยา

7. ระยะเวลา

ระหว่างเดือนพฤษภาคม - เดือนตุลาคม 2563

8. งบประมาณ

งบบริจาค จำนวน 20,000 บาท

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นายบริสุทธิ์ ปลอดภัย ครู ชำนาญการ โรงเรียนสีขาววิทยา

10. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- 10.1 สถานศึกษา
- 10.2 องค์กรเอกชน
- 10.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 10.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

11. การติดตาม ประเมินผล

การตอบแบบสอบถามออนไลน์จากผู้ชมภาพยนตร์สั้น

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 12.1 เยาวชนมีภูมิคุ้มกันยาเสพติดและได้รับรู้รับทราบถึงปัญหาและพิษภัยของยาเสพติด
- 12.2 มีเครือข่ายนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขต่อต้านยาเสพติด
- 12.3 ลดการขยายตัวของปัญหา ยาเสพติดและลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา

แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

1. ชื่อโครงการ/กิจกรรม

.....

2. หลักการและเหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. วัตถุประสงค์

3.1

3.2

3.3

4. เป้าหมาย

4.1 เឹងปริมาณ.....

4.2 เียงคุณภาพ.....

5. วิธีดำเนินงาน

5.1

5.2

5.3

6. สถานที่

.....

.....

7. ระยะเวลา

.....

8. งบประมาณ

.....
.....

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

.....
.....

10. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

.....
.....

11. การประเมินผล

11.1
11.2

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12.1
12.2
12.3

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(.....)

ลงชื่อ.....ที่ปรึกษาโครงการ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(.....)

แบบประเมินการปฏิบัติงานกิจกรรมกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	การมีส่วนร่วมของสมาชิก				
2	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
3	การวางแผนการปฏิบัติงาน				
4	วิธีการนำเสนอ				
5	เสร็จทันเวลา				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผล

รายการที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ/คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การมีส่วนร่วมของสมาชิก	สมาชิกมีส่วนร่วมร้อยละ 81 - 100	สมาชิกมีส่วนร่วมร้อยละ 71 - 80	สมาชิกมีส่วนร่วมร้อยละ 61 - 70	สมาชิกมีส่วนร่วมต่ำกว่าร้อยละ 60
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	1. โหมไม่ซ้ำใคร 2. มีประโยชน์ 3. ประยุกต์เป็นรูปแบบใหม่ 4. ปฏิบัติได้จริง	ปฏิบัติได้ 3 ข้อ ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 2 ข้อ ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 1 ข้อ ใน 4 ข้อ
3. การวางแผนการปฏิบัติงาน	1. คัดเลือกและเตรียมข้อมูลได้เหมาะสม 2. มีการวางแผนการทำงาน 3. มีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมสำหรับการทำงาน 4. ปฏิบัติตามแผนและพัฒนาชิ้นงาน	ปฏิบัติได้ 3 ข้อ ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 2 ข้อ ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 1 ข้อ ใน 4 ข้อ
4. วิธีการนำเสนอ	1. นำเสนอน่าสนใจ 2. เสียงดังฟังชัดเจน 3. วาจาสุภาพ 4. ตามกำหนดเวลา	ปฏิบัติได้ 3 ข้อ ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 2 ข้อ ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 1 ข้อ ใน 4 ข้อ
5. เวลา	เสร็จก่อนกำหนดงานมีคุณภาพ	เสร็จตามกำหนดงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนดงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนดงานไม่มีคุณภาพ

แบบประเมินผลงานของกลุ่ม
กลุ่มที่

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	ผลงานเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนด				
2	ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
3	เนื้อหาสาระของผลงานมีความสมบูรณ์				
4	ปฏิบัติได้จริง				
5	ครบตามองค์ประกอบ				
รวม					
รวมทั้งสิ้น (ดีมาก+ดี + พอใช้ + ปรับปรุง)					

ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ/คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกข้อ/ทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่/เกือบทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางข้อ/บางประเด็นสมบูรณ์	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่และเป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่แต่ยังไม่เป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการแต่ยังไม่มีแนวคิดแปลกใหม่	ผลงานมีข้อบกพร่องและไม่มีแนวคิดแปลกใหม่
3. เนื้อหาสาระของผลงานมีความสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานครบถ้วนทุกประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
4. ปฏิบัติได้จริง	1. ปฏิบัติได้จริง 2. มีประโยชน์ 3. มีความคุ้มค่า 4. มีประสิทธิภาพ	ปฏิบัติได้ 3 ข้อ	ปฏิบัติได้ 2 ข้อ	ปฏิบัติได้ 1 ข้อ
5. โครงการครบตามองค์ประกอบ	มีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์	องค์ประกอบไม่ครบถึง 1 รายการ	องค์ประกอบไม่ครบถึง 2 รายการ	องค์ประกอบไม่ครบถึง 3 รายการ

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20	ดีมาก
10 - 14	ดี
5 - 9	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

บทเรียนที่ 9

ชื่อวิชา การฝึกผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

เวลา 60 นาที

ขอบข่ายรายวิชา

1. การฝึกอบรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
2. การจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
3. มอบหมายภารกิจลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
4. การขอรับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

จุดหมาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับภารกิจผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

1. อธิบายขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติดได้
2. จัดการฝึกอบรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติดได้
3. ระบุภารกิจลูกเสือต้านภัยยาเสพติดได้
4. ดำเนินการขอรับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติดได้

วิธีสอน/กิจกรรม

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยนำเสนอตัวอย่างหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ (10 นาที)
2. ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการฝึกอบรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด การจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ภารกิจลูกเสือต้านภัยยาเสพติด การขอรับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (30 นาที)
3. ตัวแทนผู้เข้ารับการฝึกอบรม นำเสนอภารกิจลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (10 นาที)
4. สรุปและประเมินผล (10 นาที)

สื่อการสอน

1. วิดีทัศน์ตัวอย่างกิจกรรมหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
2. PowerPoint ความรู้เรื่องการฝึกอบรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด การจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ภารกิจลูกเสือต้านภัยยาเสพติด การขอรับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
3. ใบความรู้ที่ 8 การจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด การขอรับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
4. คู่มือการฝึกอบรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล
 - สังเกตพฤติกรรม
2. เครื่องมือวัดผล
 - แบบสังเกตพฤติกรรม
3. เกณฑ์การประเมินผล : มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลทาง Internet
2. คู่มือการฝึกอบรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

เนื้อหาวิชา

ใบความรู้ที่ 8 เรื่องภารกิจผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ข้อเสนอแนะ

ควรสุ่มตัวแทนผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำเสนอภารกิจลูกเสือต้านภัยยาเสพติดอย่างน้อย 2 - 3 คน

แบบสังเกตพฤติกรรม

ข้อ	รายการสังเกต	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	การมีส่วนร่วมของสมาชิก				
2	ความสนใจของสมาชิก				
3	การนำเสนอภารกิจผู้กำกับลูกเสือ				
4	การอภิปรายซักถาม				
รวม					
รวมทั้งสิ้น (ดีมาก + ดี + พอใช้ + ปรับปรุง)					

ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมิน

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ/คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การมีส่วนร่วมของสมาชิก	สมาชิกมีส่วนร่วม ร้อยละ 81 - 100	สมาชิกมีส่วนร่วม ร้อยละ 71 - 80	สมาชิกมีส่วนร่วม ร้อยละ 61 - 70	สมาชิกมีส่วนร่วม ต่ำกว่าร้อยละ 60
2. ความสนใจของสมาชิก	สมาชิกให้ความสนใจ ร้อยละ 81 - 100	สมาชิกให้ความสนใจ ร้อยละ 71 - 80	สมาชิกให้ความสนใจ ร้อยละ 61 - 70	สมาชิกให้ความสนใจ ต่ำกว่าร้อยละ 60
3. การนำเสนอภารกิจผู้กำกับลูกเสือ	นำเสนอภารกิจของผู้กำกับลูกเสือ ต้านภัยยาเสพติด ได้ถูกต้องครบถ้วน	นำเสนอภารกิจของผู้กำกับลูกเสือ ต้านภัยยาเสพติด ได้ 3 หัวข้อ	นำเสนอภารกิจของผู้กำกับลูกเสือ ต้านภัยยาเสพติด ได้ 2 หัวข้อ	นำเสนอภารกิจของผู้กำกับลูกเสือ ต้านภัยยาเสพติด ได้ 1 หัวข้อ
4. การอภิปรายซักถาม	มีการอภิปรายซักถามอย่างหลากหลาย และตรงประเด็น	มีการอภิปรายซักถามอย่างไม่หลากหลาย ตรงประเด็น	มีการอภิปรายซักถามอย่างหลากหลาย ไม่ตรงประเด็น	มีการอภิปรายซักถามไม่หลากหลาย ไม่ตรงประเด็น

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 16	ดีมาก
7 - 11	ดี
4 - 6	พอใช้
ต่ำกว่า 4	ปรับปรุง

ใบความรู้ที่ 9 เรื่อง ภารกิจผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

แนวทางการจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา

การจัดตั้งกองลูกเสือ - เนตรนารีในสถานศึกษา

การจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีในสถานศึกษา ตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด ควรดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษ พ.ศ. 2509 ผู้บริหารโรงเรียนและผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือ ควรสำรวจข้อมูลลูกเสือ - เนตรนารีและดำเนินการดังนี้

1. รับสมัครนักเรียนและรวบรวมจำนวนลูกเสือ - เนตรนารี แต่ละประเภทแล้วเขียนใบสมัครเข้าเป็นลูกเสือ (ใช้แบบ ลส. 3) ดังนี้

1.1 ลูกเสือสำรอง หมายถึง นักเรียนชายที่เรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ให้มีจำนวน 2 - 6 หมู่ หมู่ละ 4 - 6 คน รวมทั้งนายหมู่และรองนายหมู่ด้วย (ข้อบังคับฯ พ.ศ. 2509 ข้อ 72) กองลูกเสือสำรอง มีลูกเสือตั้งแต่ 8 - 36 คน (ข้อบังคับฯ พ.ศ. 2508 ข้อ 6)

1.2 เนตรนารีสำรอง หมายถึง นักเรียนหญิงที่เรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ให้มีจำนวน 2 - 6 หมู่ หมู่ละ 4 - 6 คน รวมทั้งนายหมู่และรองนายหมู่ด้วย (ข้อบังคับฯ พ.ศ. 2509 ข้อ 72) กองเนตรนารีสำรอง มีเนตรนารีตั้งแต่ 8 - 36 คน

1.3 ลูกเสือสามัญ หมายถึง นักเรียนชาย ที่เรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ให้มีใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับช่วงชั้นที่ 2 คือ ป.4 - ป.6 จำนวน 2 - 6 หมู่ หมู่ละ 6 - 8 คน รวมทั้งนายหมู่และรองนายหมู่ด้วย (ข้อบังคับฯ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2525 ข้อ 84) กองลูกเสือสามัญ มีลูกเสือตั้งแต่ 12 - 48 คน (ข้อบังคับฯ พ.ศ. 2508 ข้อ 6)

1.4 เนตรนารีสามัญ (เดิมใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) คือ ป.5 - ป.6 ปัจจุบันใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับช่วงชั้นที่ 2 คือ ป.4 - ป.6) จำนวน 2 - 6 หมู่ หมู่ละ 6 - 8 คน รวมทั้งนายหมู่และรองนายหมู่ด้วย กองเนตรนารีสามัญ มีเนตรนารีตั้งแต่ 12 - 48 คน

1.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ระดับ ช่วงชั้นที่ 3 คือ ม.1 - ม.3 จำนวน 2-6 หมู่ หมู่ละ 4 - 8 คน รวมทั้งนายหมู่และรองนายหมู่ด้วย กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีลูกเสือตั้งแต่ 8 - 48 คน (ข้อบังคับฯ ฉบับที่ 14 พ.ศ. 2528)

1.6 เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ระดับช่วงชั้นที่ 3 คือ ม.1 - ม.3 จำนวน 2 - 6 หมู่ หมู่ละ 4 - 8 คน รวมทั้งนายหมู่และรองนายหมู่ด้วย กองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ มีเนตรนารีตั้งแต่ 8 - 48 คน

2. เริ่มทำการสอนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ตามหลักสูตรกำหนด (รายละเอียดในบทที่ 3)

3. มีผู้บังคับบัญชาที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือประเภทนั้น ๆ อย่างน้อยขั้นความรู้เบื้องต้น 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้กำกับ มีรองผู้กำกับอีก 1 คนขึ้นไปเป็นผู้ช่วย (วิธีปฏิบัติของสำนักงานฯ กลุ่มลูกเสือ 1 กลุ่ม มีกรรมการกลุ่มไม่เกิน 40 คน และ กองลูกเสือ 1 กอง มีรองผู้กำกับ ไม่เกิน 10 คน)

4. ดำเนินการขออนุญาตโดยกรอกแบบคำขอ ต่อไปนี้ แบบละ 3 ชุด
 - 4.1 ล.ส.1 ใบคำร้องขอตั้งกลุ่มลูกเสือหรือกองลูกเสือ
 - 4.2 ล.ส.2 ใบสมัครขอเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
 - 4.3 ทำหนังสือนำของผู้บังคับบัญชา/ผู้ขออนุญาต ส่งผ่านหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขออนุญาตต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งแล้วแต่กรณี ถึงเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือ ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด ส่งใบแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ลูกเสือ (ลส.13) ตำแหน่ง ผู้กำกับ หรือรองผู้กำกับมาให้โรงเรียน
5. เมื่อได้รับอนุมัติให้ตั้งกองได้แล้ว ให้ทำพิธีเข้าประจำกองและจัดกิจกรรม การเรียนการสอนตามปกติอย่างต่อเนื่อง (โรงเรียนจะได้รับ ลส.11 หรือ ลส.12 ให้ตั้งกลุ่ม หรือกองลูกเสือ จากสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด)

กำหนดเกณฑ์การตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา

1. สถานศึกษาต้องมีลูกเสือที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือต้านภัยยาเสพติด อย่างน้อย 2 หมู่ ๆ ละ 4 - 8 คน
2. การผ่านเกณฑ์ให้ได้รับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
 - 2.1 ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรลูกเสือต้านภัยยาเสพติด 3 วัน 2 คืน
 - 2.2 ต้องผ่านการทดสอบความรู้พื้นฐานเรื่องยาเสพติด จากคณะกรรมการ
 - 2.3 ต้องผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เรื่องยาเสพติด ร่วมกับสถานศึกษา ครอบครัว และชุมชน หรือมีส่วนร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ อย่างน้อย 3 กิจกรรม
 - 2.4 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือต้านภัยยาเสพติดรับรองผลการปฏิบัติงาน
3. ต้องมีผู้บังคับบัญชาลูกเสือหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในโรงเรียน อย่างน้อย 1 คน
4. ต้องมีความเลื่อมใสในบทบาทหน้าที่ของลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
5. เครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ต้องได้รับการรับรองจากสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

ประกาศโรงเรียน.....
ว่าด้วยการจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ ประกาศโรงเรียน.....ว่าด้วยการจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ”

ข้อ 2 อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 หมวด 3 มาตราที่ 43 การจัดหน่วยลูกเสือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่าง 9 หน่วยงานหลักกรมกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงยุติธรรม ลงวันที่ 22 มกราคม 2558 ประกอบกับการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ระหว่างวันที่ 1-3 เมษายน 2558 ณ โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด..... และการฝึกอบรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ระหว่างวันที่ ณ โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด..... ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ขึ้นในสถานศึกษา โดยมีธงประจำหน่วยและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารีเป็นสัญลักษณ์ประจำหน่วย ตามที่กำหนด

ข้อ 3 ให้มีหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ขึ้นในโรงเรียนที่มีลูกเสือ เนตรนารี และผู้บังคับบัญชาได้ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

ข้อ 4 เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือต้านภัยยาเสพติด มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 1.5 นิ้ว ยาว 2 นิ้ว พื้นสีน้ำเงิน ขอบสีเหลืองตรงกลางเป็นเครื่องหมายวงกลมสีแดง ล้อมรอบคำว่า “DRUGS” ซึ่งมีเครื่องหมายเส้นทแยงสีแดงทับและตราคณะลูกเสือแห่งชาติอยู่เหนือตัวอักษร ด้านล่างวงกลมปักตัวอักษรสีขาวคำว่า “ลูกเสือต้านภัยยาเสพติด” ประดับที่อกเสื้อด้านขวาเหนือกระเป๋าคือเป็นไปตามการรับรองของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

ข้อ 5 ให้หน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติดของโรงเรียน ดำเนินการ ดังนี้

- จัดตั้งทีมสายตรวจในโรงเรียน ประกอบด้วย ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด นักเรียนที่มีจิตอาสา ในการทำงานด้านการป้องกันเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในโรงเรียน

- ประชุมวางแผนการดำเนินงานของสายตรวจในโรงเรียน
- สำรวจพื้นที่เสี่ยงบริเวณโรงเรียนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนด (Zoning)
- จัดทีมสายตรวจประจำชุด (กำหนดช่วงเวลาออกตรวจ)
- จัดแบบฟอร์ม check list และติดตั้งกล่องแจ้งข่าวเพื่อเป็นการเฝ้าระวัง
- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนและยาเสพติด

ในสถานศึกษาที่ได้รับส่งให้แก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือและทีมผู้บริหารเพื่อแก้ปัญหาในโรงเรียน

- ประชาสัมพันธ์กิจกรรมร่วมรณรงค์ในวันสำคัญ ๆ ทางการลูกเสือและวันยาเสพติดโลก
- จัดกิจกรรมเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติด

อย่างต่อเนื่อง

- ตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงภายในโรงเรียนร่วมกับครู อาจารย์ ตำรวจ ประสานงานโรงเรียน ฯลฯ
 - รับแจ้งข้อมูลเบาะแสจากนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ฯลฯ
 - จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้กับเด็กนักเรียนในโรงเรียน
 - ขอความร่วมมือตำรวจประสานโรงเรียน สอดส่องดูแลร้านเกม แหล่งมั่วสุมรอบสถานศึกษา
- ข้อ 6 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม
- ข้อ 7 ให้ใช้ประกาศนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่เดือน..... พ. ศ.....

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

คำสั่งโรงเรียน.....
ที่...../.....
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่าง 9 หน่วยงานหลัก รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงยุติธรรม ลงวันที่ 22 มกราคม 2558 ประกอบกับการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ระหว่างวันที่ณ โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด..... และการฝึกอบรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ระหว่างวันที่ณ โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด..... จึงแต่งตั้งคณะกรรมการหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ขึ้นในสถานศึกษา ดังนี้

กรรมการที่ปรึกษา

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....
ผู้กำกับการสถานีตำรวจ.....

คณะกรรมการอำนวยการ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายกิจการนักเรียน	ประธาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายกิจการนักเรียน ทุกฝ่าย	รองประธาน
หัวหน้าระดับทุกชั้นปี	กรรมการ
ผู้ปกครองเครือข่าย	กรรมการ
หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนากิจกรรมผู้เรียน	กรรมการและเลขานุการ
หัวหน้างานลูกเสือ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
หัวหน้างานยุวกาชาด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
หัวหน้างานปกครอง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการหน่วยลูกเสือด้านภัยยาเสพติด

หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
หัวหน้างานลูกเสือ
หัวหน้าหมู่ลูกเสือทุกหมู่
รองหัวหน้าหมู่
หัวหน้าหมู่ลูกเสือ 1
รองหัวหน้าหมู่ 1

หัวหน้าหน่วย
รองหัวหน้าหน่วย
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการและเลขานุการ
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้มีหน้าที่ พิจารณาดำเนินการตามประกาศ

1.
2.
3.
4.
5.
6.

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่..... เดือน พ.ศ.

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

หมายเหตุ ประกาศและคำสั่ง โรงเรียนสามารถปรับ เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

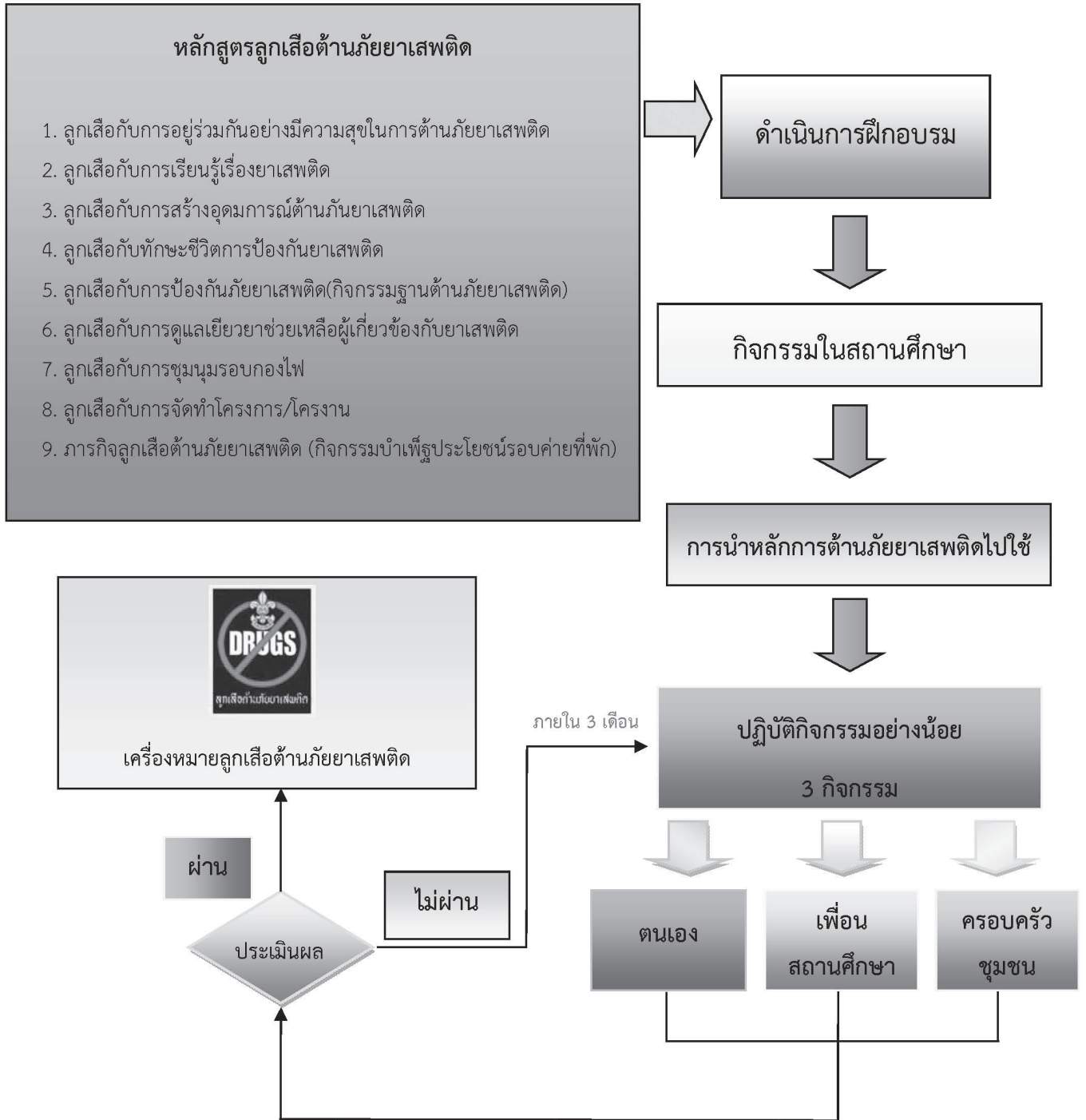

แนวทางการดำเนินโครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา

1. มีผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 คน (ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด)
2. มีลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือต้านภัยยาเสพติด) อย่างน้อย 2 หมู่ ๆ ละ 4 - 8 คน
3. การจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา
สถานศึกษาสามารถจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษาได้เมื่อมีองค์ประกอบครบตามข้อ 1 และ 2 โดย
 - (1) จัดทำประกาศโรงเรียนเพื่อจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (ตามร่างประกาศที่แนบ)
 - (2) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา (ตามร่างคำสั่งที่แนบ)
 - (3) จัดทำทำเนียบรายชื่อผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด และลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
 - (4) การรับธงลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ให้โรงเรียนจัดส่งประกาศโรงเรียนเพื่อจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา ทำเนียบรายชื่อผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติดและลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ตามข้อ 3 (1) (2) และ (3) ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา..... และจะมอบให้โรงเรียนโดยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา..... หรือผู้แทน (กำหนดการจะแจ้งอีกครั้ง)
4. ส่งเสริมสนับสนุนลูกเสือต้านภัยยาเสพติดทำความดีในการปฏิบัติหน้าที่เฝ้าระวังและป้องกันยาเสพติด
 - (1) ปฏิบัติหน้าที่เป็น “สายตรวจ” ภายในโรงเรียน ตรวจตราตระเวนเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงในและรอบสถานศึกษา
 - (2) สอดส่องดูแลพฤติกรรมเสี่ยงของเพื่อนนักเรียน
 - (3) แจ้งข้อมูลเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติด
 - (4) ร่วมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
 - (5) ร่วมจัดกิจกรรมสร้างสรรค์
5. การขอรับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือต้านภัยยาเสพติดให้กับลูกเสือฯ ที่ปฏิบัติหน้าที่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด (ทำกิจกรรมอย่างน้อย 3 กิจกรรม ภายใน 3 เดือน หลังจากผ่านการฝึกอบรม) โดยการบันทึกความดีที่ได้ปฏิบัติตามแบบที่กำหนดและรวบรวมสมุดบันทึกความดีของลูกเสือฯ ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

การดำเนินงานเพื่อขอรับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

แผนภูมิการดำเนินงานเพื่อขอรับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

บทเรียนที่ 10

ชื่อวิชา คำปณิธานผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

เวลา 60 นาที

ขอบข่ายรายวิชา

การกล่าวคำปณิธานเพื่อให้คำมั่นสัญญา

จุดหมาย รูปแบบ ขั้นตอน วิธีการกล่าวคำปณิธานเพื่อให้คำมั่นสัญญา

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

1. อธิบายความหมายของคำปณิธานผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติดได้
2. จัดกิจกรรมการให้คำปณิธานผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติดได้

วิธีสอน/กิจกรรม

ตามขั้นตอนที่ระบุในคู่มือการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

สื่อการสอน

1. แผนผังรูปแบบการจัดสถานที่
2. เพลงพระราชนิพนธ์ความฝันอันสูงสุด
3. ใบให้คำปณิธานผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
4. พานสำหรับวางคำปณิธานผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (กลุ่มละ 1 พาน)
5. ชองสำหรับใส่คำปณิธานผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (กลุ่มละ 1 ชอง)

การประเมินผล

1. วิธีการวัดผล
 - สังเกตพฤติกรรม
2. เครื่องมือวัดผล
 - แบบสังเกตพฤติกรรม
3. เกณฑ์การประเมินผล : มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลทาง Internet
2. คู่มือการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ใบให้คำปรึกษา

คำปรึกษา

ผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ข้าพเจ้า ผู้เข้ารับการศึกษา
ผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด รุ่นที่ /..... ขอให้คำปรึกษาต่อหน้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย และพระบรมรูป
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่า

- ข้อ 1 ข้าพเจ้าจะยึดมั่นและปฏิบัติตามคำปฏิญาณของลูกเสือ
- ข้อ 2 ข้าพเจ้าจะประพฤติ ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ให้กับลูกเสือ และชุมชน
- ข้อ 3 ข้าพเจ้าจะตั้งใจฝึกอบรมลูกเสือให้เป็นพลเมืองดี ห่างไกลยาเสพติดอย่างเต็มความสามารถ

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ให้คำปรึกษา

ใบให้คำปรึกษา

คำปรึกษา

ลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ข้าพเจ้า (ชื่อ - สกุล)..... ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร
ลูกเสือต้านภัยยาเสพติด รุ่นที่ /..... ขอให้คำปรึกษาต่อหน้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย และพระบรมรูป
ล้นเกล้ารัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่า

ข้อ 1 ข้าพเจ้าจะยึดมั่น และปฏิบัติตามคำปฏิญาณของลูกเสือ

ข้อ 2 ข้าพเจ้าจะประพฤติตน และป้องกันตนเอง เพื่อน ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติให้ห่างไกล
จากยาเสพติด

ข้อ 3 ข้าพเจ้าจะมุ่งมั่นฮาร่งไว้ซึ่งเกียรติภูมิแห่งลูกเสือ และจะทุ่มเทความรู้ ความสามารถอุทิศตนให้แก่
กิจการที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างเต็มกำลัง ตลอดจนรักษาเอกลักษณ์ของชาติและความเป็นไทยสืบไป

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ให้คำปรึกษา

แนวปฏิบัติการให้คำปรึกษาผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ปณิธาน หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจจริงที่จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ จนไม่เห็นสิ่งอื่นมีค่าควรแก่การสนใจอีกซึ่งเราต้องแน่วแน่ในจุดมุ่งหมาย อุดมการณ์ เป้าหมาย ความคาดหวัง ที่เรากำหนดและต้องการให้เกิดขึ้น
รูปแบบขั้นตอนการให้คำปรึกษาผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในการฝึกอบรมมีดังนี้

1. ขั้นตอนการโน้มน้าวจิตใจ

1.1 ผู้อำนวยการฝึกอบรมหรือผู้แทนได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เข้าใจถึงความหมายและคุณค่าของการให้คำปรึกษา

1.2 ร้องเพลงประกอบดนตรีหรือเปิดเพลงพระราชนิพนธ์ “ความฝันอันสูงสุด”

2. ขั้นตอนการให้และกล่าวคำปณิธาน

2.1 ผู้อำนวยการฝึกอบรมหรือผู้แทนมอบใบคำปณิธานผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเขียนชื่อ - สกุล รุ่นที่ฝึกอบรม และลงนามในใบคำปณิธาน

2.2 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมยืนตรงและหันหน้าไปยังพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

2.3 คณะวิทยากรตั้งแถวหน้ากระดานหน้าห้องประชุมและหันหน้าไปยังพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

2.4 ผู้อำนวยการฝึกอบรมหรือผู้แทนนำกล่าวคำปณิธานและผู้เข้ารับการฝึกอบรมกล่าวตามเป็นวรรค ๆ จนจบข้อความ

3. ขั้นตอนการถวายคำปณิธาน

3.1 พิธีกรให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกกลุ่ม รวบรวมใบคำปณิธานจากท้ายแถวส่งมารวมที่หัวหน้ากลุ่มนำใส่ซอง

3.2 พิธีกรเชิญวิทยากรประจำกลุ่ม นั่งขวามือผู้อำนวยการฝึกอบรม โดยเรียงลำดับให้ตรงกับกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่จะต้องออกมาถวายคำปณิธาน (ตามแผนผังการให้คำปณิธาน)

3.3 พิธีกรเชิญผู้อำนวยการฝึกนั่งประจำที่ ณ จุดที่กำหนด

3.4 พิธีกรสั่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมลุกขึ้นทีละกลุ่ม ให้หัวหน้ากลุ่มเดินนำสมาชิกรายหน้าผู้ำนวยการฝึกอบรมห่างประมาณ 3 ก้าว หัวหน้ากลุ่มวันทยหัตถ์ แล้วมอบใบคำปณิธานแก่ผู้อำนวยการฝึกอบรม หัวหน้ากลุ่มทำวันทยหัตถ์ 1 ครั้ง ถอยหลังกลับจุดเดิม

3.5 วิทยากรประจำกลุ่มเดินไปหยุดหน้าผู้อำนวยการฝึกอบรม ทำวันทยหัตถ์ 1 ครั้ง รับใบคำปณิธานจากผู้อำนวยการฝึกอบรม วันทยหัตถ์ 1 ครั้ง แล้วเดินผ่านผู้อำนวยการฝึกอบรมขึ้นบนเวที

3.6 วิทยากรประจำกลุ่มหยุดทำความเคารพหน้าโต๊ะหมู่บูชาด้วยการไหว้ 1 ครั้ง ทำกึ่งขวาหันวันทยหัตถ์ 1 ครั้ง เพื่อเคารพพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว แล้วเดินนำใบคำปณิธานไปวางบนพานที่ละใบจนครบทุกใบ ทำวันทยหัตถ์ 1 ครั้ง แล้วเดินกลับมาประจำที่เดิม

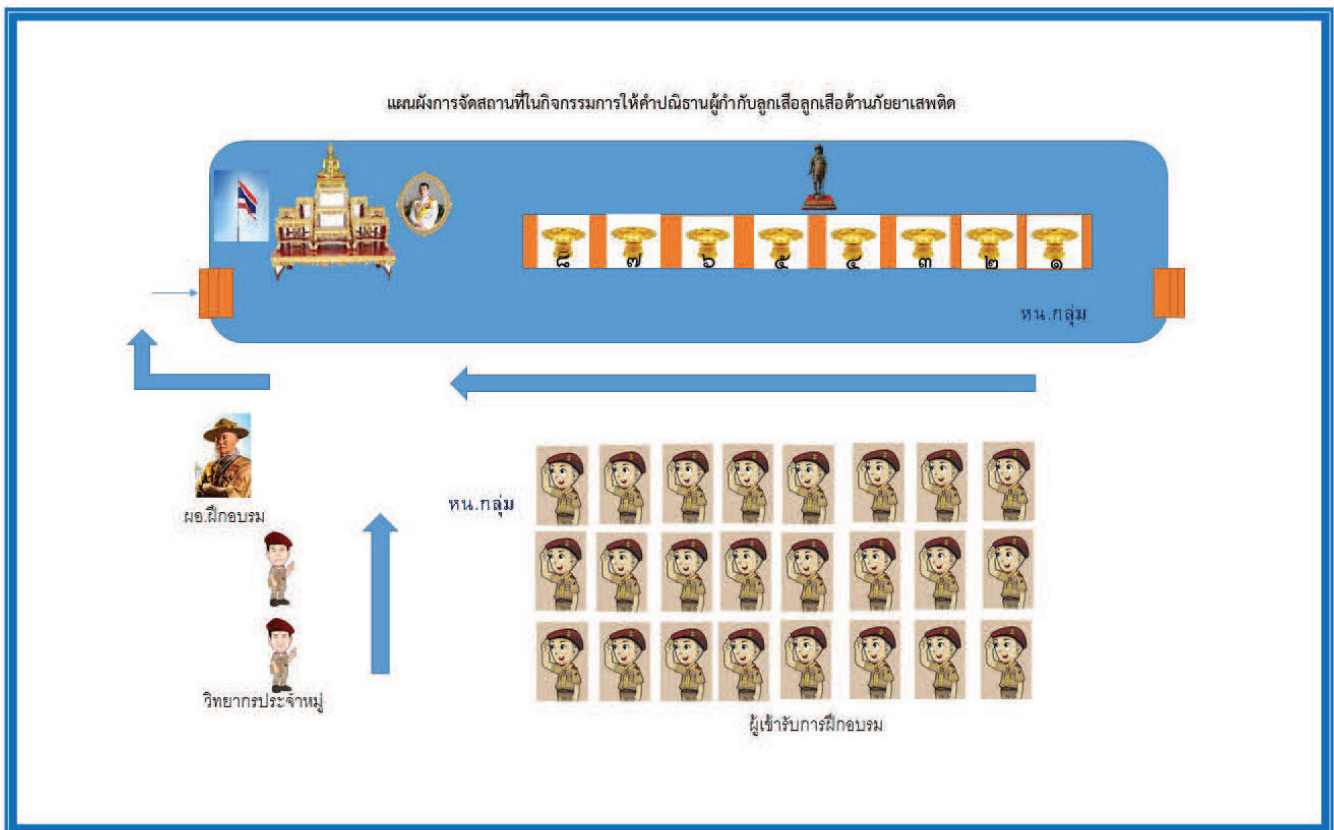
4. ขั้นตอนรับคำปณิธาน

4.1 หัวหน้ากลุ่มสั่ง หน้า - เดิน , แล้วเดินนำสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อไปรับคำปณิธานที่พานหน้าพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อถึงโต๊ะหมู่บูชาให้ไหว้ 1 ครั้ง ทำขวา - หัน เดินต่อไปหยุดหน้าพานที่ 1 (ขวาสุด) สมาชิกยืนเรียงตามลำดับหมายเลขพานที่กำหนด

4.2 หัวหน้ากลุ่มสั่ง ซ้าย - หัน, แล้วสั่งวันทยหัตถ์ 1 ครั้ง ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า 1 ก้าว รับใบคำปณิธานด้วยมือขวา เปลี่ยนมาถือด้วยมือซ้าย แล้วยกขึ้นมาแนบอกซ้ายและหัวหน้ากลุ่มสั่ง วันทยหัตถ์ 1 ครั้ง หัวหน้ากลุ่มสั่ง ขวา - หัน, หน้า - เดิน อ้อมไปด้านหลังกลับเข้าประจำที่ หัวหน้ากลุ่มสั่ง “นั่ง”

4.3 กลุ่มต่อไปให้ปฏิบัติเหมือนกับกลุ่มแรกไปจนกว่าจะครบทุกกลุ่ม

4.4 ผู้อำนวยการฝึกรบมกล่าวให้โอวาท โดยให้คำนึงถึงเกียรติของลูกเสือ ในการปฏิบัติตามคำปณิธาน

เพลงความฝันอันสูงสุด

ขอฝันใฝ่ในฝันอันเหลือเชื่อ
ขอทนทุกข์รุกรมโหมกายใจ
จะแน่วแน่แก้ไขในสิ่งผิด
จะยอมตายหมายให้เกียรติดำรง
ไม่ท้อถอยคอยสร้างสิ่งที่ควร
ไม่เคืองแค้นน้อยใจในโชคชะตา
นี่คือปณิธานที่หาญมุ่ง
ถึงทนทุกข์ทรมานนานเท่าใด
โลกมนุษย์ย่อมจะดีกว่านี้แน่
คงยืนหยัดสู้ไปใฝ่ประจัญ

ขอสู้ศึกทุกเมื่อไม่หวั่นไหว
ขอฝ่าฟันผองภัยด้วยใจทะนง
จะรักชาติจนชีวิตเป็นผุยผง
จะปิดทองหลังองค์พระปฐมมา
ไม่เรรวนพะว้าพะวังคิดกังขา
ไม่เสียดายชีวาถ้าสิ้นไป
หมายผดุงยุติธรรมอันสดใส
ยังมั่นใจรักชาติต้องอาจครั้น
เพราะมีผู้ไม่ยอมแพ้ แม้ถูกหยัน
ยอมอาสาสู้ก็เพราะปอง เทอดผองไทย

บทเรียนที่ 11

ชื่อวิชา กิจกรรมของพู่กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

เวลา.....นาที

(ใช้บูรณาการ บทเรียนที่ 8 เรื่อง การกิจพู่กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด)

ขอบข่ายรายวิชา

แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

จุดหมาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม ไปใช้ในการวางแผนการจัดทำโครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับการต้านภัยยาเสพติดได้

วิธีสอน/กิจกรรม

บทเรียนนี้ เป็นกิจกรรมและภารกิจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ที่จะต้องนำไปปฏิบัติหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรม โดยการแบ่งกลุ่ม สืบค้น ระดมความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอ ในการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนส่งเสริมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมให้ลูกเสือ เฝ้าระวัง พื้นที่เสี่ยงในและนอกสถานศึกษา
2. การกำกับ ติดตามให้ลูกเสือ สอดส่องดูแลพฤติกรรมเสี่ยงของเพื่อนลูกเสือด้วยกัน
3. การจัดตั้งศูนย์รับเรื่อง ข้อมูลเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานศึกษา
4. การส่งเสริม สนับสนุนลูกเสือร่วมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
5. การนำลูกเสือร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้ห่างไกลยาเสพติด

สื่อการสอน

ตัวอย่างกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

1. จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การคัดกรองกลุ่มเสี่ยงการช่วยเหลือแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้จำนวนนักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงลดลง

2. กิจกรรมนักเรียนแกนนำ ครูแกนนำ
3. กิจกรรมรณรงค์เพื่อ การไม่สูบบุหรี่ (สถานศึกษาปลอดบุหรี่)
4. กิจกรรม/ชมรม TO BE NUMBER ONE
5. การประกวดดนตรี
6. จัดแหล่งเรียนรู้ต้านยาเสพติด
7. กิจกรรมคัดเลือกแกนนำป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด ประจำห้อง

8. กิจกรรมแข่งขันการจัดบอร์ด/นิทรรศการ กิจกรรมห้องเรียนสีขาว ปลอดภัยเสพติด
9. กิจกรรมบูรณาการกีฬาต้านยาเสพติด จัดกิจกรรมเสริมสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
10. กิจกรรมรณรงค์/ชวนแห่/เสียงตามสาย/แจกเอกสาร/ติดตามข่าว/ติดตามเกอร์/ประชาสัมพันธ์

เนื่องในวันงดสูบบุหรี่โลก, วันต่อต้านยาเสพติด

11. กิจกรรม ตอบ - คำถามหน้าเสาธง/กล่าวคำปฏิญาณ/กิจกรรมรู้ทันข่าว ต้านยาเสพติด
12. กิจกรรมอบรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
13. กิจกรรมอบรมนักเรียนแกนนำห้องเรียน
14. กิจกรรมตรวจตรา ฝ้าระวังตามจุดเสี่ยง จุดอับ กิจกรรมประสานชุมชน ตำรวจโรงเรียน/ศูนย์

เสมารักษ์/สารวัตรนักเรียน ครูแกนนำงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

15. กิจกรรมติดตาม/แก้ไขพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ควบคุมพฤติกรรมไม่ให้เกิดซ้ำและส่งต่อ
16. กิจกรรมประกวดแข่งขันผลิตหนังสือป้องกัน และต่อต้านยาเสพติด
17. กิจกรรมประกวดแข่งขันวาดภาพ สื่อวัยรุ่นวัยใสห่างไกลยาเสพติด
18. กิจกรรมรณรงค์ เนื่องในวันสำคัญ
19. กิจกรรมต้นไม้ชวนคิดพาห่างไกลยาเสพติด
20. ประกวดภาพวาดโทษและพิษภัยของยาเสพติด
21. สหทัยคิดโทษและพิษภัยของยาเสพติดร่วมกับชุมชน
22. ประกวดละครต้านภัยยาเสพติด
23. เสวนาปัญหายาเสพติดร่วมกับชุมชน
24. กิจกรรมวัยใส ห่างไกลยาเสพติด
25. กิจกรรมผู้นำเยาวชนต่อต้านยาเสพติด
26. กิจกรรมลานกีฬาสร้างสามัคคีเหล็กหนิยาเสพติด
27. กิจกรรมพื้่นน้ำน้องทำความดี
28. กิจกรรมผู้นำชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด
29. กิจกรรมครอบครัวไทยห่างไกลยาเสพติด
30. กิจกรรมเยาวชนจิตอาสาป้องกันภัยยาเสพติด
31. กิจกรรมจุดนัดพบพักใจแก้ไขปัญหายาเสพติด
32. กิจกรรมบันทึกความดีพาเพื่อนห่างไกลยาเสพติด
33. กิจกรรมให้ความรู้และมีการกำกับติดตามร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมเสนอแนะ

ควรนำลูกเสือ เนตรนารี ไปทัศนศึกษาสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด เช่น

- วัดพระบาทน้ำพุ, วัดถ้ำกระบอก จังหวัดสระบุรี
- วัดไม้เสียบ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สถานบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติ (สถาบันธัญญารักษ์) จังหวัดปทุมธานี

บทเรียนที่ 12

ชื่อวิชา การตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

เวลา 30 นาที

และขอรับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ขอบข่ายรายวิชา

1. แนวทางการจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา
2. การได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือ
3. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ
4. วิธีดำเนินการสอบวิชาพิเศษลูกเสือของสถานศึกษา

จุดหมาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถดำเนินการตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติดและขอรับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

1. จัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษาได้
2. ดำเนินการขอรับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติดได้

วิธีสอน/กิจกรรม

บทเรียนนี้เป็นกิจกรรมและภารกิจในการปฏิบัติงานหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรม(ตามภารกิจของลูกเสือต้านภัยยาเสพติด)

1. แนวทางการจัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา การจัดตั้งกองลูกเสือในสถานศึกษา
2. การได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือ

ลูกเสือทั้ง 4 ประเภท ที่เรียนหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ อาจสอบวิชาพิเศษได้ ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ วิชาเหล่านี้มุ่งหมายให้ลูกเสือ ได้แสดงออก ซึ่งทักษะและความสนใจของตนเอง เพื่อให้ได้มีส่วนร่วมกับลูกเสืออื่นๆ ด้วยในการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ มีแนวปฏิบัติที่สำคัญ ดังนี้

1. ทำการสอบวิชาพิเศษโดยใช้เวลานานอกเหนือจากที่ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมตามปกติหรือในขณะที่อยู่ค่ายพักแรม นอกจากนี้ลูกเสืออาจใช้เวลาว่างของตนเอง ทำการฝึกฝนทักษะต่างๆ ของวิชา พิเศษ แล้วขอทำการสอบหรือส่งรายงานผลการปฏิบัติงานของรายวิชานั้นแก่ผู้กำกับลูกเสือ เพื่อขอประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษ การสอบจะจัดให้มีขึ้นปีละกี่ครั้งก็ได้ โดยเน้นการปฏิบัติจริง เมื่อสอบผ่านแล้ว ให้ผู้กำกับลงนามรับรองในสมุดประจำตัวลูกเสือ
2. วิชาพิเศษลูกเสือวิชาใดที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับกิจกรรมที่ลูกเสือเข้าร่วมตามปกติ ก็ให้นำไปบูรณาการรวมทั้งทำการสอบภาคปฏิบัติของวิชาพิเศษนั้น ๆ และให้ถือว่าลูกเสือที่ผ่านการสอบแล้ว มีสิทธิ์ประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษนั้นด้วย

3. วิชาพิเศษลูกเสือวิชาใดที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับกิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และลูกเสือได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้นแล้ว ผู้กำกับสามารถดำเนินการสอบหรือประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ลูกเสือผ่านการสอบวิชา นั้น ๆ และมีสิทธิ์ประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษนั้นด้วย

4. ให้โรงเรียนและเป็นผู้ดำเนินการขอซื้อเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือ ตามจำนวนที่ลูกเสือได้รับ จากร้านค้าขององค์การค้าของคุรุสภา

5. สำหรับการดำเนินการสอบพิเศษลูกเสือ ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ ของลูกเสือแต่ละประเภท ดังนี้

3. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509 ลักษณะ ว่าด้วยหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ ภาค 1 บททั่วไป

ข้อ 141 การคุ้มครองเครื่องหมาย เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสืออยู่ในความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 และพระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2509 คณะลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้ควบคุมการจัดทำ หรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อจำหน่ายซึ่งเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือ

ข้อ 142 ต้องมีความรู้เบื้องต้น ผู้กำกับลูกเสือต้องฝึกสอนลูกเสือตามหลักสูตรและมั่นใจว่า ลูกเสือผู้นั้นมีความรู้ความสามารถในวิชานั้นๆ เป็นอย่างดีแล้ว จึงอนุญาตให้เข้าทดสอบ

ข้อ 143 การทดสอบ

(1) การทดสอบเพื่อเลื่อนชั้น ตามปกติให้เป็นหน้าที่ของผู้กำกับกองลูกเสือ เป็นผู้ดำเนินการสอบ เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด ผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอแล้วแต่กรณี หากเห็นเป็นการสมควรจะแต่งตั้งกรรมการสอบร่วมก็ได้

(2) การทดสอบวิชาพิเศษลูกเสือ ให้เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด ผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอแล้วแต่กรณี เป็นผู้แต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติ เหมาะสมเป็นกรรมการสอบ

ในข้อ 143 (2) นี้ ได้มีการกำหนดไว้ในข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาลูกเสือแต่ละประเภทโดยเฉพาะ จึงควรดำเนินการตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ฯ ในแต่ละประเภท แล้วแต่กรณี

(3) การทดสอบเพื่อเลื่อนชั้นหรือวิชาพิเศษลูกเสือ อาจทำในขณะที่ไปอยู่ค่ายพักแรม และจะจัดให้มีขึ้นปีละกี่ครั้งก็ได้

(4) การทดสอบให้ดำเนินตามรายละเอียดที่กำหนดไว้แต่ละวิชา โดยมุ่งถึงคุณภาพและการปฏิบัติได้จริงจึงเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อลูกเสือคนใดสอบได้ ก็ให้กรรมการสอบลงนามรับรองในสมุดประจำตัวลูกเสือ และเมื่อเสร็จการสอบแล้ว ให้ผู้กำกับกรอกผลการสอบลงในทะเบียนลูกเสือให้ตรงกันด้วย

(5) การทดสอบเพื่อเลื่อนชั้น เมื่อมีการสอบได้วิชาใดแล้วให้เก็บผลการสอบวิชานั้นไว้ เมื่อได้ครบทุกวิชา ก็ให้เลื่อนชั้นได้ ส่วนวิชาพิเศษลูกเสือนั้นไม่มีการเก็บผลไว้ ถ้าสอบไม่ได้ให้สอบใหม่ทุกครั้ง

4. วิธีดำเนินการสอบวิชาพิเศษลูกเสือของสถานศึกษา

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน ออกคำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ เป็นคณะกรรมการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ
 2. คณะกรรมการดำเนินการสอบวิชาพิเศษ จัดทำข้อสอบภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และจัดทำบัญชีรายชื่อลูกเสือ เนตรนารี ที่สอบวิชาพิเศษได้ โดยมีประธานกรรมการสอบและกรรมการ ลงชื่อร่วมกันอย่างน้อย 3 คน นำเสนอผู้อำนวยการโรงเรียน
 3. ผู้อำนวยการโรงเรียน ดำเนินการขออนุมัติผลการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ ต่อผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอ หรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด แล้วแต่กรณี โดยส่งหลักฐานประกอบการขออนุมัติ ดังนี้
 - 3.1 สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ
 - 3.2 รายชื่อลูกเสือ เนตรนารี ที่สอบวิชาพิเศษลูกเสือ (สอบได้) จำนวน 2 ชุด
 - 3.3 ตัวอย่างข้อสอบภาคทฤษฎี (อย่างน้อยวิชาละ 20 ข้อ)
 - 3.4 ตัวอย่างข้อสอบภาคปฏิบัติ
 - 3.5 โครงการ (ถ้ามี)
 4. เมื่อได้รับหนังสืออนุมัติผลการสอบแล้วจึงประกาศผลสอบได้
 5. การนำผลการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 8 วิชา ไปสมัครเข้ารับการฝึกเป็นนักศึกษาวิชาทหาร ตามระเบียบของกรมการรักษาดินแดน ให้โรงเรียนที่ได้รับอนุมัติผลการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แล้วออกหนังสือรับรองให้แก่ลูกเสือ โดยให้สำเนาหนังสืออนุมัติผลการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ แนบท้ายหนังสือรับรองให้ลูกเสือนำไปด้วย

หมายเหตุ

ในการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสำรอง และลูกเสือสามัญ เมื่อดำเนินการขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 แล้ว ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้อนุมัติผลการสอบ และประกาศผลการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ เนื่องจาก ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วย การปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสำรอง (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2522 ลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525 ไม่ได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องจัดทำรายงานเพื่อขออนุมัติเครื่องหมายวิชาพิเศษ ต่อผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอ ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด หรือเลขาธิการคณะกรรมการ บริหารลูกเสือแห่งชาติ แต่ประการใด

สื่อการสอน

1. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วย การปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509
- ลักษณะ 2 ว่าด้วยหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ
2. คู่มือการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ เนตรนารี
3. คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

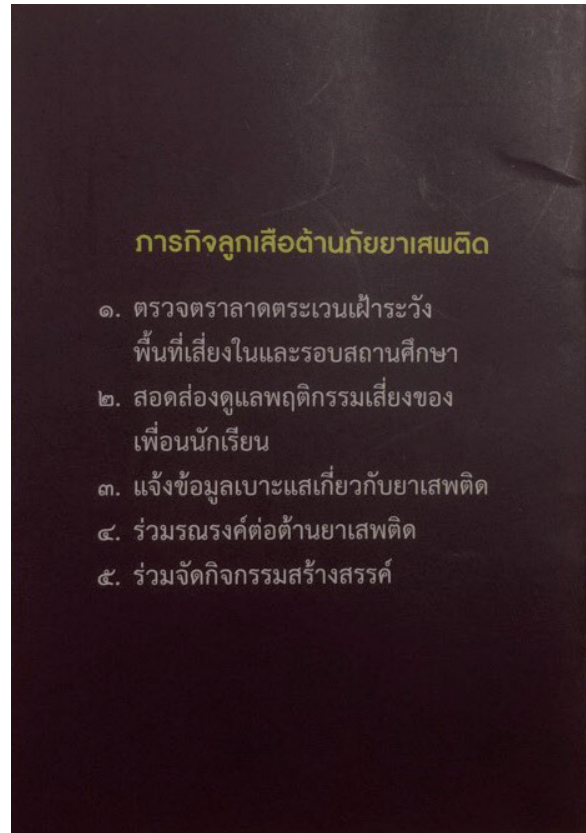
ตัวอย่าง

ชื่อวิชา สมุดบันทึกความดีประจำตัวลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ปกหน้า

ปกหลัง

ประวัติลูกเสือ-เนตรนารี

รูปถ่ายหน้าตรง
สวมเครื่องแบบ

ชื่อ/สกุล

วัน/เดือน/ปีเกิด อายุ ปี

กรุ๊ปเลือด ศาสนา

น้ำหนัก กก. ส่วนสูง ซม.

เป็นบุตรคนที่ จำนวนพี่น้องรวม คน

ชื่อ-สกุลบิดา

ชื่อ-สกุลมารดา

ที่อยู่ปัจจุบัน

โทรศัพท์

ความสามารถพิเศษ

โรงเรียน

สังกัด จังหวัด

ชื่อผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

๒

คำปฏิญาณของลูกเสือ

“ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า”

- ข้อ ๑ ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ข้อ ๒ ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ
- ข้อ ๓ ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

กฎของลูกเสือ

๑. ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้
๒. ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๓. ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น
๔. ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก
๕. ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย
๖. ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์
๗. ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา มารดา และผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ
๘. ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก
๙. ลูกเสือเป็นผู้มีมัธยัสถ์
๑๐. ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

๓

คำปณิธาน
ลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ข้าพเจ้า (ชื่อ-สกุล)
ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
รุ่นที่/..... ขอตั้งปณิธานต่อหน้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย
และพระบรมรูปต้นเกล้ารัชกาลที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัว ว่า

- ข้อ ๑ ข้าพเจ้าจะยึดมั่นและปฏิบัติตามคำปฏิญาณของลูกเสือ
- ข้อ ๒ ข้าพเจ้าจะประพฤติตนและป้องกันตนเอง เพื่อน
ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติให้ห่างไกลจากยาเสพติด
- ข้อ ๓ ข้าพเจ้าจะมุ่งธำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิแห่งลูกเสือ และจะ
ทุ่มเทความรู้ ความสามารถอุทิศตนให้แก่กิจการที่เป็นประโยชน์
ต่อสาธารณชนอย่างเต็มกำลัง ตลอดจนรักษาเอกลักษณ์ของชาติและ
ความเป็นไทยสืบไป

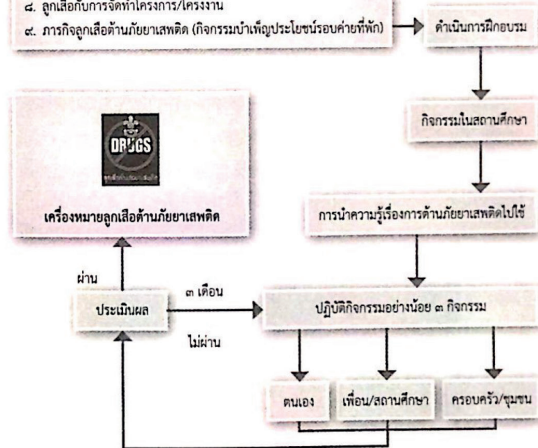
.....
(.....)
ผู้ให้คำปณิธาน

๔

การดำเนินงานลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
แผนภูมิการดำเนินงาน

หลักสูตรลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

๑. ลูกเสือกับการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในการต้านภัยยาเสพติด
๒. ลูกเสือกับการเรียนรู้เรื่องยาเสพติด
๓. ลูกเสือกับการสร้างอุดมการณ์ต้านภัยยาเสพติด
๔. ลูกเสือกับทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด
๕. ลูกเสือกับการป้องกันภัยยาเสพติด (กิจกรรมฐานต้านภัยยาเสพติด)
๖. ลูกเสือกับการดูแลเยียวยาช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
๗. ลูกเสือกับการชุมนุมรอบกองไฟ (ต้านภัยยาเสพติด)
๘. ลูกเสือกับการจัดทำโครงการ/โครงงาน
๙. การกิจลูกเสือต้านภัยยาเสพติด (กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์รอบค่ายที่ฝึก)

๕

การขอรับเครื่องหมายพิภพลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

ลูกเสือต้านภัยยาเสพติดที่จะขอรับเครื่องหมาย
ลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ต้องผ่านเกณฑ์ที่ได้รับเครื่องหมาย
ลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ดังนี้

๑. ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
๒. ต้องผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมเฝ้าระวัง รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
เรื่อง ยาเสพติดร่วมกับสถานศึกษา ครอบครัว และชุมชน หรือมีส่วนร่วม
กิจกรรมสาธารณะประโยชน์อย่างน้อย ๓ กิจกรรม
๓. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือต้านภัยยาเสพติดรับรองผลการปฏิบัติงาน
๔. ต้องมีความเชื่อมโยงในบทบาทหน้าที่ของลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
ผู้บริหารสถานศึกษารวบรวมรายชื่อลูกเสือที่ทำกิจกรรมอย่างน้อย
๓ กิจกรรม ภายในระยะเวลา ๓ เดือน พร้อมสมุดบันทึกความดีประจำตัว
ลูกเสือต้านภัยยาเสพติด และทำหนังสือส่งผ่านหน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่
เพื่อขอรับเครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติดถึงเลขาธิการสำนักงาน
ลูกเสือแห่งชาติ ทั้งนี้เครื่องหมายลูกเสือต้านภัยยาเสพติดสามารถใช้
ประกอบเครื่องแบบลูกเสือโดยให้ประดับที่อกเสื้อด้านขวาเหนือกระเป่า

๖

คำชี้แจงในการใช้สมุดบันทึกความดี

๑. จัดบันทึกความดีที่ปฏิบัติในสมุดบันทึกความดี โดยแบ่งหัวข้อ
ที่จัดบันทึกความดี เป็น ๓ ระดับ

๑.๑ ความดีในระดับตนเอง : เป็นการทำความดีให้กับตนเอง
เพื่อให้ตัวเราพัฒนาไปในทางที่ดี เช่น ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและ
สารเสพติด ตั้งใจเรียน มีทักษะการปฏิเสธรู้จักแก้ไขปัญหาชีวิต
เมื่อต้องเผชิญ เป็นต้น

๑.๒ ความดีในระดับครอบครัว/ชุมชน : เป็นการทำความดี
ให้กับครอบครัว/ชุมชนโดยรวมไม่ว่าจะเป็นสถานที่หรือบุคคล เช่น
การประพฤติ/ปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดีต่อพ่อแม่ รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง
ในการเป็นสมาชิกของครอบครัว สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง
สมาชิกในครอบครัว ชักชวนเพื่อนไปช่วยเหลือผู้ยากไร้หรือผู้บาดเจ็บ
หรือการพัฒนาหมู่บ้านชุมชน การเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมเพื่อการป้องกัน
แก้ไข และเฝ้าระวังปัญหาเสพติดกับชุมชน ร่วมจัดตั้งกลุ่มกิจกรรม
ต่อต้านยาเสพติด รณรงค์ป้องกันต่อต้านยาเสพติดในชุมชน เป็นต้น

๑.๓ ความดีในระดับโรงเรียน : เป็นการทำความดีให้กับโรงเรียน ครู
และเพื่อนนักเรียน เช่น การสร้างชื่อเสียงเกียรติยศ และความภาคภูมิใจ
ให้กับโรงเรียน การสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้สะอาด
สวยงาม บำเพ็ญประโยชน์ ทำกิจกรรมเพื่อการป้องกัน แก้ไข และ
เฝ้าระวังยาเสพติดและปัญหาอื่นๆ ในโรงเรียน เป็นต้น

๒. การรับรองผลงาน โดยมีบุคคลลงนามรับรองผลงาน ดังนี้
 - ๒.๑ ผู้รับรอง ได้แก่ ครู/อาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ฯลฯ
 - ๒.๒ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

๗

ตัวอย่างการกระทำความดี

ในการเฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

วัน/เดือน/ปี	บันทึกความดี	ลงนามรับรองผลงาน	
		ผู้รับรอง	ผ.ลูกเสือ ด้านภัย ยาเสพติด
๓ ก.ค. ๕๖	รณรงค์ป้องกันต่อต้านยาเสพติด ในชุมชน		
๒๒ ก.ค. ๕๖	จัดกิจกรรม/โครงการเพื่อการ ต่อต้านยาเสพติดในชุมชน		
๒๘ ส.ค. ๕๖	ตรวจตราลาดตระเวนเฝ้าระวัง พื้นที่เสี่ยงและรอบสถานศึกษา		
๕ ก.ย. ๕๖	ร่วมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ในโรงเรียน		
๗ ก.ย. ๕๖	ตรวจตราลาดตระเวนเฝ้าระวัง พื้นที่เสี่ยงและรอบสถานศึกษา		
๒๒ ต.ค. ๕๖	ร่วมจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียน		
๒๕ ต.ค. ๕๖	ร่วมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ในโรงเรียน		

(๘)

การกระทำความดี

ในการเฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

วัน/เดือน/ปี	บันทึกความดี	ลงนามรับรองผลงาน	
		ผู้รับรอง	ผ.ลูกเสือ ด้านภัย ยาเสพติด

(๙)

หมายเหตุ

ลูกเสือต้องเข้าร่วมกิจกรรมและจดบันทึกในสมุดบันทึกความดีประจำตัวลูกเสือด้านภัยยาเสพติด เป็นหลักฐานการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อขอรับเครื่องหมายพิเศษลูกเสือด้านภัยยาเสพติด

เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1.5 นิ้ว ยาว 2 นิ้ว พื้นสีน้ำเงิน ขอบสีเหลืองตรงกลาง เป็นเครื่องหมายวงกลมสีแดง ล้อมรอบคำว่า “DRUGS” ซึ่งมีเครื่องหมายเส้นทแยงสีแดงทับและตราคณะลูกเสือแห่งชาติ อยู่เหนือตัวอักษร ด้านล่างวงกลมปิดตัวอักษรสีขาวคำว่า “ลูกเสือต้านภัยยาเสพติด” ประดับที่อกเสื้อด้านขวา เหนือกระเป๋าเป็นไปตามการรับรองของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

มีลักษณะเป็นเข็มโลหะลงยารูปวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 นิ้ว ตรงกลางเป็นเครื่องหมายวงกลม ล้อมรอบคำว่า “DRUGS” ซึ่งมีเครื่องหมายเส้นทแยงทับ ตราคณะลูกเสือแห่งชาติและตราสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ล้อมรอบด้วยวงเชือกสีเงิน ปลายเชือกผูกด้วยเงื่อนพิรอด บนพื้นสีม่วงมีตัวอักษรสีเหลืองทอง ด้วยข้อความว่า “ผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ประดับที่อกเสื้อ ด้านขวาเหนือกระเป๋า

